

Briuselis, 6.4.2016
COM(2016) 194 final

2016/0106 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos priegios prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir

iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 ir Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011

{ SWD(2016) 114 final }

{ SWD(2016) 115 final }

{ SWD(2016) 116 final }

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pagrindiniai faktai

2013 m. vasario mėn. Komisija, siekdama modernizuoti Šengeno erdvės išorės sienų valdymą, pateikė pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų, susijusių su pažangiai valdomomis sienomis, rinkinį. Dokumentų rinkinį sudarė trys pasiūlymai: 1) Reglamentas dėl atvykimo ir išvykimo sistemos (AIS), kurioje registruojama informacija apie trečiųjų šalių piliečių, atvykstančių į Šengeno erdvę, atvykimo ir išvykimo laiką bei vietą, 2) Reglamentas dėl Registruotų keliautojų programos (RKP), kuria leidžiama iš anksto patikrintiems trečiųjų šalių piliečiams naudotis supaprastinta patikrinimų kertant Sąjungos išorės sienas tvarka, 3) Reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Šengeno sienų kodeksas¹ siekiant atsižvelgti į sukurtą AIS ir RKP².

2014 m. vasario mėn. baigusios pirmąjį dokumentų rinkinio vertinimą, teisėkūros institucijos išreiškė susirūpinimą dėl techninių, finansinių ir veikimo klausimų, susijusių su tam tikrais sistemų projekto aspektais. Tačiau dėl 2013 m. pasiūlytų tinkamiausių politikos galimybių (t. y. centralizuotų sistemų, kuriose renkami biometriniai duomenys) nekilo jokių abejonių. Europos Parlamentas (EP) perdavė pasiūlymą savo Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui (LIBE). Jis nepaskelbė teisėkūros rezoliucijos dėl pasiūlymų.

Siekdama toliau vertinti siūlomų politikos galimybių techninį, organizacinį ir finansinį poveikį, Komisija, gavusi abiejų teisėkūros institucijų pritarimą, pradėjo vadinamąjį idėjos pagrindimo tyrimą, kurį sudarė du etapai:

- Komisijos atliktas techninis tyrimas dėl pažangiai valdomų sienų (toliau – techninis tyrimas), kuris buvo paskelbtas 2014 m. spalio mėn.³, ir
- bandymų etapas, susijęs su įvairių biometrinių identifikatorių naudojimo poveikiu sienų kontrolės procedūroms (toliau – bandomasis projektas), už kurį buvo atsakinga „eu-LISA“ ir kurio ataskaita paskelbta 2015 m. lapkričio mėn.⁴

Remdamasi techninio tyrimo išvadomis, bandomojo projekto rezultatais, techninio pobūdžio diskusijomis su teisėkūros institucijomis ir suinteresuotosiomis šalimis, taip pat viešomis konsultacijomis⁵, Komisija parengė išsamų poveikio vertinimą, kuris pridedamas prie šio pasiūlymo. Šis poveikio vertinimas grindžiamas prie 2013 m. pasiūlymų pridėtais poveikio vertinimais⁶, o daugiausia dėmesio jame skiriama 2013 m. pasiūlymų dalims, susijusioms su pakeitimais, visų pirma a) sistemos struktūra, b) naudojamais biometriniais duomenimis, c) procesą

¹ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/399 dėl Sąjungos kodekso, kuriuo nustatomos asmenų judėjimą per sienas reglamentuojančios taisyklės (Šengeno sienų kodeksas) (kodifikuota redakcija), OL L 77, 2016 3 23, p. 1.

² COM(2013) 95 *final*, COM(2013) 97 *final* ir COM(2013) 96 *final*.

³ 2014 m. Europos Komisijos Vidaus reikalų GD techninis tyrimas dėl pažangiai valdomų sienų, skelbiamas adresu http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/smart-borders/index_en.htm.

⁴ 2015 m. gruodžio mėn. „eu-LISA“ galutinė ataskaita apie pažangiai valdomų sienų bandomąjį projektą, skelbiama adresu http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/smart-borders/index_en.htm.

⁵ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/public-consultation/2015/consulting_0030_en.htm.

⁶ SWD(2013) 47 *final* ir SWD(2013) 50 *final*.

palengvinančių priemonių naudojimu, d) duomenų saugojimu ir e) teisėsaugos institucijoms suteikiama prieiga.

Atlikusi šiuos išsamius parengiamuosius darbus, Komisija apsvarstė būtinus 2013 m. pasiūlymų patobulinimus ir supaprastinimus. Komisija nusprendė:

- peržiūrėti savo 2013 m. pasiūlymą dėl Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS);
- peržiūrėti savo 2013 m. pasiūlymą dėl Reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Šengeno sienų kodeksas siekiant atlikti techninius pakeitimus, nustatytus naujame pasiūlyme dėl Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS);
- panaikinti savo 2013 m. pasiūlymą dėl Reglamento, kuriuo sukurama Registruotų keliautojų programa (RKP).

• ES atvykimo ir išvykimo sistemos sukūrimo loginis pagrindas

Kaip paaiškinta poveikio vertinime, manoma, kad ES atvykimo ir išvykimo sistemą būtina sukurti siekiant spręsti toliau nurodytus uždavinius.

1. Spręsti vėlavimų atliekant patikrinimus kertant sienas problemą ir gerinti trečiųjų šalių piliečių patikrinimų kertant sienas kokybę

Keleivių srautai prie Europos Sąjungos išorės sienų auga ir ateityje toliau didės. Numatoma, kad 2025 m. teisėtų atvykimų skaičius padidės iki 887 mln.; tikėtina, kad apytiksliai trečdalį visų atvykusių asmenų sudarys trečiųjų šalių piliečiai, kurie į Šengeno šalis keliauja trumpalaikiam apsilankymui. ES piliečiams ir teise laisvai judėti besinaudojantiems asmenims taikomi minimalūs patikrinimai, tačiau Šengeno erdvės išorės sienas kertantys (atvykstantys ir išvykstantys) trečiųjų šalių piliečiai sienų perėjimo punktuose dabar nuodugniai tikrinami rankiniu būdu.

Šengeno sienų kodekse nėra jokių nuostatų dėl tarpvalstybinio keliautojų judėjimo į Šengeno erdvę ir išvykimo iš jos registravimo. Paprastai trečiųjų šalių piliečiai turi teisę atvykti trumpalaikiam ne ilgesniam kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį buvimui. Šiuo metu kelionės dokumento antspaudavimas nurodant atvykimo ir išvykimo datas yra vienintelis sienos apsaugos pareigūnams ir migracijos institucijoms prieinamas metodas, kurį naudojant galima apskaičiuoti trečiųjų šalių piliečių buvimo trukmę ir patikrinti, ar asmuo neužsibuvo. Šiuos spaudus gali būti sudėtinga patikrinti: jie gali būti neįskaitomi arba suklastoti. Konsulatams, kurie turi nagrinėti prašymus išduoti vizą, taip pat sudėtinga, remiantis kelionės dokumente esančiais spaudais, nustatyti anksčiau išduotų vizų teisėtumą. Todėl manoma, kad visoje procedūroje dažnai pasitaiko klaidų ir ji ne visada sistemingai įgyvendinama.

Sukurta AIS padės užtikrinti:

- tikslią informaciją, kuri, pakeitus šiuo metu taikomą lėtą ir nepatikimą pasų antspaudavimo rankiniu būdu sistemą, bus greitai pateikiama patikrinimus kertant sieną atliekančių sienos apsaugos pareigūnų prašymu, be to, tokia informacija padės geriau stebėti leidžiamą buvimą ir veiksmingiau atlikti patikrinimus kertant sienas;
- sienos apsaugos pareigūnų informavimą apie atsisakymą leisti atvykti trečiųjų šalių piliečiams ir galimybę elektroniniu būdu patikrinti AIS įrašus apie atsisakymą leisti atvykti;
- tikslų keliautojų informavimą apie maksimalią jų leidžiamo buvimo trukmę;

- galimybę atlikti automatizuotą trečiųjų šalių piliečių pasienio kontrolę prižiūrint sienos apsaugos pareigūnams pagal peržiūrėto pasiūlymo, kuriuo iš dalies keičiamas Šengeno sienų kodeksas, 8d straipsnyje nustatytas sąlygas.

2. Užtikrinti sisteminį ir patikimą užsibuvusių asmenų tapatybės nustatymą

Neteisėti migrantai – tai ir neteisėtai sienas perėję asmenys, kurie sienas paprastai kerta ne oficialiame sienos perėjimo punkte, ir vadinamieji užsibuvę asmenys, t. y. teisėtai į ES per oficialų sienos perėjimo punktą atvykę asmenys, kurie ES pasiliko pasibaigus teisėtam jų buvimo laikui. AIS padės stabdyti šios kategorijos neteisėtą migraciją. Kadangi šiuo metu trečiųjų šalių piliečių atvykimas nėra registruojamas, neįmanoma sudaryti užsibuvusių asmenų sąrašo.

Sukurta AIS:

- padės teikti tikslią informaciją apie asmenis, viršijančius leidžiamo buvimo trukmę, todėl sustiprės valstybių narių teritorijos kontrolė ir atsiras sąlygos veiksmingiau sulaikyti neteisėtus migrantus;
- palengvins neteisėtų migrantų tapatybės nustatymą; AIS saugant visų asmenų, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, biometrinius duomenis ir atsižvelgiant į tai, kad vizų turėtojų biometriniai duomenys saugomi VIS, valstybių narių institucijos galės nustatyti visų jų teritorijoje esančių dokumentų neturinčių neteisėtų migrantų, kurie išorės sieną kirtę teisėtai, tapatybę, o tai palengvins grąžinimo procesą;
- sudarys sąlygas, remiantis sistemos atlikta analize, taikyti įrodymais pagrįstą požiūrį. Pavyzdžiui, kalbant apie vizų politiką, pažymėtina, kad AIS bus pateikiami tikslūs duomenys apie tai, ar dėl atitinkamos pilietybės asmenų užsibuvimo kyla problemų; tokie duomenys turėtų būti naudingi sprendžiant klausimą dėl vizos reikalavimo atitinkamai trečiajai šaliai nustatymo arba panaikinimo.

3. Vidaus saugumo stiprinimas ir kova su terorizmu ir sunkiu nusikalstamumu

Vykdamas nusikalstamą veiklą, pvz., prekiaujant žmonėmis, neteisėtai gabenant žmones arba užsiimant neteisėtų prekių kontrabanda, sienos kertamos labai dažnai, o jas pereiti tampa dar lengviau todėl, kad atitinkamų trečiųjų šalių piliečių sienos kirtimo atvejai nėra registruojami. Lygiai taip pat teroristinės organizacijos ir radikalūs asmenys gali pasinaudoti tuo, kad sienų perėjimo faktas nėra registruojamas. Trečiųjų šalių piliečių kontrolė prie išorės sienų reiškia, kad tikrinama tapatybė ir įvairiose duomenų bazėse ieškoma informacijos apie visuomenės saugumui grėsmę keliančius asmenis, kuriuos reikia sulaikyti arba kuriems reikia neleisti atvykti į šalį, arba tokių asmenų grupes. Vis dėlto, jeigu trečiosios šalies pilietis vos atvykęs į Šengeno erdvę, sunaikina savo oficialius dokumentus, tuomet teisėsaugos institucijoms gali būti labai sudėtinga nustatyti tokio asmens tapatybę kilus įtarimams, kad jis padarė nusikaltimą arba tapo nusikaltimo auka.

Sukurta AIS:

- padės patikimai nustatyti teroristų, nusikaltėlių, taip pat įtariamųjų ir aukų tapatybę;
- užtikrins prieigą prie įrašų apie trečiųjų šalių piliečių, įskaitant įtariamus nusikaltėlius, kelionių istoriją. Todėl AIS papildytų Šengeno informacinėje sistemoje pateikiamą informaciją.

- **Svarbūs pokyčiai nuo 2013 m.**

Rengdama šį peržiūrėtą pasiūlymą, Komisija taip pat atsižvelgė į svarbius pokyčius nuo 2013 m., dėl kurių, palyginti su 2013 m., kai buvo pateikti pradiniai pasiūlymai dėl pažangaus sienų valdymo, pasikeitė politinė, teisinė ir institucinė aplinka.

- Vizų informacinė sistema pradėjo visiškai veikti. Valstybių narių konsulatuose, esančiuose visose atitinkamose trečiosiose šalyse, ši sistema galutinai įdiegta 2015 m. lapkričio mėn. Šiuo metu vizų turėtojų, pereinančių Šengeno išorės sienas, biometrinius duomenis privaloma tikrinti. Teisėsaugos institucijos vis dažniau naudoja VIS tapatybės nustatymo ir nusikaltimų tyrimo tikslais.
- Dialogai vizų liberalizavimo klausimais su Vakarų Balkanų šalimis ir valstybėmis prie rytinių ir pietrytinių ES sienų buvo baigti arba paspartinti; dėl šios priežasties atsiras daugiau keliautojų į ES, kuriems nebus taikomas reikalavimas turėti vizą. Tikimasi, kad ši tendencija artimiausiais metais sustiprės.
- Sukūrus Vidaus saugumo fondą (VSF-B), pažangiam sienų valdymui skirta 791 mln. EUR, kurie bus naudojami priėmus atitinkamą teisinį pagrindą.
- Europos migracijos darbotvarkėje⁷ nustatyta, kad „sienų valdymas“ yra vienas iš „keturių geresnio migracijos valdymo ramsčių“. Išorės sienų apsauga ir veiksmingesnis jų valdymas taip pat reiškia, kad reikia geriau išnaudoti IT sistemų ir technologijų teikiamas galimybes. Be to, 2015 m. gruodžio mėn. įvykusiųose Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos ir Europos Vadovų Tarybos posėdžiuose valstybės narės pabrėžė būtinybę išorės sienų kontrolę gerinti pasitelkiant naujas technologijas.
- Dėl sparčios plėtros biometrinių technologijų srityje atsivėrė naujos galimybės lengviau ir greičiau registruoti ir tikrinti ne tik keliautojų pirštų atspaudus, bet ir veidų atvaizdus.
- Teisingumo Teismo sprendime dėl Duomenų saugojimo direktyvos pateiktas teisinis sąlygų ir apsaugos priemonių, kurios turi būti taikomos saugant ir naudojant AIS duomenis, išaiškinimas.
- 2015 m. gruodžio mėn. teisėkūros institucijų politinis susitarimas dėl ES duomenų apsaugos taisyklių reformos padės sukurti šiuolaikišką ES duomenų apsaugos sistemą. Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą ir Duomenų apsaugos direktyvą Europos Parlamentas ir Taryba oficialiai priims 2016 m.

- **Pagrindiniai peržiūrėto pažangaus sienų valdymo dokumentų rinkinio aspektai**

Nauja atvykimo ir išvykimo sistema taikoma visiems sienas kertantiems trečiųjų šalių piliečiams, kurie Šengeno erdvėje lankosi trumpalaikio buvimo tikslu (ne ilgesniam kaip 90 dienų per bet kurią 180 dienų laikotarpį), nepaisant to, ar jiems taikomas ar netaikomas reikalavimas turėti vizą, arba kurių buvimo pagrindas yra kelionių viza⁸ (galiojanti ne ilgiau kaip vienus metus).

⁷ COM(2015) 240 *final*.

⁸ Jeigu pagal Komisijos pateiktą pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriamas kelionių viza ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 562/2006 ir (EB) Nr. 767/2008 (COM(2014) 163 *final*), bus sukurta kelionių viza.

Judėjimo laisve besinaudojančių ES piliečių šeimos nariai arba trečiųjų šalių piliečių, kurie naudojami tokiomis pat laisvo judėjimo teisėmis, kaip ir Sąjungos piliečiai, ir kurie dar neturi leidimo gyventi kortelės, šeimos nariai turėtų būti registruojami AIS, tačiau jiems netaikoma trumpalaikio buvimo taisyklė, o šios kategorijos asmenys tikrinami pagal Direktyvą 2004/38/EB⁹. AIS neregistruojami minėti šeimos nariai, kurie turi Direktyvoje 2004/38/EB nurodytą leidimo gyventi kortelę.

Sistemoje duomenys bus renkami ir įrašai apie atvykimą ir išvykimą bus registruojami siekiant palengvinti sąžiningų keliautojų sienų kirtimą ir geriau nustatyti užsibuvusių asmenų tapatybę. AIS taip pat bus registruojami atsisakymai leisti atvykti trečiųjų šalių piliečiams, kuriems taikoma AIS.

Toliau nurodomi pagrindiniai šio pakeisto pasiūlymo ir 2013 m. pasiūlymų skirtumai.

- Sistemos struktūra: siūloma sukurti tik vieną sistemą, t. y. atvykimo ir išvykimo sistemą. Nacionalinė sienų infrastruktūra prie AIS centrinės sistemos bus prijungiama naudojant visoms valstybėms bendrą vienodą nacionalinę sąsają, per kurią bus galima naudotis dabartinėmis nacionalinėmis atvykimo ir išvykimo sistemomis. Tačiau centrinės sistemos duomenų negalima kopijuoti į šias veikiančias nacionalines AIS.
- AIS ir VIS sąveika užtikrinama siekiant veiksmingiau ir greičiau atlikti patikrinimus sienų perėjimo punktuose. Šiuo tikslu bus sukurtas ryšys tarp AIS ir VIS centrinių sistemų, o tiesioginė prieiga prie šių sistemų bus suteikiama atsižvelgiant į konkrečius tikslus. Tai padės mažinti asmens duomenų tvarkymo operacijų dubliavimą ir laikytis projektuojant numatytos duomenų apsaugos principo.
- Biometriniai identifikatoriai: 2013 m. AIS pasiūlymuose buvo kliaujamasi dešimties pirštų atspaudais, tačiau peržiūrėtuose AIS pasiūlymuose siūloma remtis keturių pirštų atspaudų ir veido atvaizdo deriniu, kuris, pradėjus veikti AIS, būtų naudojamas kaip biometrinis identifikatorius. Ši priemonė, atsižvelgiant į tikėtiną AIS saugomų duomenų kiekį, leis atlikti pakankamai tikslus patikrinimus ir nustatyti tapatybę, be to, ją naudojant bus galima išlaikyti pagrįstą duomenų lygį, paspartinti sienų kontrolę ir sienų perėjimo punktuose platesniu mastu naudoti savitarnos sistemas. Keturių pirštų atspaudai registruojant asmenis naudojami siekiant patikrinti, ar trečiosios šalies pilietis jau buvo įregistruotas sistemoje, o veido atvaizdas leidžia kito atvykimo metu greitai ir patikimai (automatiškai) patikrinti, ar sienos perėjimo punkte tikrinamas asmuo jau yra įregistruotas AIS.
- Asmens duomenų apsauga: į AIS įrašomų asmens duomenų kiekis iš esmės sumažintas: vietoj 36 duomenų elementų, į AIS įrašomi 26 duomenų elementai. Teisė susipažinti su asmens duomenimis, juos ištaisyti ir ištrinti yra aiškiai apibrėžta ir garantuojama. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir nacionalinės duomenų apsaugos institucijos bus atsakingos už duomenų tvarkymo priežiūrą.
- Duomenų saugojimo laikotarpis. Duomenys saugomi penkerius metus. Taikant penkerių metų duomenų saugojimo laikotarpį sumažėja pakartotinės registracijos dažnumas, o tai bus naudinga visiems keliautojams, be to, sienos apsaugos pareigūnas, prieš įleisdamas keliautoją į Šengeno erdvę, galės atlikti būtiną rizikos analizę, kaip to reikalaujama Šengeno sienų kodekse. Sienos apsaugos pareigūnui sistemingai ištrinant AIS įrašą po 181 dienos, kaip nustatyta 2013 m.

⁹ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB.

pasiūlyme, būtų pašalinama visa informacija apie vėliausią trečiosios šalies piliečio atvykimo į Šengeno erdvę ir išvykimo iš jos keliavimo istoriją, kuri reikalinga atliekant rizikos analizę. Tokiu atveju sumažėtų naudingos informacijos kiekis, palyginti su šiuo metu sienos apsaugos pareigūnų naudojama informacija: kelionės dokumente esantys spaudai dažnai leidžia sužinoti kelių metų senumo informaciją. Todėl reikia nustatyti ilgesnį duomenų saugojimo laikotarpį, kad sienos apsaugos pareigūnas, prieš išduodamas keliautojui leidimą atvykti į Šengeno erdvę, galėtų atlikti būtiną rizikos analizę, kaip to reikalaujama Šengeno sienų kodekse. Prašymo išduoti vizą nagrinėjimas konsulinėje įstaigoje taip pat reiškia, kad, siekiant įvertinti ankstesnių vizų naudojimą ir tai, ar buvo laikomasi buvimo sąlygų, taip pat turi būti nagrinėjama pareiškėjo kelionių istorija. Dėl pasuose naudojamų spaudų atsisakymo atsiradusią spragą užpildys informacijos paieška AIS. Todėl sistemoje pateikiama kelionių istorija turėtų apimti laikotarpį, kurio pakaktų atliekant vertinimą, po kurio išduodama viza.

Dėl ilgesnio duomenų saugojimo termino sumažės poreikis pakartotinai registruoti duomenis, o tai bus naudinga visiems keliautojams, nes sutrumpės sienos kirtimo ir laukimo prie sienos perėjimo punktų laikas. Net jeigu keliautojas atvyksta į Šengeno erdvę tik vieną kartą, dėl to, kad kiti keliautojai jau yra įregistruoti AIS ir neturės dar kartą būti registruojami, laukimo pasienyje laikas sutrumpės.

Ilgesnis duomenų saugojimo laikotarpis taip pat yra būtinas siekiant sudaryti sąlygas paprasčiau kirsti sienas naudojant procedūras paspartinančias priemones ir savitarnos sistemas. Supaprastinto režimo veiksmingumas priklauso nuo sistemoje įregistruotų duomenų. Dėl trumpo duomenų saugojimo laikotarpio sumažės keliautojų, galinčių pasinaudoti tokiu supaprastintu režimu, skaičius, o tai pažeistų AIS tikslą, t. y. palengvinti sienos kirtimą.

Kiekvienas įrašas apie ES piliečių šeimos narių, kurie nėra ES piliečiai ir kuriems taikomas šis reglamentas, atvykimą ir (arba) išvykimą saugomas ne ilgiau nei vienus metus nuo paskutinio jų išvykimo dienos. Jų asmens byla turėtų būti saugoma penkerius metus, kad šeimos narys galėtų pasinaudoti supaprastinta sienos kirtimo tvarka.

Priėmus nacionalinį sprendimą ir juo vadovaujantis, Šengeno informacinėje sistemoje, prieš ištrinant AIS duomenis, galima sukurti AIS duomenimis pagrįstą perspektyvą dėl užsibuvusių asmenų, kurie dar nėra rasti pasibaigus duomenų saugojimo laikotarpiui.

- Lengvesnis sienų perėjimas: požiūris į lengvesnį sienos perėjimą yra pagrįstas savitarnos sistemų ir e. vartų įdiegimu, kuriais naudodamiesi trečiųjų šalių piliečiai galės pradėti sienos perėjimo įforminimo procedūras, įskaitant papildomos informacijos pateikimą sienos apsaugos pareigūno prašymu. Valstybės narės neprivalo naudoti šių procedūrų paspartinančių priemonių (kurios nustatytos pasiūlyme, kuriuo iš dalies keičiamas Šengeno sienų kodeksas), kurios yra prieinamos daugumai keliautojų ir dėl kurių nereikia kurti jokios naujos sistemos.
- Be to, kurdamos nacionalines registruotų keliautojų programas, valstybės narės savanoriškai suderins teisinį pagrindą (kuris taip pat nustatytas Šengeno sienų kodekso pakeitimuose).
- Teisėsaugos institucijoms suteikiama prieiga: valstybių narių teisėsaugos institucijoms ir Europolui prieiga prie pradėjusios veikti AIS bus suteikta griežtai nustatytais sąlygomis. AIS bus kaupiami patikimi duomenys apie trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikoma AIS, atvykimo ir išvykimo datas; tokie duomenys gali būti labai svarbūs teisėsaugos institucijų tvarkomoms asmens byloms, o prieiga prie šių duomenų suteikiama atsižvelgiant į priemonės tikslą ir visapusiškai laikantis duomenų apsaugos taisyklių.
- Prieigos prie VIS duomenų teisėsaugos tikslais nauda jau ne kartą buvo patvirtinta. Valstybės narės pranešė, kad kai kuriose bylose nuo smurto mirusių žmonių tapatybę pavyko nustatyti tik pasinaudojus prieiga prie VIS. Kiti bylos, apie kurias pranešta, yra susijusios su prekyba

žmonėmis, terorizmu arba prekyba narkotikais, ir jose tyrėjams gerokai pasistūmėti į priekį pavyko susipažinus su VIS esančiais duomenimis.

- Išlaidos: 2013 m. pasiūlymuose AIS ir RKP kūrimui numatyta skirti 1,1 mlrd. EUR orientacinę sumą. Peržiūrėjus pasiūlymą ir remiantis tinkamiausia bendros AIS, įskaitant teisėsaugos institucijų prieigą, alternatyva, apskaičiuota reikalinga suma sudaro 480 mln. EUR.

Šis peržiūrėtas pasiūlymas dėl Reglamento, kuriuo sukuriama AIS, yra pagrindinis AIS teisinės sistemos dokumentas. Jame taip pat pateikiami logiškai susiję galiojančių ES teisės aktų (t. y. Reglamento (ES) Nr. 1077/2011¹⁰, Reglamento (EB) Nr. 767/2008¹¹ ir Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo) pakeitimai. Šis papildomas pasiūlymas iš dalies pakeisti Šengeno sienų kodeksą, atsižvelgiant į sistemos naudojimą valdant sienas, pateikiamas kartu su šiuo pasiūlymu.

- **Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos:**

2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/399 dėl Sąjungos kodekso, kuriuo nustatomos asmenų judėjimą per sienas reglamentuojančios taisyklės (Šengeno sienų kodeksas).

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1931/2006, nustatantis vietinio eismo per valstybių narių išorines sausumos sienas taisyklės ir iš dalies keičiantis Šengeno konvencijos nuostatas.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas).

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas).

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra.

2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 515/2014, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė ir panaikinamas Sprendimas Nr. 574/2007/EB.

2. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis išsamiai aprašytos pridedamame poveikio vertinime, kurį galima rasti 2 priede. 2015 m. Komisija, rengdama savo peržiūrėtus pasiūlymus dėl pažangaus sienų valdymo, tikslingai konsultavosi su EDAPP 2015 m. kovo 20 d. surengtame praktiniame seminare pasirengimo peržiūrėti pasiūlymus dėl pažangaus sienų valdymo klausimais, su pilietine visuomene – 2015 m. gegužės 5 d. surengtame susitikime, su vežėjais, transporto, turizmo ir

¹⁰ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra.

¹¹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas).

infrastruktūros operatoriais – 2015 m. gegužės 28 d. surengtame susitikime ir su Pagrindinių teisių agentūra – dviejuose 2015 m. birželio 22 d. ir liepos 23 d. surengtuose susitikimuose. Be to, Komisija 2015 m. liepos 9 d. surengė susitikimą su valstybių narių teisėsaugos srities specialistais ir du techninius susitikimus su valstybių narių ekspertais, kurie įvyko 2015 m. rugsėjo 24 d. ir 2015 m. spalio 26 d.

Per 2015 m. liepos 29 d. – spalio 29 d. surengtas viešas konsultacijas gautos pavienių asmenų, organizacijų, vežėjų ir valdžios institucijų nuomonės (viešų konsultacijų rezultatai išsamiai paaiškinti poveikio vertinimo 2 priede).

Europos Parlamento LIBE komitetas 2015 m. vasario 23–24 d. surengė tarpparlamentinį komiteto posėdį pažangaus sienų valdymo klausimais, kuriame dalyvavo nacionalinių parlamentų atstovai.

• Poveikio vertinimas

Pirmasis poveikio vertinimas¹² buvo atliktas 2008 m. rengiant Komisijos komunikatą šia tema, o 2012 m.¹³ užbaigtas antrasis poveikio vertinimas, kuris buvo atliktas rengiant 2013 m. pasiūlymus.

Trečiasis poveikio vertinimas buvo baigtas 2016 m. Atsižvelgiant į techninį tyrimą, ataskaitą apie bandomąjį projektą, konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis rezultatus ir diskusijas Taryboje ir Europos Parlamente, poveikio vertinime analizuojamos pagrindinės ir papildomos AIS ir RKP įgyvendinimo galimybės. Poveikio vertinime aptartos tinkamiausios galimybės tiesiogiai atsispindi pagrindiniuose į dabartinį pasiūlymą įtrauktuose 2013 m. pasiūlymų pakeitimuose (žr. I dalį „Pagrindiniai peržiūrėto pasiūlymo pakeitimai“).

Reglamentavimo patikros valdyba (angl. RSB) peržiūrėjo poveikio vertinimo projektą ir 2016 m. sausio 22 d. pateikė savo teigiamą nuomonę.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

• Siūlomų veiksmų santrauka

Būtina apibrėžti AIS tikslus, funkcijas ir su ja susijusias pareigas. Be to, Didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūrai („eu-LISA“) turi būti suteikti įgaliojimai sukurti šią sistemą ir valdyti jos operacijas. Kiekvienas dabartinio peržiūrėto pasiūlymo straipsnis išsamiai paaiškintas Komisijos darbiniam dokumente.

Dėl šio pasiūlymo reikia priimti susijusius Reglamento (ES) Nr. 1077/2011, Reglamento (EB) Nr. 767/2008 ir (Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo) pakeitimus, kaip nurodyta 1 dalyje.

• Teisinis pagrindas

Dabartiniame peržiūrėtame pasiūlyme nurodyta, kad teisinis šio reglamento pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktai. 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktai yra tinkamas teisinis pagrindas, pagal kurį nustatomos valstybių narių išorės sienų kirtimo priemonės ir kuriami standartai bei procedūros, kurių turi laikytis valstybės narės prie tokių sienų tikrinamos asmenis. 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktai yra AIS sukūrimo teisinis pagrindas. Be to, 87 straipsnio 2 dalies a punktas yra peržiūrėto pasiūlymo teisinis pagrindas, kuriuo siekiama

¹² SEC(2008) 153.

¹³ SWD(2013) 47.

sudaryti sąlygas suteikti prieigą teisėsaugos tikslais, o 88 straipsnio 2 dalies a punktu siekiama suteikti prieigą Europolui; abiem priegios atvejais taikomos griežtos sąlygos. Abu šie papildomi teisiniai pagrindai, kuriais nustatoma prieiga prie AIS duomenų teisėsaugos tikslais ir Europolo prieiga, nustatomi pagal tą pačią įprastą teisėkūros procedūrą, kuri taikoma pagal 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktus.

- **Subsidiarumo principas**

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies b punktą Sąjunga turi įgaliojimų priimti priemones, susijusias su asmenų patikrinimu ir veiksmingu valstybių narių išorės sienų perėjimo stebėjimu. Reikia pakeisti galiojančias ES nuostatas dėl valstybių narių išorės sienų perėjimo siekiant atsižvelgti į tai, kad šiuo metu nėra jokių patikimų trečiųjų šalių piliečių, kuriems leidžiama atvykti trumpalaikiam buvimui, kelionės stebėjimo priemonių, o dabartinė pasų antspaudavimo tvarka yra sudėtinga, lėta ir nepakankama, todėl valstybių narių institucijos, atlikdamos keliautojo patikrinimą kertant sieną arba patikrinimus valstybių narių teritorijoje, negali įvertinti leidžiamo buvimo, taip pat į tai, kad erdvės be vidaus sienų kontrolės srityje šiuo tikslu naudojamų nacionalinių sistemų nauda labai ribota.

Siekiant veiksmingiau valdyti migraciją ir padėti atlikti atsitiktines patikras valstybių narių teritorijoje nustatant neteisėtai apsistojusius asmenis, turėtų būti sudaryta galimybė gauti informaciją apie asmenis, kuriems neleista atvykti į ES teritoriją, apie ES teritorijoje esančius asmenis ir apie asmenis, atitinkančius maksimalios leidžiamo trumpalaikio buvimo trukmės, kuri yra 90 dienų per 180 dienų laikotarpį, reikalavimą ir apie užsibūnančių keliautojų pilietybę ir grupes (keliautojus, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, ir keliautojus, kuriems toks reikalavimas taikomas).

Reikalinga bendra tvarka, kad būtų galima nustatyti suderintas taisykles dėl įrašų apie atsisakymą leisti atvykti, tarpvalstybinio judėjimo maršrutų ir leidžiamo trumpalaikio buvimo stebėjimo visoje Šengeno teritorijoje.

Todėl valstybės narės negali deramai pasiekti šio pasiūlymo tikslo.

2013 m. AIS pasiūlymą taip pat reikia peržiūrėti, kad teisėsaugos institucijoms kovos su terorizmu ir sunkiu nusikalstamumu tikslais būtų suteikta prieiga prie AIS duomenų, taip pat būtų užtikrintas aukšto lygio vidaus saugumas. Kadangi šio tikslo valstybės narės negali deramai pasiekti, tokį pakeitimą gali pasiūlyti tik Komisija.

- **Proporcingumo principas**

Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyta, kad Sąjunga nesiima jokių veiksmų, kurie nėra būtini siekiant Sutartyje nustatytų tikslų. Pasirinkta šių ES veiksmų forma turi būti tokia, kad pasiūlymas pasiektų tikslą ir būtų kuo veiksmingiau įgyvendinamas. Siūloma iniciatyva toliau plėtojamas Šengeno *acquis*, siekiant užtikrinti, kad visose valstybėse narėse, kurios panaikino vidaus sienų kontrolę, bendros taisyklės prie išorės sienų būtų taikomos vienodai. Ja sukuriama priemonė, kurią naudodama Europos Sąjunga gauna informacijos apie tai, kiek trečiųjų šalių piliečių atvyksta į ES teritoriją ir iš jos išvyksta; ši informacija būtina siekiant migracijos ir vizų srityje formuoti tvarią ir įrodymais pagrįstą politiką. Šia iniciatyva teisėsaugos institucijoms taip pat suteikiama prieiga prie AIS, nes tai yra savalaikis, tikslus, saugus ir ekonomiškai efektyvus būdas nustatyti piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą ir kurie yra įtariami terorizmu arba sunkiu nusikaltimu (arba tapo terorizmo ar sunkaus nusikaltimo aukomis), tapatybę, be to, tokia prieiga sudaro sąlygas teisėsaugos institucijoms susipažinti su vizų turėtojų ir trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą ir kurie įtariami tokių nusikaltimų padarymu (arba tapo jų aukomis), kelionės istorija.

Pasiūlymas, kurio pagrindą sudaro *numatytieji privatumo apsaugos principai*, yra proporcingas teisei į asmens duomenų apsaugą, nes pagal jį nereikalaujama rinkti daugiau duomenų ir juos saugoti ilgesnį laiką, nei būtina, kad sistema galėtų veikti ir būtų įgyvendinami jai nustatyti tikslai. Be to, bus numatytos ir įgyvendintos visos apsaugos priemonės ir mechanizmai, kurie yra būtini siekiant veiksmingai apsaugoti keliautojų pagrindines teises, visų pirma teisę į privataus gyvenimo ir asmens duomenų apsaugą.

Kad sistema veiktų, ES lygmeniu nereikės nustatyti jokių papildomų procedūrų ar imtis derinimo veiksmų, todėl numatyta priemonė yra proporcinga, nes ja neviršijama to, kas būtina norint ES lygmens veiksmais pasiekti nustatytus tikslus.

Tinkamiausia galimybė taip pat proporcinga sąnaudoms, atsižvelgiant į tai, kad bendro išorės sienos valdymo srityje sistema bus naudinga visoms valstybėms narėms ir kad ja siekiama pažangos vykdant bendrą ES migracijos politiką.

Todėl pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

- **Pasirinkta priemonė**

Siūloma priemonė: reglamentas.

Kitos priemonės būtų netinkamos dėl toliau nurodytos (-ų) priežasties (-ių).

Pagal šį pasiūlymą bus sukurta centralizuota sistema, kuria naudodamosi valstybės narės bendradarbiaus tarpusavyje, nes tokiame bendradarbiavime reikalinga bendra struktūra ir bendros veiklos taisyklės. Be to, jame bus nustatytos visoms valstybėms narėms vienodos taisyklės dėl prie išorės sienų atliekamų patikrinimų kertant sieną ir dėl priegios prie sistemos, įskaitant prieigą teisėsaugos tikslais. Todėl reglamentas yra vienintelė galima teisinė priemonė.

- **Pagrindinės teisės**

Siūlomas reglamentas daro poveikį pagrindinėms teisėms, visų pirma teisei į orumą (ES pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 1 straipsnis), vergijos ir priverčiamojo darbo uždraudimui (Chartijos 5 straipsnis), teisei į laisvę ir saugumą (Chartijos 6 straipsnis), teisei į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą (Chartijos 7 straipsnis), asmens duomenų apsaugai (Chartijos 8 straipsnis), teisei į prieglobstį (Chartijos 18 straipsnis), apsaugai perkėlimo, išsiuntimo ar išdavimo atveju (Chartijos 19 straipsnis), teisei į nediskriminavimą (Chartijos 21 straipsnis), vaiko teisėms (Chartijos 24 straipsnis) ir teisei į veiksmingą teisinę gynybą (Chartijos 47 straipsnis).

AIS įgyvendinimas darys teigiamą poveikį vergijos ir priverčiamojo darbo uždraudimui ir teisei į laisvę ir saugumą. Geresnis ir tikslesnis trečiųjų šalių piliečių, kertančių Šengeno erdvės išorės sienas, tapatybės nustatymas (naudojant biometrinius duomenis) padeda atskleisti asmens tapatybės klastojimo atvejus, prekybą žmonėmis (visų pirma nepilnamečiais) ir tarpvalstybinį nusikalstamumą, o tai galiausiai prisideda prie didesnio Šengeno erdvėje esančių piliečių saugumo.

Kalbant apie teisę į asmens duomenų apsaugą, pažymėtina, kad pasiūlyme numatytos apsaugos priemonės, susijusios su asmens duomenimis, visų pirma su prieiga prie jų, kuri turėtų būti griežtai ribojama atsižvelgiant tik į šiame reglamente nustatytus tikslus ir suteikiama paskirtosioms kompetentingoms institucijoms. Apsaugos priemonės, susijusios su asmens duomenimis, taip pat apima teisę susipažinti su duomenimis, juos taisyti arba ištrinti. Šio aiškinamojo memorandumo 1 skyriuje nurodytas duomenų saugojimo laikotarpio ribojimas taip pat padeda užtikrinti pagarbą asmens duomenims, kaip pagrindinei teisei.

Pagal pasiūlymą prieiga prie AIS suteikiama teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo, trečiųjų šalių piliečių, kertančių išorės sienas, tapatybės nustatymo ir prieigos prie duomenų apie tokių piliečių kelionių istoriją suteikimo tikslais. Kaip nustatyta Chartijos 52 straipsnio 1 dalyje, bet koks teisės į asmens duomenų apsaugą apribojimas turi būti proporcingas siekiamam tikslui ir nevirsti to, kas yra būtina šiam tikslui pasiekti. Europos žmogaus teisių konvencijos 8 straipsnio 2 dalyje taip pat pripažįstama, kad valdžios institucija asmens teisę į privatumą gali pagrįstai riboti, kai tai būtina atsižvelgiant į valstybės saugumo interesą, viešąją tvarką ar nusikaltimų prevenciją; ši nuostata įtvirtinta ir dabartiniame pasiūlyme. ESTT taip pat pripažino¹⁴, kad kova su terorizmu ir sunkiu nusikalstamumu, visų pirma kova su organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu, iš tikrųjų yra gyvybiškai svarbi siekiant užtikrinti visuomenės saugumą, o tokios kovos veiksmingumas iš esmės gali priklausyti nuo šiuolaikinių tyrimo būdų naudojimo, todėl šiais konkrečiais tikslais suteikiama prieiga prie asmens duomenų galėtų būti pateisinama, jeigu ji yra būtina.

Pagal pasiūlymą prieiga prie AIS suteikiama teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo, trečiųjų šalių piliečių, kertančių išorės sienas, tapatybės nustatymo ir prieigos prie duomenų apie tokių piliečių kelionių istoriją suteikimo tikslais. Prieiga prie AIS tapatybės nustatymo tikslais turėtų būti galima tik tais atvejais, kai ankstesnė paieška nacionalinėse duomenų bazėse buvo nesėkminga, ir tuo atveju, kai, atliekant paiešką pagal pirštų atspaudus, ankstesnė paieška buvo atlikta pagal Sprendimą 2008/615/TVR sukurtoje automatizuotoje pirštų atspaudų tikrinimo sistemoje. Nors VIS pateikiami duomenys apie vizų turėtojus, tačiau duomenys apie piliečius, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, arba duomenys apie kelionės maršrutus nėra prieinami jokioje kitoje ES duomenų bazėje.

Prieiga prie AIS duomenų teisėsaugos tikslais gali būti suteikiama tik nusikaltimų ir kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais, kaip apibrėžta Tarybos pamatiniame sprendime 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu ir Tarybos pagrindų sprendime 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio, ir tik jeigu to reikia konkrečiu atveju. Be to, paskirtosios teisėsaugos institucijos prašymus suteikti prieigą prie AIS duomenų gali teikti tik jeigu yra pagrįstų priežasčių manyti, kad tokia prieiga iš esmės padės užkardyti, atskleisti ir tirti konkretų nusikaltimą. Tokį prašymą paskirtoji teisėsaugos institucija tikrina, kad įsitikintų, jog įvykdytos griežtos prašymų suteikti prieigą prie AIS teisėsaugos tikslais teikimo sąlygos.

Be to, pasiūlyme nustatytos griežtos duomenų saugumo priemonės, kuriomis užtikrinamas tvarkomų asmens duomenų saugumas, ir numatyta, kad nepriklausomos viešos duomenų apsaugos institucijos atlieka duomenų tvarkymo priežiūrą, o visos atliktos paieškos dokumentuojamos. Pasiūlyme taip pat numatyta, kad visų iš AIS gautų asmens duomenų tvarkymui, kurį atlieka teisėsaugos institucijos, taikomas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR.

pasiūlyme nustatytos griežtos prieigos prie AIS taisyklės ir būtinos apsaugos priemonės. Jame taip pat numatyta fizinių asmenų teisė susipažinti su duomenimis, juos taisyti ir ištrinti, taip pat naudotis teise į apskundimą teismine tvarka, visų pirma teise kreiptis į teismą ir teise, kad nepriklausomos valdžios institucijos užtikrintų duomenų tvarkymo operacijų priežiūrą. Todėl pasiūlymas visiškai atitinka Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, visų pirma teisę į asmens duomenų apsaugą, ir dera su SESV 16 straipsniu, kuriame garantuojama kiekvieno asmens teisė į jo asmens duomenų apsaugą.

¹⁴ 2014 m. balandžio 8 d. ESTT sprendimas sujungtose bylose C-293/12 ir C-594/12 „Digital Rights Ireland Ltd“ ir kiti, EU:C:2014:238, 51 punktas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

2013 m. AIS pasiūlyme buvo pateikta nuoroda į Komisijos pasiūlymą dėl kitos daugiametės finansinės programos (DFP), pagal kurią 2014–2020 m. Vidaus saugumo fondui (VSF) numatyta skirti 4,6 mlrd. EUR. 2013 m. pasiūlyme numatyta atidėti 1,1 mlrd. EUR kaip orientacinę sumą AIS ir RKP kūrimui, numatant, kad kūrimo išlaidos bus patiriamos nuo 2015 m. Ši suma buvo apskaičiuota remiantis dviejų atskirų sistemų kūrimu ir jų operacijų valdymu, taip pat 3 metų trukmės sistemų kūrimo laikotarpiu ir 4 metų veikimo laikotarpiu.

2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 515/2014, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė ir panaikinamas Sprendimas Nr. 574/2007/EB (toliau – VSF sienų reglamentas) 5 straipsnio 5 dalies b punkte nustatyta, kad IT sistemoms, kurios grindžiamos esamomis ir (arba) naujomis IT sistemomis ir pagal kurias remiamas išorės sienas kertančių migrantų srautų valdymas, kurti reikėtų skirti 791 mln. EUR. 791 mln. EUR suma buvo skirta 3 metų kūrimo laikotarpiui (2017–2019 m. imtinai) numatant, kad 2016 m. bus atlikti kai kurie parengiamieji darbai, o 2020 m. bus operacijų vykdymo pradžia.

Vadovaujantis techniniu tyrimu ir poveikio vertinimu, dabartinis pasiūlymas yra pagrįstas tinkamiausia galimybe, pagal kurią turi būti kuriama bendra AIS sistema, o jai sukurti reikalinga suma siekia 480 mln. EUR, atsižvelgiant į tai, kad prieiga prie šios sistemos bus suteikiama teisėsaugos tikslais. Todėl į dabartinį pasiūlymą, siekiant pritaikyti jį prie sumažintos sumos, įtrauktas VSF sienų reglamento pakeitimas.

Ši finansinė parama būtų skirta ne tik esminiems viso DFP laikotarpio komponentams finansuoti (ES lygmeniu pagal netiesioginio valdymo principą kūrimo ir veikimo išlaidoms padengti skirti 288 mln. EUR), bet ir dabartinės valstybių narių nacionalinės sienų infrastruktūros ir AIS integracijai naudojant vienodą nacionalinę sąsają užtikrinti (120 mln. EUR pagal tiesioginio valdymo principą). Finansinė parama nacionalinio lygmens integracijos išlaidoms užtikrintų, kad dėl sudėtingų ekonominių aplinkybių nacionaliniu lygmeniu nekiltų pavojaus projektams arba nebūtų vėluojama juos įgyvendinti. Kūrimo etapu (2017–2019 m.) Komisija iš viso išleis 52,7 mln. EUR (pagal tiesioginio valdymo principą), kurie bus skirti išlaidoms, susijusioms su operacijų vykdymu valstybėse narėse, padengti.

Naujai sistemai pradėjus veikti, tolesnės valstybių narių patiriamos veiklos išlaidos galėtų būti remiamos pagal valstybių narių nacionalines VSF programas (pasidalijamasis valdymas). Šiam tikslui iš bendro 480 mln. EUR finansinio paketo skirta 20 mln. EUR suma. Į šią sumą įskaičiuota vienus metus teikiama parama operacijoms.

Taikomas išlaidų modelis paaiškintas 6 priede „AIS sistemos poveikio vertinimo išlaidų modelis“.

5. PAPILDOMA INFORMACIJA

• Dalyvavimas

Šis pasiūlymas grindžiamas Šengeno *acquis*, nes jis susijęs su išorės sienų kirtimu. Todėl reikia atsižvelgti į tokias su įvairiais protokolais ir susitarimais, sudarytais su asocijuotosiomis šalimis, susijusias pasekmes.

Danija. Pagal prie Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) pridėto Protokolo (Nr. 22) dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja Tarybai priimant priemones pagal SESV trečiosios dalies V antraštinę dalį.

Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba priima sprendimą dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę.

Jungtinė Karalystė ir Airija. Pagal Protokolo dėl Šengeno *acquis* integravimo į Europos Sąjungos sistemą 4 ir 5 straipsnius, 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimą 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo ir 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimą 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas, Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja įgyvendinant Reglamentą (ES) 2016/399 (Šengeno sienų kodeksas) ar visas kitas teises priemones, kurios bendrai vadinamos Šengeno *acquis*, t. y. priemonės, kuriomis organizuojamas ir remiamas vidaus sienų kontrolės panaikinimas, ir gretutinės priemonės, susijusios su išorės sienų kontrole.

Šiuo reglamentu plėtojamas šis *acquis*, todėl Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą, jis nėra joms privalomas ar taikomas.

Remiantis Teisingumo Teismo sprendimu byloje Jungtinė Karalystė prieš Tarybą (C-482/08, ECLI:EU:C:2010:631), aplinkybė, kad šio reglamento teisinį pagrindą sudaro 87 straipsnio 2 dalies a punktas ir 88 straipsnio 2 dalies a punktas, taip pat SESV 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktai, nedaro poveikio minėti išvadai, nes prieiga teisėsaugos tikslais, palyginti su atvykimo ir išvykimo sistemos sukūrimu, yra papildomo pobūdžio.

Islandija ir Norvegija. Taikomos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytame asociacijos susitarime dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* nustatytos procedūros, kadangi, kaip nurodyta minėto Susitarimo¹⁵ A priede, šis pasiūlymas pateikiamas Šengeno *acquis* pagrindu.

Šveicarija. Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip nustatyta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁶.

Lichtenšteinas. Šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip nustatyta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁷.

Kroatija, Kipras, Bulgarija ir Rumunija. Šiuo reglamentu, kuriuo sukuriamas AIS, pakeičiama prievolė antspauduoti trečiųjų šalių piliečių pasus. Stojančiosios valstybės narės šią nuostatą turi taikyti nuo įstojimo į Europos Sąjungą dienos.

¹⁵ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

¹⁶ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

¹⁷ OL L 160, 2011 6 18, p. 19.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos priegios prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir

iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 ir Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktus, 87 straipsnio 2 dalies a punktą ir 88 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2008 m. vasario 13 d. Komisijos komunikate „Pasirengimas kitiems Europos Sąjungos sienų valdymo etapams“³ nurodyta, kad, įgyvendinant Europos integruoto sienų valdymo strategiją, reikia sukurti atvykimo ir išvykimo sistemą (AIS), kurią naudojant elektroninėmis priemonėmis registruojamas trečiųjų šalių piliečių, kuriems leista atvykti į Šengeno erdvę trumpalaikiam buvimui, atvykimo ir išvykimo laikas bei vieta ir apskaičiuojama jų leidžiamo buvimo trukmė;
- (2) 2008 m. birželio 19–20 d. Europos Vadovų Taryba pabrėžė, kad svarbu tęsti darbą, susijusį su ES integruoto sienų valdymo strategijos kūrimu, be kita ko, geriau išnaudoti šiuolaikines technologijas, siekiant gerinti išorės sienų valdymą;
- (3) 2009 m. birželio 10 d. Komisijos komunikate „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė piliečių labui“ pasisakoma už elektroninės atvykimo į valstybių narių teritoriją ir išvykimo

¹ OL C, , p. .

² OL C, , p. .

³ COM(2008) 69 *final*.

iš jos kertant išorės sienas registravimo sistemos sukūrimą siekiant užtikrinti efektyvesnį patekimo į šią teritoriją valdymą;

- (4) 2011 m. birželio 23–24 d. Europos Vadovų Taryba paragino kuo skubiau vykdyti su pažangiu sienų valdymu susijusį darbą. 2011 m. spalio 25 d. Komisija paskelbė komunikatą „Pažangus sienų valdymas. Galimybės ir perspektyvos“;
- (5) Europos Vadovų Taryba savo 2014 m. birželio mėn. priimtose strateginėse gairėse pabrėžė, kad, „atsižvelgiant į tai, kad Šengeno erdvė suteikia žmonėms galimybę keliauti be kontrolės kertant vidaus sienas ir kad didėja į ES keliaujančių žmonių skaičius, būtina veiksmingai valdyti ES bendras išorės sienas, kad būtų užtikrinta tvirta apsauga. Sąjunga turi sutelkti visas savo turimas priemones, kad teiktų valstybėms narėms paramą joms vykdančią šią užduotį. Šiuo tikslu: turėtų būti ekonomiškai efektyviai modernizuotas integruotas išorės sienų valdymas, kad būtų užtikrintas pažangus sienų valdymas, apimantis atvykimo ir išvykimo sistemą bei Registruotų keliautojų programą, kurį vykdyti padėtų naujoji didelės apimties IT sistemų valdymo agentūra („eu-LISA“)“;
- (6) 2015 m. gegužės 13 d. Komisijos komunikate „Europos migracijos darbotvarkė“ atkreiptas dėmesys į tai, kad „naujas etapas prasidės su pažangiai valdomų sienų iniciatyva, siekiant padidinti sienos perėjimo efektyvumą, palengvinti sienos perėjimą didžiajai daugumai sąžiningų keliautojų iš trečiųjų šalių, kartu, pradėjus fiksuoti visų trečiųjų šalių piliečių tarpvalstybines keliones, sustiprinti kovą su neteisėta migracija, visiškai laikantis proporcingumo principo“;
- (7) būtina tiksliai nustatyti atvykimo ir išvykimo sistemos (AIS) tikslus, jos techninę struktūrą, parengti taisykles dėl jos veikimo bei naudojimo ir nustatyti su sistema susijusias pareigas, į sistemą įvedamų duomenų kategorijas, jų įvedimo tikslus ir kriterijus, prieigą prie duomenų turinčias institucijas ir kitas taisykles dėl duomenų tvarkymo bei asmens duomenų apsaugos;
- (8) AIS turėtų būti taikoma trečiųjų šalių piliečiams, kuriems leista atvykti trumpalaikiam buvimui Šengeno erdvėje. Ji tai pat turėtų būti taikoma trečiųjų šalių piliečiams, kuriems neleista atvykti trumpalaikiam buvimui;
- (9) AIS tikslas turėtų būti gerinti išorės sienų valdymą, užtikrinti neteisėtos imigracijos prevenciją ir palengvinti migracijos srautų valdymą. AIS visų pirma ir kai tinkama turėtų padėti nustatyti bet kokio asmens, kuris neatitinka arba nebeatitinka buvimo valstybių narių teritorijoje trukmės sąlygų, tapatybę;
- (10) siekiant šių tikslų, AIS turėtų būti tvarkomi raidiniai skaitmeniniai ir biometriniai duomenys (pirštų atspaudai ir veido atvaizdas). Biometrinių duomenų naudojimas, nepaisant jo poveikio keliautojų privatumui, pateisinamas dėl dviejų priežasčių. Pirma, pagal biometrinius duomenis galima patikimai nustatyti trečiųjų šalių piliečių, kurie valstybių narių teritorijoje keliauja be kelionės dokumentų arba kitų asmens tapatybės dokumentų, kurių paprastai neturi neteisėti migrantai, tapatybę. Antra, pagal biometrinius duomenis galima patikimiau nustatyti teisėtų keliautojų atvykimo ir išvykimo duomenų atitiktį. Tais atvejais, kai veido atvaizdai naudojami kartu su pirštų atspaudų duomenimis, toks derinys leidžia sumažinti imamų pirštų atspaudų kiekį ir sudaro sąlygas pasiekti tokį pat rezultatą, kiek tai susiję su tapatybės nustatymo tikslumu;
- (11) trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, keturių pirštų atspaudai turėtų būti perkelti į AIS (jei tai fiziškai įmanoma) siekiant sudaryti sąlygas tiksliai patikrinti ir nustatyti tapatybę (užtikrinant, kad trečiosios šalies pilietis jau nėra įregistruotas naudojantis kitą tapatybę arba kitą kelionės dokumentą) ir garantuoti, kad

visais atvejais būtų turima pakankamai duomenų. Vizų turėtojų pirštų atspaudai bus tikrinami naudojant Vizų informacinę sistemą. (VIS) sukurta Tarybos sprendimu 2004/512/EB⁴. Asmenų, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, ir vizas turinčių trečiųjų šalių piliečių veido atvaizdai turėtų būti registruojami AIS ir naudojami kaip pagrindinis biometrinis identifikatorius tikrinant trečiųjų šalių piliečių, kurie anksčiau buvo įregistruoti į AIS, tapatybę tol, kol jų asmens byla nėra ištrinta. Kitu atveju šis patikrinimas turėtų būti atliekamas naudojant pirštų atspaudus;

- (12) AIS turėtų sudaryti centrinė sistema, kurioje bus naudojama kompiuterizuota centrinė biometrinių ir raidinių skaitmeninių duomenų bazė, kiekvienos valstybės narės vienoda nacionalinė sąsaja, saugus AIS centrinės sistemos ir VIS centrinės sistemos ryšių kanalas ir centrinės sistemos ir vienetų nacionalinių sąsajų ryšių infrastruktūra. Kiekviena valstybė narė turėtų sujungti savo nacionalinę sienų infrastruktūrą su vienoda nacionaline sąsaja;
- (13) AIS ir VIS sąveiką reikėtų užtikrinti sukuriant tiesioginį ryšių tarp centrinių sistemų kanalą, kad sienos apsaugos institucijos, kurios naudoja AIS, galėtų susipažinti su VIS duomenimis, kad gautų su vizomis susijusių duomenų, kad sukurtų arba atnaujintų asmens bylą; kad sienos apsaugos institucijos galėtų patikrinti vizos galiojimą ir nustatyti vizos turėtojo tapatybę, išorės sienos perėjimo punktuose tiesiogiai VIS palygindamos pirštų atspaudus, ir kad sienos apsaugos institucijos galėtų patikrinti trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, tapatybę pasinaudodamos VIS saugomais pirštų atspaudais. Užtikrinus sąveiką, VIS naudojančios sienos apsaugos institucijos taip pat turėtų turėti galimybę tiesiogiai iš VIS ieškoti informacijos AIS, kad nagrinėtų prašymus išduoti vizą ir priimtų su šiais prašymais susijusius sprendimus, be to, vizų institucijos turėtų turėti galimybę atnaujinti su vizomis susijusius duomenis AIS, jeigu viza panaikinama, atšaukiama arba pratęsiama. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 767/2008⁵ reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti;
- (14) šiame reglamente turėtų būti apibūdintos valstybių narių institucijos, kurioms gali būti suteikiama prieiga prie AIS, kad į ją įvestų duomenis, juos keistų, ištrintų arba susipažintų su AIS duomenis konkrečiais tikslais ir tiek, kiek tai būtina jų užduotims atlikti;
- (15) AIS duomenų tvarkymas turėtų būti proporcingas siekiamiems tikslams ir būtinas kompetentingų institucijų užduotims atlikti. Naudojamos AIS, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamas asmens, kurio duomenų prašoma, žmogaus orumas bei neliečiamybė ir kad asmenys nebūtų diskriminuojami dėl lyties, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių požymių, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar bet kurių kitų įsitikinimų, priklausymo tautinei mažumai, turto, gimimo vietos, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos;
- (16) kovojant su teroristiniais nusikaltimais ir kitais sunkiais nusikaltimais, būtina, kad, vykdydamos savo užduotis, teisėsaugos institucijos turėtų išsamiausią ir naujausią informaciją. Prieigos prie VIS duomenų teisėsaugos tikslus nustatant nuo smurto mirusių žmonių tapatybę arba padedant tyrėjams gerokai pasistūmėti tiriant su prekyba žmonėmis, terorizmu ar prekyba narkotikais susijusius nusikaltimus nauda jau ne kartą buvo patvirtinta. Prieiga prie AIS pateikiamos informacijos yra būtina teroristinių nusikaltimų,

⁴ 2004 m. birželio 8 d. Tarybos sprendimas 2004/512/EB dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) sukūrimo (OL L 213, 2004 6 15, p. 5).

⁵ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas) (OL L 218, 2008 8 13, p. 60).

kaip nustatyta Tarybos pamatiniame sprendime 2002/475/TVR⁶, arba kitų sunkių nusikaltimų, kaip nustatyta Tarybos pagrindų sprendime 2002/584/TVR⁷, prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais. AIS generuojami duomenys gali būti naudojami kaip tapatybės tikrinimo priemonė tais atvejais, kai trečiosios šalies pilietis sunaikina savo dokumentus ir kai nusikaltimo tyrimo metu teisėsaugos institucijos nori nustatyti tapatybę naudodamos pirštų atspaudus arba veido atvaizdą. Šiuos duomenis taip pat būtų galima naudoti kaip kriminalinės žvalgybos priemonę, padedančią rinkti įrodymus sekant nusikaltimo padarymu įtariamo asmens arba nusikaltimo aukos kelionės maršrutus. Todėl AIS pateikiami duomenys turėtų būti prieinami valstybių narių paskirtosioms institucijoms ir Europos policijos biurui (Europolas) laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų;

- (17) be to, tais atvejais, kai valstybių narių institucijos bendradarbiauja tirdamos tarptautinius nusikaltimus, Europolas atlieka pagrindinį vaidmenį visoje Sąjungoje padėdamas užtikrinti nusikaltimų prevenciją, analizę ir tyrimą. Todėl, Europolas, vykdydamas jam pavestas užduotis, taip pat turėtų turėti prieigą prie AIS pagal Tarybos sprendimą 2009/371/TVR⁸;
- (18) prieiga prie AIS teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais reiškia pagrindinių teisės į asmens privataus gyvenimo gerbimą ir teisės į AIS tvarkomų asmens duomenų apsaugą ribojimą. Bet koks tokio pobūdžio apribojimas turi atitikti teisės nuostatas, kurios turi būti suformuluotos pakankamai tiksliai, kad asmenys prie jų galėtų priderinti savo elgesį, turi saugoti asmenis nuo savivalės ir pakankamai aiškiai apibrėžti kompetentingoms institucijoms suteiktos diskrecijos apimtį ir jos įgyvendinimo būdus. Bet koks apribojimas turi būti reikalingas demokratinėje visuomenėje siekiant apginti teisėtus ir proporcingus interesus ir turi būti proporcingas siekiamam teisėtam tikslui;
- (19) duomenų palyginimai, pagrįsti latentiniu piršto atspaudu, kuris kaip daktiloskopinis pėdsakas gali būti randamas nusikaltimo vietoje, yra labai svarbūs užtikrinant policijos bendradarbiavimą. Galimybė latentinį pirštų atspaudą palyginti su AIS saugomais pirštų atspaudų duomenimis tais atvejais, kai esama pagrįstų priežasčių manyti, kad nusikaltimo vykdytojas arba auka gali būti įregistruoti AIS, turėtų būti labai naudinga valstybių narių teisėsaugos institucijoms užkardant, atskleidžiant ar tiriant teroristinius nusikaltimus arba kitus sunkius nusikaltimus, pvz., kai nusikaltimo vietoje rastas vienintelis įrodymas – latentiniai pirštų atspaudai;
- (20) būtina paskirti kompetentingas valstybių narių institucijas ir centrinį prieigos punktą, kuriam būtų teikiami prašymai leisti susipažinti su AIS duomenimis, ir parengti paskirtųjų institucijų, galinčių tokį prašymą pateikti konkrečiais teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais, vykdomųjų padalinių sąrašą;
- (21) paskirtųjų institucijų vykdomieji padaliniai prašymus leisti susipažinti su centrinėje sistemoje saugomais duomenimis turėtų teikti centriniam prieigos punktui ir turėtų juos pagrįsti. Paskirtųjų institucijų, galinčių teikti prašymus leisti susipažinti su AIS duomenimis, vykdomieji padaliniai neturėtų atlikti tikrinančiosios institucijos funkcijų.

⁶ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu (OL L 164, 2002 6 22, p. 6).

⁷ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002 7 18, p. 1).

⁸ 2009 m. balandžio 6 d. Tarybos sprendimas 2009/371/TVR dėl Europos policijos biuro (Europolo) įsteigimo (OL L 121, 2009 5 15, p. 37).

Centriniai prieigos punktai turėtų veikti nepriklausomai nuo paskirtųjų institucijų ir būti atsakingi už tai, kad nepriklausomai būtų užtikrintas griežtas reglamente nustatytų prieigos sąlygų laikymasis. Išimtiniais skubos atvejais, kai prieiga prie duomenų būtina iš anksto siekiant reaguoti į konkrečią ir realią su teroristiniais nusikaltimais arba kitais sunkiais nusikaltimais susijusią grėsmę, centrinis prieigos punktas turėtų turėti galimybę pradėti tvarkyti prašymą nedelsdamas ir tik vėliau atlikti patikrinimą;

- (22) asmens duomenų apsaugos tikslais ir siekiant išvengti sistemingų paieškų, AIS duomenys turėtų būti tvarkomi tik konkrečiais atvejais ir kai tai būtina teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais. Paskirtosios institucijos ir Europolas prašymus leisti susipažinti su AIS duomenimis turėtų teikti tik tuomet, kai turi pagrįstą pagrindą manyti, kad priėjus prie duomenų bus gauta informacijos, kuri jiems iš esmės padės užkardyti, atskleisti ar tirti teroristinį nusikaltimą arba kitą sunkų nusikaltimą;
- (23) be to, prieiga prie AIS siekiant nustatyti nežinomų teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų padarymu įtariamų asmenų, nusikaltimo vykdytojų arba tokių nusikaltimų aukų tapatybę, turėtų būti suteikiama tik jeigu, atlikus paiešką valstybių narių nacionalinių pirštų atspaudų duomenų bazėse ir visų kitų valstybių narių automatinio pirštų atspaudų identifikavimo sistemose pagal Tarybos sprendimą 2008/615/TVR,⁹ nepavyko nustatyti duomenų subjekto tapatybės. Be to, prieiga prie AIS įrašų apie žinomo asmens atvykimą ir (arba) išvykimą susipažinimo su duomenimis tikslais turėtų būti tinkamai pagrįsta;
- (24) veiksmingo asmens duomenų palyginimo ir keitimosi jais tikslu valstybės narės turėtų visapusiškai įgyvendinti esamus tarptautinius susitarimus, taip pat jau galiojančias Sąjungos teisės nuostatas, susijusias su keitimusi asmens duomenimis, ypač Sprendimo 2008/615/TVR, ir jais naudotis;
- (25) asmens duomenys AIS sistemoje turėtų būti saugomi ne ilgiau, nei būtina siekiant AIS tikslų. Duomenis, susijusius su trečiųjų šalių piliečiais, sienų valdymo tikslais tinka saugoti penkerius metus, siekiant išvengti poreikio pakartotinai AIS registruoti trečiųjų šalių piliečius prieš pasibaigiant šiam terminui. Kiekvieną sujungtą atvykimo ir išvykimo įrašą apie trečiųjų šalių piliečius, kurie yra Sąjungos piliečio šeimos nariai ir kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB¹⁰, arba trečiosios šalies piliečio, kuris pagal Sąjungos teisę naudojasi laisvo judėjimo teise, šeimos nariai ir kurie neturi Direktyvoje 2004/38/EB nurodytos leidimo gyventi kortelės, dera saugoti ne ilgiau nei vienus metus nuo paskutinio išvykimo dienos;
- (26) penkerių metų duomenų saugojimo laikotarpis yra reikalingas, kad sienos apsaugos pareigūnas, prieš išduodamas keliautojui leidimą atvykti į Šengeno erdvę, galėtų atlikti būtiną rizikos analizę, kaip to reikalaujama Šengeno sienų kodekse. Prašymo išduoti vizą tvarkymas konsulinėje įstaigoje taip pat reiškia, kad, siekiant įvertinti ankstesnių vizų naudojimą ir tai, ar buvo laikomasi buvimo sąlygų, taip pat turi būti nagrinėjama pareiškėjo kelionių istorija. Dėl pasuose naudojamų spaudų atsisakymo atsiradusią spragą užpildys informacijos paieška AIS. Todėl sistemoje pateikiama kelionių istorija turėtų apimti laikotarpį, kurio pakaktų atliekant vertinimą, po kurio išduodama viza. Dėl penkerių

⁹ 2008 m. birželio 23 d. Sprendimas 2008/615/TVR dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimo, visų pirma kovos su terorizmu ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu srityje (OL L 210, 2008 8 6, p. 1).

¹⁰ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

metų duomenų saugojimo laikotarpio sumažės pakartotinės registracijos dažnumas, o tai bus naudinga visiems keliautojams, nes sutrumpės sienos kirtimo ir laukimo prie sienos perėjimo punktų laikas. Net jeigu keliautojas atvyksta į Šengeno erdvę tik vieną kartą, dėl to, kad kiti keliautojai jau yra įregistruoti AIS ir neturės dar kartą būti registruojami, laukimo pasienyje laikas sutrumpės. Šis duomenų saugojimo laikotarpis taip pat yra reikalingas siekiant palengvinti sienos perėjimą naudojant procedūras paspartinančias priemones ir savitarnos sistemas. Tokio supaprastinto režimo veiksmingumas priklauso nuo sistemoje įregistruotų duomenų. Trumpesnis duomenų saugojimo laikotarpis turėtų neigiamą poveikį sienų kontrolės trukmei. Dėl trumpesnio duomenų saugojimo laikotarpio taip pat sumažėtų keliautojų, galinčių pasinaudoti tokiu supaprastintu režimu, skaičius, o tai pažeistų AIS tikslą, t. y. palengvinti sienos kirtimą;

- (27) tas pats penkerių metų duomenų saugojimo laikotarpis būtų reikalingas saugant duomenis apie asmenis, kurie iš valstybių narių teritorijos neišvyko pasibaigus leidžiamo buvimo laikotarpiui, kad būtų palengvintas tapatybės nustatymas ir grąžinimo procesas, ir apie asmenis, kuriems neleista atvykti trumpalaikiam buvimui {arba neleista atvykti turint kelionių vizą}. Jeigu nėra pagrindo duomenis ištrinti anksčiau, jie turėtų būti ištrinti pasibaigus penkerių metų laikotarpiui;
- (28) reikėtų nustatyti tikslas taisykles, susijusias su AIS kūrimo ir veikimo pareigomis, ir valstybių narių pareigas, susijusias su prisijungimu prie AIS. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1077/2011¹¹ įsteigta Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra turėtų būti atsakinga už centralizuotos AIS kūrimą ir operacijų valdymą pagal šį reglamentą, o Reglamento (ES) Nr. 1077/2011 nuostatos turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistos;
- (29) turėtų būti nustatytos taisyklės dėl valstybių narių atsakomybės už žalą, atsiradusią dėl bet kokio šio reglamento pažeidimo;
- (30) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB¹² taikoma asmens duomenų tvarkymui, kurį valstybės narės atlieka taikydamos šį reglamentą, išskyrus atvejus, kai valstybių narių paskirtosios ar tikrinančiosios institucijos duomenis tvarko teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais;
- (31) valstybių narių institucijoms pagal šį reglamentą asmens duomenis tvarkant teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais, turėtų būti taikomas jų nacionalinėje teisėje nustatytas asmens duomenų apsaugos standartas, kuris atitinka Tarybos pamatinį sprendimą 2008/977/TVR¹³;
- (32) asmens duomenys, kuriuos valstybės narės gavo pagal šį reglamentą, neturėtų būti perduodami arba pateikiami trečiajai šaliai, tarptautinei organizacijai arba bet kuriai privačiai Sąjungoje ar už jos ribų įsisteigusiai šaliai, išskyrus atvejus, kai to reikia konkrečiais atvejais siekiant padėti nustatyti trečiosios šalies piliečio, kuriam taikoma grąžinimo procedūra, tapatybę ir laikantis griežtų sąlygų;

¹¹ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (OL L 286, 2011 11 1, p. 1).

¹² 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

¹³ 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR dėl asmens duomenų, tvarkomų vykdant policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugos (OL L 350, 2008 12 30, p. 60).

- (33) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001¹⁴ taikomas Sąjungos institucijų arba įstaigų veiklai, kurią jos atlieka vykdydamos savo užduotis, susijusias su AIS operacijų valdymu;
- (34) nepriklausomos priežiūros institucijos, įsteigtos pagal Direktyvos 95/46/EB 28 straipsnį, turėtų stebėti, ar valstybėse narėse asmens duomenys tvarkomi teisėtai, o Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas, kurio pareigybė sukurta Reglamentu (EB) Nr. 45/2001, turėtų stebėti su asmens duomenų tvarkymu susijusią Sąjungos institucijų ir įstaigų veiklą. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ir priežiūros institucijos turėtų bendradarbiauti tarpusavyje stebėdami AIS;
- (35) nacionalinės priežiūros institucijos, įsteigtos pagal Tarybos pamatinio sprendimo 2008/977/TVR 25 straipsnį, turėtų stebėti, ar valstybės narės teisėtai tvarko asmens duomenis teisėsaugos tikslais, o nacionalinės priežiūros institucijos, įsteigtos pagal Sprendimo 2009/371/TVR 33 straipsnį, turėtų stebėti, ar Europolas teisėtai tvarko duomenis;
- (36) „<...> vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001 28 straipsnio 2 dalimi buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, kuris pateikė nuomonę <...>;
- (37) Pasiūlyme nustatytos griežtos priegios prie AIS taisyklės ir būtinos apsaugos priemonės. Jame taip pat nustatyta fizinių asmenų teisė prieiti prie duomenų, juos taisyti ir ištrinti, taip pat naudotis teise į apskundimą teismine tvarka, visų pirma teise kreiptis į teismą ir teise, kad nepriklausomos valdžios institucijos užtikrintų duomenų tvarkymo operacijų priežiūrą. Todėl šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje nustatytų principų, visų pirma teisės į orumą (Chartijos 1 straipsnis), vergijos ir priverčiamojo darbo uždraudimo (Chartijos 5 straipsnis), teisės į laisvę ir saugumą (Chartijos 6 straipsnis), teisės į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą (Chartijos 7 straipsnis), asmens duomenų apsaugos (Chartijos 8 straipsnis), teisės į nediskriminavimą (21 straipsnis), vaiko teisių (Chartijos 24 straipsnis), pagyvenusių žmonių teisių (Chartijos 25 straipsnis), neįgaliųjų teisių (Chartijos 26 straipsnis) ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą (Chartijos 47 straipsnis);
- (38) siekiant užtikrinti veiksmingą šio reglamento taikymo stebėjimą, būtina reguliariai atlikti vertinimą. Valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikomų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, ir užtikrinti jų įgyvendinimą;
- (39) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikiami įgyvendinimo įgaliojimai. Šie įgaliojimai turėtų būti įgyvendinami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011¹⁵;
- (40) valstybės narės negali deramai sukurti bendros AIS ir bendrų duomenų naudojimo prievolių, sąlygų bei procedūrų, todėl dėl tų veiksmų masto ir poveikio jų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, atsižvelgiant į Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatytą

¹⁴ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

¹⁵ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

- (41) pradėjus veikti atvykimo ir išvykimo sistemai, Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 20 straipsnio 2 dalis turėtų būti iš dalies pakeista, nes ji nesuderinama su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 77 straipsnio 2 dalies a ir c punktais, kadangi bendra vizų politika negali būti grindžiama valstybių narių sudarytais arba nesudarytais dvišaliais susitarimais dėl bevizio režimo, o trečiųjų šalių piliečiams nustatytas leidžiamas buvimo laikotarpis neturėtų priklausyti nuo tokių dvišalių susitarimų skaičiaus ir turinio. Be to, atvykimo ir išvykimo sistemoje nebūtų galima atsižvelgti į trečiųjų šalių piliečiams, kurie naudojami tokiais susitarimais dėl bevizio režimo, nustatytą leidžiamą buvimo laikotarpį ir jį apskaičiuoti, todėl tokie susitarimai turėtų būti panaikinti;
- (42) numatomos AIS išlaidos yra mažesnės, palyginti su pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 515/2014¹⁶ pažangiam sienų valdymui skirtu biudžetu. Atitinkamai, priėmus šį reglamentą, pagal Reglamento (ES) Nr. 515/2014 5 straipsnio 5 dalies b punktą, Komisija, priimdama deleguotąjį aktą, turėtų persikirstyti šiuo metu IT sistemų, padedančių valdyti migracijos srautus prie išorės sienų, kūrimui paskirtą sumą;
- (43) šiuo reglamentu, kuriuo sukurama AIS, panaikinama pareiga antspauduoti trečiųjų šalių piliečių pasus, kurią taiko visos stojančiosios valstybės narės. Apskaičiuojant leidžiamo buvimo Šengeno erdvėje trukmę, nereikėtų atsižvelgti į buvimą valstybėse narėse, kuriam pagal tų valstybių narių stojimo aktus dar nėra visapusiškai taikomas Šengeno *acquis*. Tokios valstybės narės turėtų registruoti AIS trečiųjų šalių piliečių buvimą, tačiau sistemoje įdiegta automatinė skaičiuoklė neturėtų įskaičiuoti tokio buvimo į bendrą leidžiamo buvimo trukmę;
- (44) šis reglamentas nedaro poveikio Direktyvos 2004/38/EB taikymui;
- (45) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba priima sprendimą dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;
- (46) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias taikant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB¹⁷; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (47) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias taikant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB¹⁸; todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

¹⁶ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 515/2014, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė ir panaikinamas Sprendimas Nr. 574/2007/EB (OL L 150, 2014 5 20, p. 143).

¹⁷ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

¹⁸ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

- (48) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*¹⁹, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB²⁰ 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį;
- (49) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*²¹, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB²² 3 straipsniu ir Tarybos sprendimo 2008/149/TVR²³ 3 straipsniu;
- (50) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*²⁴, kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES²⁵ 3 straipsniu ir Tarybos sprendimo 2011/349/ES²⁶ 3 straipsniu;
- (51) šis reglamentas yra aktas, grindžiamas Šengeno *acquis* ar kitaip su juo susijęs, kaip apibrėžta atitinkamai 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje, 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje ir 2011 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje,

¹⁹ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

²⁰ 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

²¹ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

²² 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

²³ 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/149/TVR dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 50).

²⁴ OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

²⁵ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

²⁶ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/349/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo, pridamo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję visų pirma su teismų bendradarbiavimu baudžiamosiose bylose ir policijos bendradarbiavimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 1).

1 SKYRIUS
Bendrosios nuostatos

1 straipsnis
Dalykas

1. Šiuo reglamentu sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (toliau – AIS), kurioje registruojama ir laikoma informacija apie valstybių narių išorės sienas kertančių trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir išvykimo datą, laiką ir vietą, kad būtų galima apskaičiuoti jų buvimo trukmę ir kad, pasibaigus leidžiamo buvimo trukmei, būtų generuojami valstybės narėms skirti perspėjimai, taip pat registruojama informacija apie atsisakymo leisti atvykti trečiųjų šalių piliečiams, kuriems neleistą atvykti trumpalaikiam buvimui {arba atsisakyta leisti atvykti turint kelionių vizą}, datą, laiką ir vietą, taip pat informacija apie valstybės narės instituciją, kuri atsisakė leisti atvykti, ir tokio atsisakymo priežastys.
2. Šio reglamento IV skyriuje taip pat nustatomos sąlygos, kuriomis valstybių narių paskirtosios teisėsaugos institucijos ir Europos policijos biuras (toliau – Europolas) gali gauti prieigą prie AIS teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais.

2 straipsnis
Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems į valstybių narių teritoriją leista atvykti trumpalaikiam buvimui {arba leidžiama joje būti turint kelionių vizą} ir kuriems pagal Reglamentą (ES) 2016/399 taikomi patikrinimai kertant valstybių narių išorės sienas. Atvykstant į valstybių narių teritoriją ir iš jos išvykstant, šis reglamentas taikomas trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra Sąjungos piliečio šeimos nariai ir kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB, arba trečiosios šalies piliečio, kuris pagal Sąjungos teisę naudojasi laisvo judėjimo teise, šeimos nariai ir kurie neturi Direktyvoje 2004/38/EB nurodytos leidimo gyventi kortelės.
2. Šis reglamentas taip pat taikomas trečiųjų šalių piliečiams, kuriems neleistą atvykti į valstybių narių teritoriją trumpalaikiam buvimui {arba turint kelionių vizą} pagal Reglamento (ES) 2016/399 14 straipsnį.
3. Šis reglamentas netaikomas:
 - (a) Sąjungos piliečio šeimos nariams, kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB ir kurie turi toje direktyvoje nurodytą leidimo gyventi kortelę;
 - (b) trečiųjų šalių piliečių, kurie pagal Sąjungos teisę naudojasi laisvo judėjimo teise, šeimos nariams, kurie turi Direktyvoje 2004/38/EB nurodytą leidimo gyventi kortelę;
 - (c) Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 16 punkte nurodytų leidimų gyventi turėtojams, išskyrus asmenis, kuriems taikomi šios dalies a ir b punktai;
 - (d) ilgalaikių vizų turėtojams;

- (e) Andoros, Monako ir San Marino piliečiams;
- (f) asmenims, kuriems netaikoma arba kurie naudojami supaprastinta sienų kirtimo tvarka, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2016/399 6a straipsnio 3 dalies d, e ir f punktuose, arba tokių asmenų kategorijoms.

Šis reglamentas pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytiems šeimos nariams netaikomas, net jeigu jie nelydi Sąjungos piliečio arba trečiosios šalies piliečio, kuris naudojami laisvo judėjimo teise, arba neprisijungia prie jo.

4. Šio reglamento nuostatos, susijusios su buvimo trukmės apskaičiavimu ir valstybėms narėms skirtų perspėjimų generavimu pasibaigus leidžiamo buvimo trukmei, netaikomi trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra Sąjungos piliečio šeimos nariai, kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB, arba trečiosios šalies piliečio, kuris pagal Sąjungos teisę naudojami laisvo judėjimo teise, šeimos nariai ir kurie neturi Direktyvoje 2004/38/EB nurodytos leidimo gyventi kortelės.

3 straipsnis *Apibrėžtys*

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
- 1) išorės sienos – išorės sienos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 2 dalyje;
 - 2) sienos apsaugos institucijos – kompetentingos institucijos, kurioms pagal nacionalinę teisę pavesta tikrinti asmenis išorės sienos perėjimo punktuose, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2016/399;
 - 3) imigracijos institucijos – kompetentingos institucijos, kurioms pagal nacionalinę teisę pavesta nagrinėti sąlygas ir priimti sprendimus, susijusius su trečiųjų šalių piliečių buvimu valstybių narių teritorijoje;
 - 4) vizų institucijos – kompetentingos institucijos, įskaitant centrines vizų institucijas ir pasienyje vizas išduodančias institucijas, kurios kiekvienoje valstybėje narėje atsako už prašymų išduoti vizą nagrinėjimą, sprendimų dėl prašymų išduoti vizą priėmimą ir sprendimų dėl vizų panaikinimo, atšaukimo ar pratęsimo priėmimą;
 - 5) trečiosios šalies pilietis – bet kuris asmuo, kuris nėra Sąjungos pilietis, kaip apibrėžta Sutarties 20 straipsnyje, išskyrus asmenis, kurie naudojami tokiomis pat laisvo judėjimo teisėmis, kaip ir Sąjungos piliečiai, pagal Sąjungos arba Sąjungos bei jos valstybių narių ir trečiųjų šalių susitarimus;
 - 6) kelionės dokumentas – pasas arba kitas lygiavertis dokumentas, kuris suteikia jo turėtojui teisę kirsti išorės sienas ir į kurį gali būti įklijuota viza;
 - 7) trumpalaikis buvimas – buvimas valstybių narių teritorijoje, kurio trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį;
 - 8) trumpalaikė viza – valstybės narės išduotas leidimas, skirtas numatomam buvimui valstybių narių teritorijoje, kurio trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį;

- 9) kelionių viza – valstybės narės išduotas leidimas būti dviejų ar daugiau valstybių narių teritorijoje numatytą laiką – ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį, jeigu prašymą pateikiantis asmuo neketina būti tos pačios valstybės narės teritorijoje ilgiau kaip 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį;
- 10) vežėjas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris vykdo asmenų vežimą;
- 11) atsakinga valstybė narė – valstybė narė, įvedusi duomenis į AIS;
- 12) tikrinimas – duomenų rinkinių lyginimo siekiant nustatyti nurodytos tapatybės autentiškumą procesas (tikrinimas „vienas su vienu“);
- 13) tapatybės nustatymas – asmens tapatybės nustatymo atliekant paiešką duomenų bazėje, kai duomenys lyginami su įvairiais duomenų rinkiniais, procesas (tikrinimas „vienas su daugeliu“);
- 14) raidiniai skaitmeniniai duomenys – raidėmis, skaičiais, specialiais ženklais, tarpais ir skyrybos ženklais pateikiami duomenys;
- 15) pirštų atspaudų duomenys – duomenys, susiję su dešinės rankos, o jeigu jos nėra, tuomet kairės rankos smiliaus, didžiojo, bevardžio ir mažojo piršto atspaudais, arba latentiniai pirštų atspaudai;
- 16) veido atvaizdas – tinkamos raiškos ir kokybės skaitmeninis veido atvaizdas, naudojamas automatiškai nustatant biometrinių duomenų atitiktį;
- 17) biometriniai duomenys – pirštų atspaudai ir veido atvaizdas;
- 18) užsibuvęs asmuo – trečiosios šalies pilietis, kuris neatitinka arba nebeatitinka trumpalaikio buvimo valstybių narių teritorijoje trukmės sąlygų;
- 19) „eu-LISA“ – Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra, įsteigta Reglamentu (ES) Nr. 1077/2011;
- 20) FRONTEX – Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra, įsteigta Reglamentu (EB) Nr. 2007/2004;
- 21) priežiūros institucija – bet kuri priežiūros institucija, įsteigta pagal Direktyvos 95/46/EB 28 straipsnį;
- 22) nacionalinė priežiūros institucija – terminas, vartojamas kalbant apie teisėsaugos tikslus, reiškia bet kurią pagal Tarybos pamatinio sprendimo 2008/977/TVR 25 straipsnį įsteigtą priežiūros instituciją;
- 23) nacionalinė priežiūros įstaiga – bet kuri priežiūros institucija, įsteigta pagal Sprendimo 2009/371/TVR 33 straipsnį;
- 24) AIS duomenys – visi duomenys, centrinėje sistemoje saugomi pagal 13, 14, 15, 16, 17 ir 18 straipsnius;
- 25) teisėsauga – teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencija, atskleidimas arba tyrimas;

- 26) teroristiniai nusikaltimai – nacionalinėje teisėje nustatytos nusikalstamos veikos, atitinkančios nurodytąsias Pamatinio sprendimo 2002/475/TVR 1–4 straipsniuose arba joms lygiavertės;
 - 27) sunkūs nusikaltimai – nusikalstamos veikos, atitinkančios nurodytąsias Pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 2 straipsnio 2 dalyje arba joms lygiavertės, jeigu už jas pagal nacionalinę teisę baudžiama laisvės atėmimo arba laisvės apribojimo bausme, kurios ilgiausias terminas – bent treji metai.
- 2. Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnyje apibrėžti terminai turi tą pačią reikšmę ir šiame reglamente, jeigu asmens duomenis tvarko valstybių narių institucijos šio reglamento 5 straipsnyje nustatytais tikslais.
 - 3. Pamatinio sprendimo 2008/977/TVR 2 straipsnyje apibrėžti terminai turi tą pačią reikšmę ir šiame reglamente, jeigu asmens duomenis pagal šį reglamentą tvarko valstybių narių institucijos teisėsaugos tikslais.

4 straipsnis *AIS sukūrimas*

Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (toliau – „eu-LISA“) sukuria AIS ir užtikrina jos operacijų valdymą, įskaitant 14 straipsnio 1 dalies f punkte ir 15 straipsnyje nurodytas biometrinių duomenų tvarkymo funkcijas.

5 straipsnis *AIS tikslas*

Įrašydama ir saugodama informaciją apie išorės sienas kertančių trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti atvykti datą, laiką ir vietą bei suteikdama valstybėms narėms prieigą jos, AIS:

- (a) didina patikrinimų kertant sienas veiksmingumą, šiuo tikslu apskaičiuojant ir stebint atvykstančių ir išvykstančių trečiųjų šalių piliečių, kuriems leista atvykti trumpalaikiam buvimui {arba leidžiama būti turint kelionių vizą}, leidžiamo buvimo trukmę;
- (b) padeda nustatyti bet kokio asmens, neatitinkančio arba nebeatitinkančio atvykimo į valstybių narių teritoriją arba buvimo joje sąlygų, tapatybę;
- (c) leidžia nustatyti ir išaiškinti užsibuvusius asmenis (be kita ko, valstybių narių teritorijoje) ir sudaro sąlygas valstybių narių kompetentingoms nacionalinėms institucijoms imtis tinkamų priemonių, įskaitant grąžinimo galimybių praplėtimą;
- (d) leidžia elektroniniu būdu patikrinti AIS informaciją apie atsisakymo leisti atvykti atvejus;
- (e) atlaisvina patikrinimų kertant sienas atlikimui skirtus išteklius, nes šiuos patikrinimus galima automatizuoti, ir sudaro sąlygas daugiau dėmesio skirti trečiųjų šalių piliečių įvertinimui;
- (f) sudaro sąlygas konsulatams susipažinti su informacija apie teisėtą ankstesnių vizų naudojimą;

- (g) padeda informuoti trečiųjų šalių piliečius apie leidžiamo buvimo trukmę;
- (h) padeda rinkti statistinius duomenis apie trečiųjų šalių piliečių atvykimą ir išvykimą, atsisakymą leisti jiems atvykti ir jų užsibuvimą, kad pagerėtų užsibuvimo rizikos vertinimas ir būtų renkami įrodymai, kuriais grindžiamas Sąjungos migracijos politikos formavimas;
- (i) padeda kovoti su tapatybės klastojimu;
- (j) prisideda prie teroristinių ar kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo;
- (k) sudaro sąlygas nustatyti įtariamų teroristų, nusikaltėlių, taip pat išorės sienas kertančių aukų tapatybę ir juos sulaikyti;
- (l) leidžia generuoti informaciją apie įtariamų teroristų, nusikaltėlių, taip pat aukų kelionių istoriją, skirtą teroristiniams arba sunkiems nusikaltimams tirti.

6 straipsnis *AIS techninė struktūra*

1. AIS sudaro:
 - (a) centrinė sistema;
 - (b) kiekvienoje valstybėje narėje veikianti ir bendromis techninėmis specifikacijomis pagrįsta vienoda nacionalinė sąsaja, kuri yra tokia pati visose valstybėse narėse ir per kurią centrinė sistema sujungiama su valstybių narių nacionaline sienų infrastruktūra;
 - (c) saugus ryšių kanalas tarp AIS centrinės sistemos ir VIS centrinės sistemos;
 - (d) centrinės sistemos ir vienodų nacionalinių sąsajų ryšių infrastruktūra.
2. AIS centrinės sistemos prieglobą savo dviejose techninėse stotyse vykdo „eu-LISA“. Ji užtikrins, kad šiame reglamente nustatytos funkcijos būtų vykdomos laikantis 34 straipsnio 3 dalyje nustatytų prieinamumo, kokybės ir operatyvumo sąlygų.
3. Nedarant poveikio Komisijos sprendimui 2008/602/EB²⁷, tam tikri AIS ryšių infrastruktūros aparatinės ir programinės įrangos komponentai naudojami bendrai su VIS ryšių infrastruktūra, nurodyta Sprendimo 2004/512/EB 1 straipsnio 2 dalyje. Siekiant užtikrinti loginę VIS ir AIS duomenų atskirtį, be dabartinio VIS virtualiojo privačiojo tinklo, sukuriamas atskiras AIS skirtas virtualusis privatusis tinklas.

²⁷ 2008 m. birželio 17 d. Komisijos sprendimas 2008/602/EB, kuriuo nustatoma nacionalinių sąsajų ir centrinės VIS bei nacionalinių sąsajų ryšių infrastruktūros fizinė architektūra ir reikalavimai, taikytini kūrimo etape (OL L 194, 2008 7 23, p. 3).

7 straipsnis *Sąveika su VIS*

1. „eu-LISA“ sukuria saugų AIS centrinės sistemos ir VIS centrinės sistemos ryšių kanalą, kad būtų užtikrinta AIS ir VIS sąveika. Tiesioginė informacijos paieška abiejose sistemose įmanoma tik jeigu tokia galimybė nustatyta šiame reglamente ir Reglamente (EB) Nr. 767/2008.
2. Užtikrinus sąveiką, AIS naudojančios sienos apsaugos institucijos turi galimybę, naudodamosi AIS, susipažinti su VIS duomenimis, kad:
 - (a) gautų ir importuotų su viza susijusius duomenis tiesiogiai iš VIS, kai AIS norima sukurti arba atnaujinti vizos turėtojo asmens bylą pagal šio reglamento 13, 14 ir 16 straipsnius ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18a straipsnį;
 - (b) gautų ir importuotų su viza susijusius duomenis tiesiogiai iš VIS, kai AIS norima atnaujinti duomenis, jeigu viza panaikinama, atšaukiama arba pratęsiama pagal šio reglamento 17 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 13, 14 ir 18a straipsnius;
 - (c) patikrintų vizos autentiškumą ir galiojimą arba patikrintų, ar įvykdytos Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnyje nurodytos atvykimo į valstybių narių teritoriją sąlygos, kaip nustatyta šio reglamento 21 straipsnyje ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18 straipsnio 2 dalyje;
 - (d) išorės sienų perėjimo punktuose patikrintų, ar trečiosios šalies pilietis, kuriam netaikomas reikalavimas turėti vizą, anksčiau buvo įregistruotas VIS pagal šio reglamento 21 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 19a straipsnį;
 - (e) išorės sienų perėjimo punktuose patikrintų vizos turėtojo tapatybę, ieškodamos pirštų atspaudų VIS pagal šio reglamento 21 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18 straipsnio 6 dalį, jeigu vizos turėtojo tapatybės negalima patikrinti AIS.
3. Užtikrinus reikalaujamą sąveiką, VIS naudojančios vizų institucijos turi galimybę, naudodamosi VIS, susipažinti su AIS duomenimis, kad:
 - (a) išnagrinėtų prašymus išduoti vizą ir priimtų sprendimus dėl šių prašymų laikydamosi šio reglamento 22 straipsnio ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 15 straipsnio 4 dalies;
 - (b) atnaujintų su viza susijusius duomenis AIS, jeigu viza panaikinama, atšaukiama arba pratęsiama pagal šio reglamento 17 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 13 ir 14 straipsnius.

8 straipsnis

Prieiga prie AIS duomenims įvesti, keisti, trinti ir susipažinti su jais

1. Prieiga prie AIS 13, 14, 15, 16, 17 ir 18 straipsniuose nurodytiems duomenims įvesti, keisti, trinti arba susipažinti su jais suteikiama tik tinkamai įgaliotiems kiekvienos valstybės narės institucijų, turinčių kompetenciją pagal 21–32 straipsnius, darbuotojams. Ši prieiga ribojama tiek, kiek tai būtina užduotims atlikti siekiant šio tikslo, ir proporcingai siekiamiems tikslams.
2. Kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingas nacionalines institucijas, įskaitant sienos apsaugos institucijas, vizų institucijas ir imigracijos institucijas. Tinkamai įgaliotiems darbuotojams suteikiama prieiga prie AIS duomenims įvesti, keisti, trinti arba susipažinti

su jais. Kiekviena valstybė narė šių institucijų sąrašą nedelsdama perduoda „eu-LISA“. Šiame sąraše nurodoma, kokių tikslų kiekvienai institucijai suteikiama prieiga prie AIS duomenų.

Per tris mėnesius nuo AIS veikimo pradžios pagal 60 straipsnį *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbiamas šių institucijų suvestinis sąrašas. Jeigu sąrašas daroma pakeitimų, „eu-LISA“ kartą per metus skelbia atnaujintą suvestinį sąrašą.

9 straipsnis *Bendrieji principai*

1. Kiekviena kompetentinga institucija, kuriai suteikta prieiga prie AIS, užtikrina, kad AIS būtų naudojama tik kai tai yra būtina, ir kad ji būtų naudojama tinkamai ir proporcingai.
2. Kiekviena kompetentinga institucija užtikrina, kad, naudojant AIS, trečiųjų šalių piliečiai nebūtų diskriminuojami dėl lyties, rasės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos ir kad būtų visapusiškai gerbiamas žmogaus orumas bei asmens neliečiamybė. Ypač daug dėmesio skiriama ypatingai vaikų, vyresnio amžiaus žmonių ir neįgaliųjų padėčiai. Saugant vaiko duomenis svarbiausias prioritetas yra vaiko interesai.

10 straipsnis *Automatinė skaičiuoklė ir pareiga informuoti trečiųjų šalių piliečius apie likusią leidžiamo buvimo trukmę*

1. AIS įdiegiama automatinė skaičiuoklė, kuri parodo AIS registruotų trečiųjų šalių piliečių, kuriems leista atvykti trumpalaikiam buvimui {arba leidžiama būti turint kelionių vizą}, maksimalią leidžiamo buvimo trukmę pagal Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnio 1 dalį.

Skaičiuoklės mechanizmas netaikomas trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra Sąjungos piliečio šeimos nariai, kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB, arba trečiosios šalies piliečio, kuris pagal Sąjungos teisę naudojasi laisvo judėjimo teise, šeimos nariai ir kurie neturi Direktyvoje 2004/38/EB nurodytos leidimo gyventi kortelės.
2. Automatinė skaičiuoklė:
 - a) informuoja kompetentingas institucijas apie leidžiamo buvimo trukmę atvykus ir ar anksčiau naudotasi vienkartinė arba dvigubo atvykimo viza suteikiamais leidimais atvykti;
 - b) nustato išvykstančių užsibuvusių trečiųjų šalių piliečių tapatybę.
3. Sienos apsaugos institucijos pagal Reglamento (ES) 2016/399 8 straipsnio 9 dalį informuoja trečiosios šalies pilietį apie maksimalų leidžiamo buvimo dienų skaičių, kurį nustatant atsižvelgiama į vizoje {arba kelionių vizoje} nustatytą atvykimų skaičių ir leidžiamo buvimo trukmę.
4. Apskaičiuojant leidžiamo buvimo Šengeno erdvėje trukmę neatsižvelgiama į buvimą valstybėse narėse, kurios pagal atitinkamus savo stojimo aktus dar visapusiškai netaiko Šengeno *acquis*. Tos valstybės narės AIS registruoja trečiųjų šalių piliečių buvimą. Tačiau sistemoje veikianti automatinė skaičiuoklė neįtraukia buvimo valstybėse narėse, kurios dar visapusiškai netaiko Šengeno *acquis*, trukmės į leidžiamo buvimo laikotarpį.

11 straipsnis
Informavimo mechanizmas

1. AIS įdiegiamas mechanizmas, kuris vos pasibaigus leidžiamo buvimo trukmei automatiškai nustato, kuriuose atvykimo ir (arba) išvykimo įrašuose nėra duomenų apie išvykimą, ir nustato įrašus, iš kurių matyti, kad viršytas maksimalus leidžiamo buvimo terminas.
2. Paskirtosioms kompetentingoms nacionalinėms institucijoms pateikiamas sistemos sugeneruotas sąrašas, kuriame nurodomi 14 ir 15 straipsniuose išvardyti visų nustatytų užsibuvusių asmenų duomenys.

12 straipsnis
Saityno paslauga

1. Kad trečiųjų šalių piliečiai bet kuriuo metu galėtų patikrinti likusią leidžiamo buvimo trukmę, jie, naudodamiesi saugia internetine prieiga prie saityno paslaugos, kurios prieglobą savo dviejose techninėse stotyse vykdo „eu-LISA“, turėtų turėti galimybę įvesti pagal 14 straipsnio 1 dalies b punktą reikalaujamus duomenis, įskaitant numatomas atvykimo ir išvykimo datas. Saityno paslauga besinaudojančiam trečiosios šalies piliečiui, kuris įvedė minėtus duomenis, pateikiamas atsakymas „Gera!“ (angl. OK) arba „Negera!“ (angl. NOT OK). Saityno paslaugos teikimui naudojama atskira tik skaitymo režimu prieinama duomenų bazė, kuri kas dieną atnaujinama taikant vienpusio AIS duomenų poaibio išgavimo procedūrą, per kurią surenkami tik būtiniausi duomenys.
2. Vežėjai gali naudoti saugią interneto prieigą prie 1 dalyje nurodytos saityno paslaugos, kad patikrintų, ar trečiosios šalies piliečio turima vienkartinė arba dvigubo atvykimo viza jau buvo panaudota. Vežėjas pateikia 14 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytus duomenis. Saityno paslauga besinaudojantiems vežėjams, kurie įvedė minėtus duomenis, pateikiamas atsakymas „Gera!“ (angl. OK) arba „Negera!“ (angl. NOT OK). Vežėjai gali saugoti išsiųstą informaciją ir gautą atsakymą.
3. Vadovaujantis 61 straipsnio 2 dalyje nurodyta nagrinėjimo procedūra, priimamos išsamios saityno paslaugos teikimo taisyklės ir šiai paslaugai taikomos duomenų apsaugos ir saugumo taisyklės.

II SKYRIUS
Atvykimas ir duomenų naudojimas sienos apsaugos institucijose

13 straipsnis
Duomenų įvedimo į AIS procedūros

1. Sienos apsaugos institucijos pagal 21 straipsnį patikrina, ar AIS sukurta ankstesnė trečiosios šalies piliečio asmens byla, ir patikrina tokio piliečio tapatybę. Jeigu trečiosios šalies pilietis išankstinei duomenų registracijai arba patikrinimo kertant sieną metu naudoja savitarnos sistemą [ar nereikėtų šios savitarnos sistemos apibūdinti arba paaiškinti?], tikrinimą galima atlikti naudojant savitarnos sistemą.
2. Jeigu sistemoje yra sukurta ankstesnė asmens byla, sienos apsaugos institucija prireikus atnaujinama asmens bylos duomenis, kiekvieno atvykimo ir išvykimo atveju įveda atvykimo ir (arba) išvykimo įrašą, kaip nurodyta 14 ir 15 straipsniuose, arba, kai taikoma, įrašą apie atsisakymą leisti atvykti pagal 16 straipsnį. Tas įrašas susiejamas su atitinkamo trečiosios

šalies piliečio asmens byla. Kai taikytina, 17 straipsnio 1 dalyje nurodyti duomenys įtraukiami į asmens bylą, o 17 straipsnio 3 ir 4 dalyje nurodyti duomenys pridedami prie atitinkamo trečiosios šalies piliečio atvykimo ir (arba) išvykimo įrašo. Į trečiosios šalies piliečio asmens bylą įtraukiami įvairūs kelionės dokumentai ir (arba) tapatybės, kuriuos (-ias) jis naudoja teisėtai. Jeigu ankstesnė byla yra įregistruota ir trečiosios šalies pilietis pateikia kelionės dokumentą, kuris skiriasi nuo anksčiau įregistruoto kelionės dokumento, 14 straipsnio 1 dalies f punkte nurodyti duomenys taip pat atnaujinami, jeigu iš naujo kelionės dokumento lusto galima elektroniniu būdu išgauti įrašytą veido atvaizdą.

3. Tais atvejais, kai būtina įvesti arba atnaujinti vizos turėtojo asmens bylos duomenis, sienos apsaugos institucijos gali 14 straipsnio 1 dalies d, e ir g punktuose nurodytus duomenis gauti ir importuoti tiesiogiai iš VIS pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18a straipsnį.
4. Jeigu trečiosios šalies pilietis anksčiau nebuvo registruotas AIS, sienos apsaugos institucija sukuria tokio asmens bylą įvesdama, kaip taikytina, 14, 15 ir 16 straipsniuose nurodytus duomenis.
5. Jeigu trečiosios šalies pilietis išankstinei duomenų registracijai naudoja savitarnos sistemą, taikomas Reglamento (ES) 2016/399 8c straipsnis. Tokiu atveju trečiosios šalies pilietis gali iš anksto registruoti asmens bylos duomenis arba, jei taikytina, duomenis, kuriuos reikia atnaujinti. Duomenis turi patvirtinti sienos apsaugos pareigūnas, kai pagal Reglamentą (ES) 2016/399 būna priimtas sprendimas leisti atvykti arba neleisti atvykti. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas tikrinimas vykdomas naudojant savitarnos sistemą. 14 straipsnio 1 dalies d, e ir g punktuose nurodytus duomenis galima gauti ir importuoti tiesiogiai iš VIS.
6. Jeigu trečiosios šalies pilietis patikrinimams kertant sieną atlikti naudoja savitarnos sistemą, taikomas Reglamento (ES) 2016/399 8d straipsnis. Tokiu atveju šio straipsnio 1 dalyje nurodytas tikrinimas vykdomas naudojant savitarnos sistemą.
7. Jeigu trečiosios šalies pilietis kirsdamas išorės sieną naudoja e. vartus, taikomas Reglamento (ES) 2016/399 8d straipsnis. Tokiu atveju atvykimo ir (arba) išvykimo įrašas atitinkamai įregistruojamas ir su atitinkama asmens byla susiejamas per e. vartų sistemą.
8. Jeigu būtina sukurti asmens bylą arba atnaujinti 14 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytą veido atvaizdą, veido atvaizdą galima išgauti tik elektroniniu būdu iš elektroninio mašininio nuskaitymo kelionės dokumentų ir įkelti jį į asmens bylą, jeigu patikrinta, kad elektroninio mašininio nuskaitymo kelionės dokumento luste įrašytas veido atvaizdas atitinka vietoje nuskaitytą atitinkamo trečiosios šalies piliečio veido atvaizdą.

14 straipsnis

Vizų turėtojų asmens duomenys

1. Sienos apsaugos institucija sukuria vizą turinčio trečiosios šalies piliečio bylą įvesdama šiuos duomenis:
 - a) pavardę; vardą (-us); gimimo datą; pilietybę (-es); lytį;
 - b) kelionės dokumento (-ų) rūšį (-is), numerį (-ius) ir išdavusios šalies trijų raidžių kodą;
 - c) kelionės dokumento (-ų) galiojimo pabaigos datą;

- d) trumpalaikės vizos įklijos numerį, įskaitant vizą išdavusios valstybės narės trijų raidžių kodą, vizos rūšį, maksimalios pagal vizą leidžiamos buvimo trukmės pabaigos datą, kuri turi būti atnaujinama kiekvieną kartą atvykus, ir, jei taikytina, vizos galiojimo pabaigos datą;
 - e) pirmo atvykimo naudojantis trumpalaikė visa atveju – atvykimų skaičių ir leidžiamo buvimo laikotarpį, nurodytą vizos įklijoje;
 - f) veido atvaizdą, jei įmanoma, išgautą elektroniniu būdu iš elektroninio mašininio nuskaitymo kelionės dokumento, o jeigu neįmanoma, tuomet fotografuojant vietoje;
 - g) kelionių vizos įklijos numerį, vizos rūšį ir, jei taikytina, vizos galiojimo pabaigos datą.
2. Kaskart vizą turinčiam trečiosios šalies piliečiui atvykstant, į atvykimo ir (arba) išvykimo įrašą įvedami toliau nurodyti duomenys apie jį. Tas įrašas su to trečiosios šalies piliečio asmens byla susiejamas naudojant atskirą nuorodos numerį, kurį AIS priskiria sukuriant tą bylą:
- a) atvykimo data ir laikas;
 - b) sienos perėjimo punktas ir leidimą atvykti suteikusi institucija.
3. Kaskart asmeniui išvykstant, į atvykimo ir (arba) išvykimo įrašą, susietą su to vizą turinčio trečiosios šalies piliečio asmens byla, įvedami šie duomenys:
- a) išvykimo data ir laikas;
 - b) išvykimo sienos perėjimo punktas.
4. Jeigu, pasibaigus leidžiamo buvimo laikotarpiui nėra išvykimo duomenų, atvykimo ir (arba) išvykimo įrašas sistemoje pažymimas žyma arba vėliavėle, o duomenys apie vizą turintį trečiosios šalies pilietį, kuris laikomas užsibuvusiu, įrašomi į 11 straipsnyje nurodytą sąrašą.
5. Norint sukurti vizą turinčio trečiosios šalies piliečio asmens bylą, 1 dalies d, e ir g punktuose nurodytus duomenis sienos apsaugos institucija pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18a straipsnį gali gauti ir importuoti tiesiogiai iš VIS.

15 straipsnis

Trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikoma pareiga turėti vizą, asmens duomenys

1. Dėl trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikoma pareiga turėti vizą, sienos apsaugos institucija į jų asmens bylą įveda 14 straipsnio 1 dalies a, b, c ir f punktuose nurodytus duomenis. Be to, į to asmens bylą sienos apsaugos institucija, atsižvelgdama į Komisijos pagal 61 straipsnio 2 dalį patvirtintas pirštų atspaudų raiškos ir naudojimo specifikacijas, įveda keturių dešinės rankos, o jeigu jos nėra, tuomet tų pačių kairės rankos pirštų – smiliaus, didžiojo, bevardžio ir mažojo – atspaudus. Trečiųjų šalių piliečiams, kuriems netaikoma pareiga turėti vizą, taikomos 14 straipsnio 2–4 dalys.
2. Vaikams iki 12 metų reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas dėl teisinių priežasčių.

3. Asmenims, kurių pirštų atspaudų neįmanoma paimti fiziškai, reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas dėl faktinių priežasčių.

Vis dėlto, jeigu pirštų atspaudų negalima fiziškai paimti tik laikinai, asmuo pirštų atspaudus turi duoti, kai atvyksta kitą kartą. Sienos apsaugos institucijos turi teisę prašyti išsamiau paaiškinti, dėl kokių priežasčių laikinai negalima duoti pirštų atspaudų.

Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai kyla sunkumų dėl pirštų atspaudų paėmimo, būtų taikomos tinkamos procedūros, užtikrinančios asmens orumą.

4. Jeigu atitinkamam asmeniui reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas dėl teisinių arba faktinių priežasčių pagal 2 arba 3 dalį, specialiaame duomenų laukelyje nurodoma „netaikoma“. Sistema leidžia atskirti atvejus, kai pirštų atspaudų nereikalaujama duoti dėl teisinių priežasčių ir kai jų neįmanoma duoti dėl faktinių priežasčių.

16 straipsnis

Trečiųjų šalių piliečių, kuriems neleista atvykti, asmens duomenys

1. Jeigu pagal Reglamento (ES) 2016/399 14 straipsnį ir jo V priedą sienos apsaugos institucija priima sprendimą neleisti atvykti šio reglamento 2 straipsnio 2 dalyje nurodytam trečiosios šalies piliečiui į valstybių narių teritoriją ir kai atitinkamo trečiosios šalies piliečio byla anksčiau nebuvo registruota AIS, sienos apsaugos institucija sukuria to trečiosios šalies piliečio bylą, kurioje įveda pagal 14 straipsnio 1 dalį reikalaujamus duomenis, jeigu trečiųjų šalių piliečiai turi vizą, ir pagal 15 straipsnio 1 dalį reikalaujamus duomenis, jeigu trečiųjų šalių piliečiams reikalavimas turėti vizą netaikomas.
2. Norint sukurti vizą turinčio trečiosios šalies piliečio asmens bylą, 14 straipsnio 1 dalies d, e ir g punktuose nurodytus duomenis kompetentinga sienos apsaugos institucija pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18a straipsnį gali tiesiogiai gauti iš VIS ir importuoti juos į AIS.
3. Į atskirą atsisakymo leisti atvykti įrašą įvedami toliau nurodyti vizą turinčių trečiųjų šalių piliečių ir trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, duomenys:
 - a) atsisakymo leisti atvykti data ir laikas;
 - b) sienos perėjimo punktas;
 - c) institucija, kuri neleido atvykti;
 - d) raštas (-ai), susijęs (-ę) su atsisakymo leisti atvykti priežastimi (-imis), surašytas (-i) pagal Reglamento (ES) 2016/399 V priedo B dalį.
4. Jeigu AIS jau yra ankstesnė byla, 2 dalyje nurodyti duomenys įtraukiami į esamą bylą.

17 straipsnis

Duomenys, kuriuos reikia įvesti, kai leidimas būti atšaukiamas, panaikinamas arba pratęsiamas

1. Jeigu priimamas sprendimas atšaukti arba panaikinti leidimą būti arba vizą, arba pratęsti leidžiamo buvimo trukmę arba vizos galiojimą, sprendimą priėmusi kompetentinga institucija asmens bylą papildo šiais duomenimis:

- a) informacija apie statusą, nurodant, kad atšauktas arba panaikintas leidimas būti arba viza, arba kad pratęsta leidžiamo buvimo trukmė arba vizos galiojimas;
 - b) institucijos, atšaukusios arba panaikinusios leidimą būti arba vizą, arba pratęsusios leidžiamo buvimo trukmę arba vizos galiojimą, pavadinimas;
 - c) sprendimo atšaukti arba panaikinti leidimą būti arba vizą, arba pratęsti leidžiamo buvimo trukmę arba vizos galiojimą priėmimo vieta ir data;
 - d) naujas vizos įklijos numeris, įskaitant vizą išduodančios šalies trijų raidžių kodą;
 - e) leistinos buvimo trukmės pratęsimo laikotarpis;
 - f) nauja leidimo būti arba vizos galiojimo pabaigos data.
2. Jeigu priimamas sprendimas panaikinti, atšaukti arba pratęsti vizą, sprendimą priėmusi vizų institucija pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 13 ir 14 straipsnius nedelsdama iš VIS gauna šio straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis ir juos tiesiogiai importuoja į AIS.
 3. Atvykimo ir (arba) išvykimo įrašė nurodoma (-os) leidimo būti atšaukimo priežastis (-ys):
 - a) priežastys, dėl kurių asmuo išsiunčiamas;
 - b) bet koks kitas valstybės narės kompetentingų institucijų sprendimas, priimtas vadovaujantis nacionalinės teisės aktais, pagal kurį atvykimo į valstybių narių teritoriją arba buvimo joje sąlygų neatitinkantis arba nebeatitinkantis trečiosios šalies pilietis išsiunčiamas arba turi išvykti.
 4. Atvykimo ir (arba) išvykimo įrašė nurodomos leidžiamo buvimo trukmės pratęsimo priežastys.
 5. Kai asmuo išvyksta arba yra išsiunčiamas iš valstybių narių teritorijos pagal sprendimą, kaip nurodyta 3 dalyje, kompetentinga institucija pagal 13 straipsnio 2 dalį įrašo duomenis į to konkretaus atvykimo atvejo atvykimo ir (arba) išvykimo įrašą.

18 straipsnis

Duomenys, kurie turi būti įvedami paneigus prezumpciją, kad trečiosios šalies pilietis neatitinka buvimo trukmės sąlygų pagal Reglamento (ES) 2016/399 12 straipsnį

Nedarant poveikio 20 straipsniui, jeigu valstybės narės teritorijoje esantis trečiosios šalies pilietis nėra registruotas AIS arba trečiosios šalies piliečio atvykimo ir (arba) išvykimo įrašė nėra duomenų apie išvykimą pasibaigus leidžiamo buvimo laikotarpiui, kompetentingos institucijos gali daryti prielaidą, kad trečiosios šalies pilietis neatitinka arba nebeatitinka buvimo valstybių narių teritorijoje trukmės sąlygų.

Tokiu atveju taikomas Reglamento (ES) 2016/399 12 straipsnis, o jeigu ta prezumpcija paneigiama pateikiant įrodymus, kad atitinkamas trečiosios šalies pilietis laikėsi su trumpalaikiu buvimu susijusių sąlygų, kompetentingos institucijos prireikus sukuria AIS to trečiosios šalies piliečio asmens bylą arba atnaujina vėliausią atvykimo ir (arba) išvykimo įrašą, įvesdamos trūkstamus duomenis pagal 14 ir 15 straipsnius arba ištrindamos esamą bylą, jeigu taikomos 32 straipsnio nuostatos.

19 straipsnis

Atsarginės procedūros, taikomos tuo atveju, kai nėra techninių galimybių įvesti duomenų arba AIS neveikia

Jeigu nėra techninių galimybių į centrinę sistemą įvesti duomenų arba jeigu centrinė sistema neveikia, 14, 15, 16, 17 ir 18 straipsniuose nurodyti duomenys laikinai saugomi vienodoje nacionalinėje sąsajoje, kaip nustatyta 6 straipsnyje. Jeigu tai neįmanoma, duomenys laikinai saugomi vietoje. Abiem atvejais duomenys į AIS centrinę sistemą įvedami netrukus po to, kai tik pašalinamos techninės kliūtys arba sistema pradeda veikti. Valstybės narės imasi tinkamų priemonių ir pasirūpina būtina infrastruktūra, įranga ir ištekliais, siekdamos užtikrinti, kad tokius duomenis laikinai saugoti vietoje būtų galima bet kuriuo metu ir visuose jų sienų perėjimo punktuose.

20 straipsnis

Pereinamasis laikotarpis ir pereinamojo laikotarpio priemonės

1. Siekdamos patikrinti, ar atvykstantis trečiosios šalies pilietis nebuvo atvykęs daugiau kartų negu leidžiama pagal vienkartinę arba dvikartinę vizą, ir atvykimo bei išvykimo metu patikrinti, ar trumpalaikiam buvimui atvykstantis trečiosios šalies pilietis nėra viršijęs maksimalios leidžiamo buvimo trukmės, kompetentingos sienos apsaugos institucijos šešis mėnesius nuo AIS veikimo pradžios buvimą valstybių narių teritorijoje per 180 dienų iki atvykimo arba išvykimo vertina tikrindami ne tik AIS užregistruotus atvykimo ir (arba) išvykimo duomenis, bet ir kelionės dokumentuose esančius spaudus.
2. Jeigu trečiosios šalies pilietis atvyko į valstybių narių teritoriją ir iki AIS veikimo pradžios iš jos dar neišvyko, sukuriamas asmens byla, o trečiosios šalies piliečiui išvykstant į atvykimo ir (arba) išvykimo įrašą pagal 14 straipsnio 2 dalį įrašoma paso spaude nurodyta minėto atvykimo data. Ši taisyklė neapribojama 1 dalyje nurodytu šešių mėnesių nuo AIS veikimo pradžios laikotarpiu. Esant atvykimo spaudos datos ir AIS užregistruotų duomenų neatitikimui, pirmenybė teikiama atitinkamam spaudui.

21 straipsnis

Duomenų naudojimas atliekant tikrinimą prie išorės sienų

1. Sienos apsaugos institucijos turi prieigą prie AIS, kad patikrintų trečiosios šalies piliečio tapatybę ir ankstesnę registraciją, prireikus atnaujintų AIS įregistruotus duomenis ir susipažintų su duomenimis tiek, kiek to reikia sienų kontrolės užduotims atlikti.
2. Pagal 1 dalį sienos apsaugos institucijoms suteikiama prieiga atlikti 14 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytų rūšių duomenų paiešką.

Be to, dėl trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomas reikalavimas turėti vizą kertant išorės sienas, sienos apsaugos institucijos tiesiogiai iš AIS gali pradėti paiešką VIS ir tam naudoti tokius pat raidinius skaitmeninius duomenis, kurie naudojami susipažįstant su duomenimis VIS, kai atliekamas tikrinimas išorės sienų perėjimo punktuose pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18 straipsnį.

Jeigu atlikus šių duomenų paiešką AIS, paaiškėja, kad trečiosios šalies piliečio duomenys įrašyti į AIS, sienos apsaugos institucijos palygina vietoje nuskaitytą trečiosios šalies piliečio veido atvaizdą su 14 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytu veido atvaizdu. Jeigu sienos perėjimo punkte nėra technologijos, leidžiančios naudoti vietoje nuskaitytą veido atvaizdą, sienos apsaugos institucijos patikrina trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas

reikalavimas turėti vizą, pirštų atspaudus AIS, o jeigu tikrinami vizą turintys trečiųjų šalių piliečiai, tuomet pirštų atspaudai tikrinami tiesiogiai VIS pagal Reglamento (ES) Nr. 767/2008 18 straipsnį. Kad patikrintų vizų turėtojų pirštų atspaudus VIS, sienos apsaugos institucijos tiesiogiai iš AIS gali pradėti paiešką VIS, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18 straipsnio 6 dalyje.

Jeigu atlikus patikrinimą pagal veido atvaizdą negaunama rezultatų, patikrinimas atliekamas naudojant pirštų atspaudus ir atvirkščiai.

3. Jeigu atlikus 2 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad duomenys apie trečiosios šalies pilietį įrašyti į AIS, kompetentinga institucija gali susipažinti su to trečiosios šalies piliečio asmens bylos duomenimis ir su ja susietu (-ais) atvykimo ir (arba) išvykimo įrašu (-ais).
4. Jeigu atlikus 2 dalyje nurodytų raidinių skaitmeninių duomenų paiešką paaiškėja, kad duomenys apie trečiosios šalies pilietį nėra įrašyti į AIS, jeigu nepavyksta patikrinti trečiosios šalies piliečio pagal šio straipsnio 2 dalį arba jeigu kyla abejonių dėl jo tapatybės, sienos apsaugos institucijoms pagal 25 straipsnį suteikiama prieiga prie duomenų tapatybei nustatyti.

Be to, taikomos šios nuostatos:

- (a) dėl trečiųjų šalių piliečių, kuriems taikomas reikalavimas turėti vizą kertant išorės sienas, – jeigu VIS atlikus Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18 straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad tas trečiosios šalies pilietis įregistruotas VIS, tuomet pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18 straipsnio 5 dalį VIS tikrinami pirštų atspaudai. Šiuo tikslu kompetentinga institucija gali iš AIS pradėti paiešką VIS, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18 straipsnio 6 dalyje. Kai asmens nepavyksta patikrinti pagal šio straipsnio 2 dalį, sienos apsaugos institucijos, kad nustatytų tapatybę, ieško duomenų VIS pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 20 straipsnį;
 - (b) dėl trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą kertant išorės sienas, ir kurių duomenų nerandama AIS atliekant tapatybės nustatymą pagal 25 straipsnį, – susipažįstama su VIS duomenimis pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 19a straipsnį. Kompetentinga institucija gali iš AIS pradėti paiešką VIS, kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 767/2008 19a straipsnyje.“
5. Dėl trečiųjų šalių piliečių, kurių duomenys jau įrašyti į AIS, tačiau kurių asmens bylą AIS sukūrė valstybė narė, kuriai pagal Stojimo aktą netaikomas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008, sienos apsaugos institucijos duomenų VIS ieško pagal šio straipsnio 4 dalies a arba b punktą, kai, pvz., pirmą kartą po asmens bylos sukūrimo trečiosios šalies pilietis ketina kirsti valstybės narės, kuriai taikomas Reglamentas (EB) Nr. 767/2008, išorės sienas.

III SKYRIUS

Kitų institucijų įvedami duomenys į AIS ir jų naudojimasis šia sistema

22 straipsnis

AIS naudojimas nagrinėjant prašymus išduoti vizą ir priimant sprendimus dėl jų

1. Vizų institucijos tikrina duomenis AIS nagrinėdamos prašymus išduoti vizą ir priimdamos su jais susijusius sprendimus, įskaitant sprendimus dėl išduotos vizos panaikinimo, atšaukimo arba jos galiojimo pratęsimo pagal atitinkamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 810/2009²⁸ nuostatas.
2. Vizų institucijai leidžiama tiesiogiai iš VIS atlikti AIS vienos ar kelių iš toliau nurodytų duomenų rūšių paiešką:
 - a) 14 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytų duomenų;
 - b) vizos įklijos numerio, įskaitant vizą išduodančiosios valstybės narės trijų raidžių kodą, nurodytą 14 straipsnio 1 dalies d punkte;
 - c) biometrinių duomenų, kaip nurodyta 14 straipsnio 1 dalies f punkte ir 15 straipsnyje.
3. Jeigu atlikus 2 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad duomenys apie trečiosios šalies pilietį įrašyti į AIS, vizų institucijos gali susipažinti su to trečiosios šalies piliečio asmens bylos duomenimis ir su ja susietais atvykimo ir (arba) išvykimo įrašais.

23 straipsnis

Naudojimas AIS nagrinėjant prašymus leisti dalyvauti nacionalinėse supaprastinto režimo programose

1. Reglamento (ES) 2016/399 8e straipsnyje nurodytos kompetentingos institucijos ieško informacijos AIS, kad išnagrinėtų prašymus leisti dalyvauti tame straipsnyje nurodytose nacionalinėse supaprastinto režimo programose, atsižvelgiant į atvykimo ir išvykimo sistemos naudojimą, ir priimtų su tais prašymais susijusius sprendimus, įskaitant pagal tą straipsnį priimamus sprendimus atsisakyti suteikti leidimą dalyvauti nacionalinėse supaprastinto režimo programose, jį atšaukti arba pratęsti tokio leidimo galiojimo terminą.
2. Kompetentingai institucijai leidžiama atlikti vienos ar kelių iš 14 straipsnio 1 dalies a, b, c ir f punktuose nurodytų rūšių duomenų paiešką.
3. Jeigu atlikus 2 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad duomenys apie trečiosios šalies pilietį įrašyti į AIS, kompetentinga institucija gali susipažinti su to trečiosios šalies piliečio asmens bylos duomenimis ir su ja susietais atvykimo ir (arba) išvykimo įrašais.

24 straipsnis

Prieiga prie duomenų tikrinimui valstybių narių teritorijoje atlikti

1. Kad patikrintų trečiosios šalies piliečio tapatybę ir (arba) tai, ar įvykdytos atvykimo ar buvimo valstybių narių teritorijoje sąlygos, valstybių narių kompetentingos institucijos, įgaliotos atlikti patikrinimus valstybių narių teritorijoje dėl atvykimo, buvimo ar gyvenimo

²⁸ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 243, 2009 9 15, p. 1).

valstybių narių teritorijoje sąlygų įvykdymo, turi teisę atlikti 14 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodytų duomenų paiešką.

Jeigu, atlikus paiešką, paaiškėja, kad trečiosios šalies piliečio duomenys įrašyti į AIS, kompetentingos institucijos vietoje nuskaitytą trečiosios šalies piliečio veido atvaizdą palygina su 14 straipsnio 1 dalies f punkte nurodytu veido atvaizdu. Jeigu technologija, leidžianti naudoti vietoje nuskaitytą asmens veido atvaizdą, neprieinama, kompetentingos institucijos patikrina trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, pirštų atspaudus AIS, o jeigu tikrinami vizas turintys trečiųjų šalių piliečiai, tuomet pirštų atspaudai tikrinami VIS pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 19 straipsnį.

2. Jeigu atlikus 1 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad duomenys apie trečiosios šalies pilietį įrašyti į AIS, kompetentinga institucija gali susipažinti su to asmens bylos duomenimis ir su ja susietu (-ais) atvykimo ir (arba) išvykimo įrašu (-ais).
3. Jeigu atlikus 2 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad duomenys apie trečiosios šalies pilietį nėra įrašyti į AIS, jeigu patikrinti trečiosios šalies piliečio nepavyksta arba jeigu kyla abejonių dėl jo tapatybės, sienos apsaugos institucijoms pagal 25 straipsnį suteikiama prieiga prie duomenų tapatybei nustatyti.

25 straipsnis

Prieiga prie duomenų tapatybei nustatyti

1. Tik tam, kad nustatytų bet kurio trečiosios šalies piliečio, kuris anksčiau į AIS galėjo būti įregistruotas naudojant kitą tapatybę arba kuris nebeatitinka atvykimo į valstybių narių teritoriją, buvimo arba gyvenimo joje sąlygų, tapatybę, kompetentingos institucijos, pagal Reglamentą (ES) 2016/399 atliekančios išorės sienos perėjimo punktuose arba valstybių narių teritorijoje patikrinimus dėl atvykimo į valstybių narių teritoriją, buvimo ar gyvenimo joje sąlygų įvykdymo, turi teisę atlikti to trečiosios šalies piliečio biometrinių duomenų, nurodytų 14 straipsnio 1 dalies f punkte ir 15 straipsnio 1 dalyje, paiešką.

Jeigu atlikus 14 straipsnio 1 dalies f punkte ir 15 straipsnio 1 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad to trečiosios šalies piliečio duomenys į AIS neįrašyti, prieiga prie VIS duomenų tapatybės nustatymo tikslais vykdoma pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 20 straipsnį. Prie išorės sienų, prieš nustatydamos tapatybę pagal VIS duomenis, kompetentingos institucijos pirmiausia turi naudotis prieiga prie VIS pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 18 arba 19a straipsnius.

Jeigu šio trečiosios šalies piliečio pirštų atspaudų negalima panaudoti arba atlikus paiešką pagal pirštų atspaudus ir veido atvaizdą negaunama rezultatų, duomenų ieškoma naudojant 14 straipsnio 1 dalies a ir (arba) b punktuose nurodytus duomenis.

2. Jeigu atlikus 1 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad duomenys apie trečiosios šalies pilietį įrašyti į AIS, kompetentinga institucija gali susipažinti su asmens bylos duomenimis ir su ja susietais atvykimo ir (arba) išvykimo įrašais.

IV SKYRIUS

Prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais suteikimo procedūra ir sąlygos

26 straipsnis

Valstybių narių paskirtosios teisėsaugos institucijos

1. Valstybės narės paskiria teisėsaugos institucijas, kurios turi teisę susipažinti su AIS saugomais duomenimis teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais.
2. Kiekviena valstybė narė sudaro paskirtųjų institucijų sąrašą. Kiekviena valstybė narė, pateikdama deklaraciją, praneša „eu-LISA“ ir Komisijai apie paskirtąsias institucijas ir bet kuriuo metu gali padaryti savo deklaracijos pakeitimus arba pateiktą deklaraciją pakeisti kita deklaracija. Deklaracijos skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
3. Kiekviena valstybė narė paskiria centrinį prieigos punktą, per kurį suteikiama prieiga prie AIS. Centrinis prieigos punktas yra valstybės narės institucija, kuri atsako už teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevenciją, atskleidimą ar tyrimą. Centrinis prieigos punktas tikrina, ar įvykdytos 29 straipsnyje nustatytos prašymo suteikti prieigą prie AIS sąlygos.

Paskirtoji institucija ir centrinis prieigos punktas gali priklausyti tai pačiai organizacijai, jeigu tokia galimybė numatyta nacionalinėje teisėje, tačiau centrinis prieigos punktas, atlikdamas pagal šį reglamentą jam nustatytas užduotis, veikia nepriklausomai. Centrinis prieigos punktas veikia atskirai nuo paskirtųjų institucijų ir nepriima jų nurodymų, susijusių su patikrinimo rezultatais.

Valstybės narės, vykdydamos savo konstitucinius ar teisinius reikalavimus, gali paskirti daugiau nei vieną centrinį prieigos punktą, kad tai atitiktų jų organizacinę ir administracinę struktūrą.

4. Kiekviena valstybė narė, pateikdama deklaraciją, praneša „eu-LISA“ ir Komisijai apie savo centrinį (-ius) prieigos punktą (-us) ir bet kuriuo metu gali padaryti savo deklaracijos pakeitimus arba pateiktą deklaraciją pakeisti kita deklaracija. Deklaracijos skelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
5. Kiekviena valstybė narė nacionaliniu lygmeniu sudaro paskirtųjų institucijų vykdomųjų padalinių, kurie turi teisę prašyti suteikti prieigą prie AIS saugomų duomenų per centrinį (-ius) prieigos punktą (-us), sąrašą.
6. Prieiga prie AIS pagal 28 ir 29 straipsnius suteikiama tik tinkamai įgaliotiems centrinio (-ių) prieigos punkto (-ų) darbuotojams.

27 straipsnis *Europolas*

1. Europolas paskiria instituciją, kuri turi teisę prašyti suteikti prieigą prie AIS per savo centrinį prieigos punktą teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ir tyrimo tikslais. Paskirtoji institucija yra Europolo vykdomasis padalinys.
2. Europolas paskiria specialų padalinį, kuriame dirba tinkamai įgalioti Europolo pareigūnai, kad jis veiktų kaip centrinis prieigos punktas. Centrinis prieigos punktas tikrina, ar įvykdytos 30 straipsnyje nustatytos prašymo suteikti prieigą prie AIS sąlygos.

Vykdydamas šiame reglamente nustatytas užduotis, centrinis prieigos punktas veikia nepriklausomai ir iš 1 dalyje nurodytos paskirtosios institucijos nepriima nurodymų, susijusių su tikrinimo rezultatais.

28 straipsnis

Prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais suteikimo procedūra

1. 26 straipsnio 5 dalyje nurodyti vykdomieji padaliniai 26 straipsnio 3 dalyje nurodytiems centriniams prieigos punktams teikia pagrįstus elektroninius prašymus leisti susipažinti su AIS saugomais duomenimis. Gavęs (-ę) prašymą dėl prieigos, centrinis (-iai) prieigos punktas (-ai) patikrina, ar įvykdytos 29 straipsnyje nurodytos prieigos sąlygos. Jei įvykdomos prieigos sąlygos, tinkamai įgalioti centrinio (-ių) prieigos punkto (-ų) darbuotojai tvarko prašymus. AIS duomenys, prieiga prie kurių suteikta, perduodami 26 straipsnio 5 dalyje nurodytiems vykdomiesiems padaliniais tokiu būdu, kad nebūtų pažeistas duomenų saugumas.
2. Itin skubiais atvejais, kai būtina užkirsti kelią neišvengiamam pavojui, susijusiam su teroristiniu nusikaltimu arba kitu sunkiu nusikaltimu, centrinės (-iai) prieigos punktas (-ai) prašymą nagrinėja iš karto ir tik vėliau (*ex post*) tikrina, ar įvykdytos visos 29 straipsnio sąlygos, įskaitant tai, ar atvejis iš tikrųjų buvo itin skubus. *Ex post* tikrinimas atliekamas iš karto po to, kai prašymas buvo išnagrinėtas.
3. Jeigu atlikus *ex post* tikrinimą nustatoma, kad prieiga prie AIS sistemos duomenų suteikta nepagrįstai, visos prieigą prie tokių duomenų turėjusios institucijos iš AIS sistemos gautą informaciją ištrina ir apie tokį ištrynimą praneša centriniams prieigos punktams.

29 straipsnis

Valstybių narių paskirtųjų institucijų prieigos prie AIS duomenų sąlygos

1. Paskirtosios institucijos gali gauti prieigą susipažinti su AIS esančia informacija, jeigu tenkinamos visos toliau nurodytos sąlygos:
 - a) prieigos prie duomenų reikia teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais, todėl paieška duomenų bazėje yra proporcinga, jeigu kilo ypatingas susirūpinimas dėl visuomenės saugumo;
 - b) prieiga prie duomenų būtina konkrečiu atveju;
 - c) yra pagrįstų priežasčių manyti, kad susipažinimas su AIS duomenimis iš esmės padės užkirsti kelią tiems nusikaltimams, juos atskleisti ar tirti, visų pirma tais atvejais, kai yra pagrįstų įtarimų, kad teroristinio nusikaltimo arba kito sunkaus nusikaltimo padarymu įtariamas asmuo, nusikaltimo vykdytojas arba tokio nusikaltimo auka patenka į asmenų, kuriems taikomas šis reglamentas, kategoriją.
2. Prieiga prie AIS, kaip nusikaltimų atskleidimo priemonės, siekiant nustatyti nežinomo teroristinio nusikaltimo arba kito sunkaus nusikaltimo padarymu įtariamo asmens, nusikaltimo vykdytojo arba tokio nusikaltimo aukos tapatybę, suteikiama, kai įvykdomos 1 dalyje nurodytos sąlygos ir įvykdomos toliau nurodytos papildomos sąlygos:
 - a) nacionalinėse duomenų bazėse anksčiau buvo atlikta nerezultatyvi paieška;
 - b) jeigu ieškoma pirštų atspaudų – kitų valstybių narių automatinėje pirštų atspaudų tikrinimo sistemoje anksčiau buvo atlikta nerezultatyvi paieška pagal Sprendimą 2008/615/TVR, jeigu pirštų atspaudus galima techniškai palyginti.

Tačiau tokios išankstinės paieškos nereikia atlikti tais atvejais, kai yra pagrįstų priežasčių manyti, kad, atliekant palyginimą kitų valstybių narių sistemose, nebus galima patikrinti

duomenų subjekto tapatybės. Tokios pagrįstos priežastys nurodomos elektroniniame prašyme palyginti duomenis su AIS duomenimis, kurį paskirtoji institucija siunčia centriniam (-iams) prieigos punktui (-ams).

Kadangi vizą turinčių trečiųjų šalių piliečių pirštų atspaudų duomenys saugomi tik VIS, prašymas leisti susipažinti su VIS duomenimis apie tą patį duomenų subjektą gali būti teikiamas kartu su prašymu leisti susipažinti su AIS duomenimis; šiuo atveju reikia laikytis Sprendime 2008/633/TVR nustatytų sąlygų, jeigu pagal pirmos pastraipos a ir b punktus atlikus paiešką nepavyko patikrinti duomenų subjekto tapatybės.

3. Prieiga prie AIS, kaip kriminalinės žvalgybos priemonės, siekiant susipažinti su žinomo teroristinio nusikaltimo arba kito sunkaus nusikaltimo padarymu įtariamo asmens, nusikaltimo vykdytojo arba, kaip įtariama, tokių nusikaltimų aukos kelionių istorija arba buvimo Šengeno erdvėje laikotarpiais, suteikiama kai įvykdomos 1 dalyje nurodytos sąlygos ir kai yra pagrįstas poreikis susipažinti su atitinkamo asmens atvykimo ir (arba) išvykimo įrašais.

4. Susipažinimas su AIS duomenimis tapatybės nustatymo tikslais apribojamas paieška prašymo byloje naudojant bet kuriuos toliau nurodytus AIS duomenis:

- a) trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, pirštų atspaudus (įskaitant latentinius atspaudus);
- b) veido atvaizdą.

Atitikties atveju susipažinimo su AIS duomenimis tikslu suteikiama prieiga prie visų kitų asmens byloje esančių duomenų, kaip nurodyta 14 straipsnio 1 dalyje ir 15 straipsnio 1 dalyje.

5. Siekiant susipažinti su AIS duomenimis apie atitinkamo trečiosios šalies piliečio kelionių istoriją, paiešką leidžiama atlikti naudojant tik bet kuriuos iš toliau nurodytų asmens byloje arba atvykimo ir (arba) išvykimo įrašuose esančių AIS duomenų:

- a) pavardės; vardo (-ų); gimimo datos, pilietybės (-ių) ir lyties;
- b) kelionės dokumento (-ų) rūšies ir numerio, tokį dokumentą išdavusios šalies trijų raidžių kodo ir kelionės dokumento galiojimo pabaigos datos;
- c) vizos įklijos numerio ir vizos galiojimo pabaigos datos;
- d) pirštų atspaudų (įskaitant latentinius atspaudus);
- e) veido atvaizdo;
- f) atvykimo datos ir laiko, leidimą atvykti išdavusios institucijos pavadinimo ir atvykimo sienos perėjimo punkto;
- g) išvykimo datos ir laiko ir išvykimo sienos perėjimo punkto.

Atitikties atveju susipažinimo su AIS duomenimis tikslu suteikiama prieiga prie šioje dalyje nurodytų duomenų, taip pat visų kitų asmens byloje arba atvykimo ir (arba) išvykimo įrašuose esančių duomenų, įskaitant duomenis, kurie pagal 17 straipsnį buvo įvesti atšaukus arba pratęsus buvimo laikotarpį.

30 straipsnis
Europolo prieigos prie AIS duomenų procedūra ir sąlygos

1. Europolui suteikiama prieiga prie AIS, kai įvykdomos visos toliau nurodytos sąlygos:
 - a) susipažinti su duomenimis būtina siekiant remti ir stiprinti valstybių narių veiksmus, susijusius su teroristinių nusikaltimų arba kitų sunkių nusikaltimų, kuriuos tirti įgaliotas Europolas, prevencija, atskleidimu ar tyrimu, todėl paieška duomenų bazėje yra proporcinga, jeigu kilo ypatingas susirūpinimas dėl visuomenės saugumo;
 - b) susipažinti su duomenimis būtina konkrečiu atveju;
 - c) yra pagrįstų priežasčių manyti, kad duomenų tikrinimas iš esmės padės užkirsti kelią tiems nusikaltimams, juos atskleisti ar tirti, visų pirma tais atvejais, kai yra pagrįstų įtarimų, kad teroristinio nusikaltimo arba kito sunkaus nusikaltimo padarymu įtariamas asmuo, nusikaltimo vykdytojas arba tokio nusikaltimo auka patenka į asmenų, kuriems taikomas šis reglamentas, kategoriją.
2. Atitinkamai taikomos 29 straipsnio 2–5 dalyje nurodytos sąlygos.
3. Europolo paskirtoji institucija 27 straipsnyje nurodytam Europolo centriniam prieigos punktui gali pateikti pagrįstą elektroninį prašymą leisti susipažinti su visais AIS saugomais duomenimis arba konkrečiu AIS duomenų rinkiniu. Gavęs prašymą suteikti prieigą, Europolo centrinis prieigos punktas patikrina, ar įvykdytos 1 dalyje nurodytos prieigos sąlygos. Jei įvykdomos visos prieigos sąlygos, tinkamai įgalioti centrinio (-ių) prieigos punkto (-ų) darbuotojai tvarko prašymus. AIS duomenys, prieiga prie kurių suteikta, perduodami 27 straipsnio 1 dalyje nurodytiems vykdomiesiems padaliniais tokiu būdu, kad nebūtų pažeistas duomenų saugumas.
4. Informaciją, gautą susipažinus su AIS duomenimis, Europolas gali tvarkyti tik gavęs kilmės valstybės narės leidimą. Šis leidimas suteikiamas per tos valstybės narės nacionalinį Europolo padalinį.

V SKYRIUS
Duomenų saugojimas ir keitimas

31 straipsnis
Duomenų saugojimo laikotarpis

1. Kiekvienas su asmens byla susietas atvykimo ir (arba) išvykimo įrašas arba atsisakymo leisti atvykti įrašas, kai taikytina, saugomas penkerius metus nuo išvykimo įrašo arba atsisakymo leisti atvykti įrašo datos.
2. Kiekviena asmens byla kartu su susietu (-ais) atvykimo ir (arba) išvykimo įrašu (-ais) arba atsisakymo leisti atvykti įrašais AIS saugoma penkerius metus ir vieną dieną po paskutinio išvykimo įrašo datos, jeigu per penkerius metus nuo paskutinio išvykimo įrašo arba atsisakymo leisti atvykti įrašo neįvedama nė vieno naujo įrašo.
3. Jeigu pasibaigus leidžiamo buvimo laikotarpiui nėra išvykimo įrašo, duomenys saugomi ne ilgiau kaip penkerius metus po paskutinės leidžiamo buvimo dienos. Likus trims

mėnesiams iki numatyto duomenų apie užsibuvusius asmenis ištrynimo dienos, AIS iš anksto automatiškai informuoja valstybes nares, kad jos priimtų tinkamas priemones.

4. Nukrypstant nuo 2 ir 3 dalių, atvykimo ir (arba) išvykimo įrašas (-ai) apie trečiosios šalies piliečius, kurie įregistruoti kaip Sąjungos piliečio šeimos nariai, kuriems taikoma Direktyva 2004/38/EB, arba trečiosios šalies piliečio, kuris pagal Sąjungos teisę naudojasi laisvo judėjimo teise, šeimos nariai ir kurie neturi Direktyvoje 2004/38/EB nurodytos leidimo gyventi kortelės, saugomas (-i) AIS ne ilgiau nei vienus metus nuo paskutinio išvykimo įrašo dienos.
5. Pasibaigus 1 ir 2 dalyse nurodytam saugojimo laikotarpiui, tokie duomenys centrinėje sistemoje automatiškai ištrinami.

32 straipsnis

Duomenų keitimas ir paankstintas duomenų ištrynimas

1. Atsakinga valstybė narė turi teisę keisti duomenis, kuriuos ji įvedė į AIS, tokius duomenis ištaisydama arba ištrindama.
2. Jeigu atsakinga valstybė narė turi įrodymų, kad į AIS įrašyti duomenys yra faktiškai netikslūs arba kad duomenys AIS buvo tvarkomi pažeidžiant šį reglamentą, ji patikrina atitinkamus duomenis ir prireikus nedelsdama pakeičia arba ištrina juos iš AIS ir, kai taikytina, iš 11 straipsnyje nurodyto nustatytų asmenų sąrašo. Šiuos veiksmus taip pat galima atlikti atitinkamo asmens prašymu laikantis 46 straipsnio nuostatų.
3. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, jeigu valstybė narė, išskyrus atsakingą valstybę narę, turi įrodymų, kad į AIS įrašyti duomenys yra faktiškai netikslūs arba kad duomenys AIS buvo tvarkomi pažeidžiant šį reglamentą, ji patikrina atitinkamus duomenis, jeigu tai įmanoma padaryti nesikreipiant į atitinkamą atsakingą valstybę narę, ir prireikus nedelsdama pakeičia arba ištrina juos iš AIS ir, kai taikytina, iš 11 straipsnyje nurodyto nustatytų asmenų sąrašo. Priešingu atveju valstybė narė per 14 dienų kreipiasi į atsakingos valstybės narės institucijas ir atsakinga valstybė narė per vieną mėnesį patikrina, ar duomenys tikslūs ir ar jie tvarkomi teisėtai. Šiuos veiksmus taip pat galima atlikti atitinkamo asmens prašymu laikantis 46 straipsnio nuostatų.
4. Jeigu atsakinga valstybė narė arba kita valstybė narė, išskyrus atsakingą valstybę narę, turi įrodymų, kad į AIS įrašyti su viza susiję duomenys yra faktiškai netikslūs arba kad tokie duomenys AIS buvo tvarkomi pažeidžiant šį reglamentą, ji pirmiausia šių duomenų tikslumą patikrina VIS ir prireikus pakeičia juos AIS. Jeigu į VIS įrašyti duomenys sutampa su AIS duomenimis, kitos valstybės narės nedelsdamos informuoja valstybę narę, atsakingą už tų duomenų įvedimą į VIS per VIS infrastruktūrą pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 24 straipsnio 2 dalį. Už duomenų įvedimą į VIS atsakinga valstybė narė patikrina atitinkamus duomenis ir prireikus nedelsdama ištaiso arba ištrina juos iš VIS ir informuoja atsakingą valstybę narę arba prašymą gavusią valstybę narę, kuri prireikus nedelsdama pakeičia arba ištrina juos iš AIS ir, kai taikytina, iš 11 straipsnyje nurodyto nustatytų užsibuvusių asmenų sąrašo.
5. Duomenys apie 11 straipsnyje nurodytus nustatytus asmenis iš tame straipsnyje nurodyto sąrašo ištrinami nedelsiant ir ištaisomi AIS, jeigu trečiosios šalies pilietis, remdamasis atsakingos valstybės narės arba prašymą gavusios valstybės narės nacionaline teise, pateikia įrodymų, kad jis buvo priverstas dėl nenumatytų ir svarbių priežasčių viršyti leidžiamo buvimo trukmę arba kad jam suteikta teisė būti valstybių narių teritorijoje, arba

jeigu padaroma klaidų. Trečiosios šalies pilietis turi teisę į apskundimą teismine tvarka, siekdamas užtikrinti, kad duomenys būtų pakeisti.

6. Jeigu dar nepasibaigus 31 straipsnyje nurodytam laikotarpiui trečiosios šalies pilietis įgyja valstybės narės pilietybę arba jeigu jam pradėta taikyti 2 straipsnio 3 dalis, iš AIS asmens bylą ir su ja susietus įrašus, nurodytus 14 ir 15 straipsniuose, taip pat, kai taikytina, tokius duomenis iš 11 straipsnyje nurodyto nustatytų asmenų sąrašo nedelsiant ištrina:

- a) valstybė narė, kurios pilietybę trečiosios šalies pilietis įgijo, arba
- b) valstybė narė, kuri išdavė leidimą gyventi arba leidimo gyventi kortelę.

Jeigu trečiosios šalies pilietis įgijo Andoros, Monako arba San Marino pilietybę, apie pasikeitusią pilietybę jis informuoja kitos valstybės narės, į kurią jis atvyksta kitą kartą, kompetentingas institucijas. Ta valstybė narė nedelsdama ištrina tokių piliečių duomenis iš AIS. Asmuo turi teisę į apskundimą teismine tvarka, siekdamas užtikrinti, kad duomenys būtų ištrinti.

7. Visos valstybės narės per centrinę sistemą nedelsiant informuojamos apie duomenų ištrynimą iš AIS ir, kai taikytina, iš 11 straipsnyje nurodyto nustatytų asmenų sąrašo.

VI SKYRIUS

Kūrimas, veikimas ir pareigos

33 straipsnis

Įgyvendinimo priemonės, kurias Komisija priima prieš pradedant kurti sistemą

Komisija priima toliau nurodytas centrinės sistemos, vienodų nacionalinių sąsajų ir ryšių infrastruktūros kūrimui bei techniniam įgyvendinimui būtinas priemones, susijusias visų pirma su:

- (a) pirštų atspaudų atvaizdo skiriamosios gebos ir pirštų atspaudų naudojimo biometrinei patikrai ir tapatybės nustatymui AIS atlikti specifikacijomis;
- (b) duomenų įvedimu pagal 14, 15, 16, 17 ir 18 straipsnius;
- (c) prieigą prie duomenų pagal 21–30 straipsnius;
- (d) duomenų keitimu, trynimu ir paankstintu trynimu pagal 32 straipsnį;
- (e) įrašų laikymu ir prieiga prie jų pagal 41 straipsnį;
- (f) veiksmingumo reikalavimais;
- (g) 12 straipsnyje nurodytos saityno paslaugos teikimo specifikacijomis ir sąlygomis;
- (h) 44 straipsnio 3 dalyje nurodytos bendros atmintinės rengimu;
- (i) 44 straipsnio 3 dalyje nurodytos svetainės specifikacijomis ir sąlygomis;
- (j) 7 straipsnyje nurodytos sąveikos užtikrinimu ir aukšto lygmens projektavimu;

(k) 57 straipsnio 2 dalyje nurodytos centrinės saugyklos specifikacijomis ir sąlygomis.

Šie įgyvendinimo aktai priimami vadovaujantis 61 straipsnio 2 dalyje nurodyta nagrinėjimo procedūra.

Priimdamas priemones, susijusias su j punkte nurodytos sąveikos užtikrinimu ir aukšto lygmens projektavimu, pagal šio reglamento 61 straipsnį sudarytas Komitetas konsultuojasi su VIS komitetu, sudarytu pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 49 straipsnį.

34 straipsnis

Kūrimas ir operacijų valdymas

1. „eu-LISA“ atsako už centrinės sistemos, vienuodų nacionalinių sąsajų, ryšių infrastruktūros ir saugaus AIS centrinės sistemos ir VIS centrinės sistemos ryšių kanalo sukūrimą. Ji taip pat turi sukurti 12 straipsnyje nurodytą saityno paslaugą, atsižvelgdama į specifikacijas ir sąlygas, patvirtintas pagal 61 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

„eu-LISA“, gavusi palankią Komisijos nuomonę ir valdybai patvirtinus, parengia sistemos, įskaitant jos ryšių infrastruktūrą, fizinės struktūros projektą, taip pat nustato technines specifikacijas ir jų plėtojimą atsižvelgiant į centrinę sistemą, vienodas sąsajas, saugų AIS centrinės sistemos ir VIS centrinės sistemos ryšių kanalą ir ryšių infrastruktūrą. „eu-LISA“ taip pat įgyvendina visas pritaikymo prie VIS priemones, kurios yra būtinos sąveikai su AIS užtikrinti ir 55 straipsnyje nurodytiems Reglamento (EB) Nr. 767/2008 pakeitimams įgyvendinti.

Įsigaliojus šiam reglamentui ir Komisijai priėmus 33 straipsnyje nurodytas priemones, „eu-LISA“ kuo greičiau sukuria ir įdiegia centrinę sistemą, vienodas nacionalines sąsajas, saugų AIS centrinės sistemos ir VIS centrinės sistemos ryšių kanalą ir ryšių infrastruktūrą.

Kūrimas apima techninių specifikacijų parengimą ir įgyvendinimą, bandymus ir bendrą projekto koordinavimą.

2. Projektavimo ir kūrimo etapu įsteigiama Projekto valdyba, kurią sudaro ne daugiau kaip 10 narių. Ją sudaro aštuoni „eu-LISA“ valdybos iš savo narių paskirti nariai, 62 straipsnyje nurodytas AIS patariamąsios grupės pirmininkas ir vienas Komisijos paskirtas narys. „eu-LISA“ valdybos paskirti nariai renkami tik iš tų valstybių narių, kurios yra visapusiškai saistomos Sąjungos teisės teisėkūros priemonių, kuriomis reglamentuojamas visų „eu-LISA“ valdomų didelės apimties IT sistemų kūrimas, diegimas, veikimas ir naudojimas ir kurios dalyvaus sukurtoje AIS. Projekto valdyba susitinka kartą per mėnesį. Ji užtikrina tinkamą AIS projektavimo ir kūrimo etapo valdymą ir centrinio ir nacionalinių AIS projektų nuoseklumą. Projekto valdyba kiekvieną mėnesį teikia valdybai rašytines ataskaitas apie projekto pažangą. Ji neturi teisės priimti sprendimų ar jokių kitų įgaliojimų atstovauti valdybos nariams.

Valdyba nustato Projekto valdybos darbo tvarkos taisykles, kurias visų pirma sudaro taisyklės dėl:

- a) pirmininkavimo;
- b) posėdžių vietų;
- c) posėdžių rengimo;

d) ekspertų dalyvavimo posėdžiuose;

e) komunikavimo planų, kuriais užtikrinamas išsamus nedalyvaujančių Projekto valdybos narių informavimas.

Projekto valdybai vadovauja pirmininkaujanti valstybė narė, jeigu ji yra visapusiškai saistoma Sąjungos teisės teisėkūros priemonių, kuriomis reglamentuojamas visų „eu-LISA“ valdomų didelės apimties IT sistemų kūrimas, diegimas, veikimas ir naudojimas, arba jeigu šis reikalavimas neįvykdomas, valstybė narė, kuri pirmininkaus ateinančią laikotarpį ir kuri atitinka minėtą reikalavimą.

Visas Projekto valdybos narių patirtas kelionių ir pragyvenimo išlaidas atlygina Agentūra ir šiuo atveju *mutatis mutandis* taikomas „eu-LISA“ darbo tvarkos taisyklių 10 straipsnis. Projekto valdybos sekretoriato funkcijas vykdo „eu-LISA“.

Projektavimo ir kūrimo etapu 62 straipsnyje nurodyta AIS patariamoji grupė sudaroma iš nacionalinių AIS projektų vadovų. Ji susitinka ne rečiau kaip kartą per mėnesį ir tai daro iki AIS veikimo pradžios. Po kiekvieno susitikimo ši grupė atsiskaito Projekto valdybai. Ji teikia technines žinias, kad padėtų vykdyti Projekto valdybos užduotis, ir stebi, koks yra valstybių narių pasirengimo lygis.

3. „eu-LISA“ yra atsakinga už centrinės sistemos, saugaus AIS centrinės sistemos ir VIS centrinės sistemos ryšių kanalo ir vienodų nacionalinių sąsajų operacijų valdymą. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ji užtikrina, kad visada, remiantis sąnaudų ir naudos analize, būtų naudojamos geriausios turimos technologijos. „eu-LISA“ taip pat atsako už centrinės sistemos ir vienodų nacionalinių sąsajų ryšių infrastruktūros ir 12 straipsnyje nurodytos saityno paslaugos operacijų valdymą.

AIS operacijų valdymas apima visas užduotis, kurios reikalingos, kad AIS veiktų visą parą be išėginių pagal šį reglamentą, visų pirma pagal technines specifikacijas vykdant techninę priežiūrą ir darant techninius pakeitimus, būtinus siekiant užtikrinti pakankamą sistemos operacijų kokybės lygį, visų pirma atsižvelgiant į laiką, kurio reikia, kad centrinė duomenų bazė pateiktų atsakymą į užklausą, gautą iš sienos perėjimo punktų.

4. Nedarant poveikio Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų 17 straipsniui, visiems savo darbuotojams, kurie turi dirbti su AIS duomenimis, „eu-LISA“ taiko profesinės paslapties arba kitas lygiavertes konfidencialumo įsipareigojimus reglamentuojančias taisykles. Ši pareiga tebetaikoma ir darbuotojams išėjus iš tarnybos ar darbo arba nutraukus savo veiklą.

35 straipsnis *Valstybių narių pareigos*

1. Kiekviena valstybė narė yra atsakinga už:
 - a) esamos nacionalinės sienų infrastruktūros integraciją ir prijungimą prie vienodos nacionalinės sąsajos;
 - b) esamos nacionalinės sienų infrastruktūros organizavimą, valdymą, veikimą ir priežiūrą ir jos prijungimą prie AIS dėl 5 straipsnyje (išskyrus j, k ir l punktus) nurodytų tikslų;

- c) centrinių prieigos punktų organizavimą ir jų sujungimą su vienoda nacionaline sąsaja dėl teisėsaugos tikslų;
 - d) valdymą ir priemones, kad tinkamai įgalioti kompetentingų nacionalinių institucijų darbuotojai turėtų prieigą prie AIS pagal šį reglamentą, ir už darbuotojų bei jų kvalifikacijos sąrašo sudarymą ir nuolatinį jo atnaujinimą.
2. Kiekviena valstybė narė paskiria nacionalinę instituciją, kuri suteikia 8 straipsnyje nurodytoms kompetentingoms institucijoms prieigą prie AIS. Kiekviena valstybė narė prijungia tą nacionalinę instituciją prie vienodos nacionalinės sąsajos. Kiekviena valstybė narė ir Europolas prie vienodos nacionalinės sąsajos prijungia savo atitinkamus 26 ir 27 straipsniuose nurodytus centrinius prieigos punktus.
3. Kiekviena valstybė narė taiko automatizuotas duomenų tvarkymo procedūras.
4. Prieš suteikiant teisę tvarkyti AIS laikomus duomenis, prieigos prie AIS teisę turintiems institucijų darbuotojams rengiami tinkami mokymai, susiję su duomenų saugumu, visų pirma su duomenų apsaugos taisyklėmis, ir atitinkamomis pagrindinėmis teisėmis.

36 straipsnis

Atsakomybė už duomenų naudojimą

1. Dėl asmens duomenų tvarkymo AIS kiekviena valstybė narė paskiria instituciją, kuri pagal Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio d punktą turi būti laikoma duomenų valdytoja ir kuriai tenka pagrindinė atsakomybė už tos valstybės narės vykdomą duomenų tvarkymo veiklą. Kiekviena valstybė narė šios institucijos duomenis perduoda Komisijai.
- Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad į AIS įrašyti duomenys būtų tvarkomi teisėtai, visų pirma kad tik tinkamai įgalioti darbuotojai turėtų prieigą prie duomenų savo užduotims atlikti. Atsakinga valstybė narė pirmiausia užtikrina, kad:
- a) duomenys būtų renkami teisėtai ir visapusiškai gerbiant trečiosios šalies piliečio orumą;
 - b) duomenys būtų teisėtai registruojami AIS;
 - c) į AIS perduodami duomenys būtų tikslūs ir nauji.
2. „eu-LISA“ užtikrina, kad AIS būtų valdoma pagal šį reglamentą ir jo įgyvendinimo aktus, nurodytus 33 straipsnyje. „eu-LISA“ visų pirma:
- a) nedarydama poveikio kiekvienos valstybės narės pareigoms, imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų centrinės sistemos saugumą, taip pat centrinės sistemos ir vienodų nacionalinių sąsajų ryšių infrastruktūros saugumą;
 - b) užtikrina, kad tik tinkamai įgalioti darbuotojai turėtų prieigą prie AIS tvarkomų duomenų.
3. „eu-LISA“ praneša Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui apie priemones, kurių imasi pagal 2 dalį, kad AIS pradėtų veikti.

37 straipsnis

Duomenų saugojimas nacionalinėse bylose ir nacionalinėse atvykimo ir išvykimo sistemose

1. Valstybė narė savo nacionalinėse rinkmenose ir nacionalinėje atvykimo ir išvykimo sistemoje, visapusiškai laikydamasi Sąjungos teisės, gali saugoti raidinius skaitmeninius duomenis, kuriuos ji įvedė į AIS.
2. Duomenys nacionalinėse rinkmenose arba nacionalinėse atvykimo ir išvykimo sistemose saugomi ne ilgiau nei AIS.
3. Bet koks duomenų naudojimas, neatitinkantis 1 dalies nuostatų, pagal kiekvienos valstybės narės nacionalinę ir Sąjungos teisę laikomas piktnaudžiavimu.
4. Negali būti aiškinama, kad šiuo straipsniu reikalaujama atlikti kokį nors AIS techninį pritaikymą. Valstybės narės duomenis pagal šį straipsnį gali saugoti savo lėšomis, prisiimdamos riziką ir naudodamos savo technines priemones.

38 straipsnis

Duomenų perdavimas trečiosioms šalims, tarptautinėms organizacijoms ir privatiems subjektams

1. AIS saugomi duomenys neperduodami arba nepateikiami trečiosioms šalims, tarptautinėms organizacijoms ar privatiems subjektams.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, 14 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose ir 15 straipsnio 1 dalyje nurodyti duomenys gali būti perduodami ar pateikiami trečiajai šaliai arba priede nurodytai tarptautinei organizacijai, jeigu atskirais atvejais tai būtina norint įrodyti trečiųjų šalių piliečių tapatybę, siekiant juos grąžinti ir tik jeigu yra įvykdytos šios sąlygos:
 - a) Komisija priėmė sprendimą dėl tinkamos asmens duomenų apsaugos toje trečiojoje šalyje pagal Direktyvos 95/46/EB 25 straipsnio 6 dalį arba galioja Bendrijos ir tos trečiosios šalies susitarimas dėl readmisijos, arba taikomos Direktyvos 95/46/EB 26 straipsnio 1 dalies d punkto nuostatos;
 - b) trečioji šalis arba tarptautinė organizacija sutinka naudoti duomenis tik tuo tikslu, kuriuo jie buvo suteikti;
 - c) duomenys perduodami arba pateikiami laikantis susijusių Sąjungos teisės nuostatų, visų pirma susitarimų dėl readmisijos, ir valstybės narės, kuri perdavė ar pateikė duomenis, nacionalinės teisės nuostatų, įskaitant su duomenų saugumu ir jų apsauga susijusias teisės nuostatas;
 - d) yra duotas valstybės narės, kuri įvedė duomenis į AIS, sutikimas.
3. Pagal 2 dalį perduodant asmens duomenis trečiosioms šalims arba tarptautinėms organizacijoms, nepažeidžiamos tarptautinės apsaugos prašytojų ir asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, teisės, visų pirma susijusios su negrąžinimu.
4. Valstybės narės arba Europolo iš centrinės sistemos teisėsaugos tikslais gauti asmens duomenys pagal šį reglamentą neperduodami ar nepateikiami jokioms trečiosioms šalims, tarptautinėms organizacijoms arba privatiems subjektams, įsisteigusiems Sąjungoje ar už jos ribų. Šis draudimas taip pat taikomas, jei tie duomenys toliau tvarkomi nacionaliniu lygmeniu arba tarp valstybių narių, kaip nustatyta pagal Pamatinio sprendimo 2008/977/TVR 2 straipsnio b punktą.

39 straipsnis
Duomenų saugumas

1. Atsakinga valstybė narė užtikrina duomenų saugumą iki jų perdavimo į vienodą nacionalinę sąsają ir to perdavimo metu. Kiekviena valstybė narė užtikrina iš AIS gautų duomenų saugumą.
2. Kiekviena valstybė narė, atsižvelgdama į savo nacionalinę sienų infrastruktūrą, patvirtina būtinas priemones, įskaitant saugumo planą, veiklos testinumo planą ir veiklos atkūrimo po ekstremaliųjų įvykių planą, siekdama:
 - a) fiziškai apsaugoti duomenis, be kita ko, parengdama nenumatytų atvejų planus ypatingos svarbos infrastruktūrai apsaugoti;
 - b) neleisti, kad neįgalioji asmenys prieiti prie nacionalinių įrenginių, kuriuose valstybė narė atlieka operacijas AIS tikslais;
 - c) užkirsti kelią neteisėtam skaitymui, kopijavimui, keitimui arba duomenų laikmenų pašalinimui;
 - d) užkirsti kelią neteisėtam duomenų įvedimui ir neteisėtam saugomų asmens duomenų tikrinimui, keitimui arba ištrynimui;
 - e) užkirsti kelią neleistinam duomenų tvarkymui AIS ir neleistinam AIS tvarkomų duomenų keitimui ar ištrynimui;
 - f) užtikrinti, kad asmenys, kuriems suteikta prieiga prie AIS, galėtų prieiti tik prie tų duomenų, kuriems taikomas jų prieigos leidimas, tik nurodant asmeninę naudotojo tapatybę ir taikant konfidencialias prieigos formas;
 - g) užtikrinti, kad visos institucijos, turinčios prieigos prie AIS teisę, parengtų aprašus, kuriuose būtų nurodytos asmenų, turinčių teisę įvesti, keisti, trinti duomenis, susipažinti su jais ir atlikti jų paiešką, funkcijos ir pareigos, ir leisti 49 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms priežiūros institucijoms ir 52 straipsnio 2 dalyje nurodytoms nacionalinėms priežiūros institucijoms nedelsiant susipažinti su šiais aprašais minėtų institucijų prašymu;
 - h) užtikrinti galimybę tikrinti ir nustatyti, kurioms įstaigoms asmens duomenys gali būti perduodami naudojantis duomenų perdavimo įranga;
 - i) užtikrinti, kad būtų galima patikrinti ir nustatyti, kokius duomenis, kada, kas ir kokių tikslu tvarkė AIS;
 - j) užkirsti kelią neleistinam asmens duomenų skaitymui, kopijavimui, keitimui ar trynimui, kai asmens duomenys perduodami į AIS arba iš jos arba kai gabenamos duomenų laikmenos, visų pirma naudojant deramas kodavimo priemones;
 - k) stebėti šioje dalyje nurodytų saugumo priemonių efektyvumą ir imtis būtinų su vidaus stebėjimu susijusių organizacinių priemonių, kad būtų užtikrintas šio reglamento nuostatų laikymasis.
3. „eu-LISA“ imasi būtinų priemonių, kad pasiektų 2 dalyje nustatytus AIS sistemos veikimo tikslus ir, be kita ko, priimtų saugumo planą, veiklos testinumo planą ir veiklos atkūrimo po ekstremaliųjų įvykių planą.

40 straipsnis

Atsakomybė

1. Kiekvienas asmuo arba kiekviena valstybė narė, patyrusi žalą dėl neteisėtos duomenų tvarkymo operacijos ar kokio nors veiksmo, nesuderinamo su šiuo reglamentu, turi teisę iš valstybės narės, atsakingos už padarytą žalą, gauti kompensaciją. Ta valstybė narė iš dalies arba visiškai atleidžiama nuo atsakomybės, jei įrodo, kad ji nėra atsakinga už įvykį, dėl kurio buvo padaryta ta žala.
2. Jeigu dėl to, kad valstybė narė nesilaiko savo įsipareigojimų pagal šį reglamentą, padaroma žala AIS, ta valstybė narė laikoma atsakinga už tą žalą, išskyrus atvejus, kai „eu-LISA“ arba kita AIS veikloje dalyvaujanti valstybė narė nesiėmė deramų priemonių, kad neleistų tai žalai atsirasti arba kuo labiau sumažintų jos poveikį, ir tiek, kiek tai nebuvo padaryta.
3. Kompensacijos reikalavimus valstybei narei už šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytą žalą reglamentuoja pažeidimu kaltinamos valstybės narės nacionalinės teisės nuostatos.

41 straipsnis

Įrašų saugojimas

1. „eu-LISA“ registruoja visas AIS atliekamas duomenų tvarkymo operacijas. Šiuose įrašuose pateikiamas 8 straipsnyje nurodytas prieigos tikslas, 14–17 straipsniuose nurodyta data, laikas ir perduoti duomenys, 21–25 straipsniuose nurodyti užklausai atlikti naudojami duomenys ir duomenis įvedančios arba juos gaunančios institucijos pavadinimas. Be to, kiekviena valstybė narė saugo įrašus apie darbuotojus, tinkamai įgaliotus atlikti duomenų įvedimo ar gavimo operacijas.
2. Atliekant 7 straipsnyje išvardytas operacijas, įrašas apie kiekvieną AIS ir VIS atliktą duomenų tvarkymo operaciją saugomas pagal šį straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 767/2008 34 straipsnį. „eu-LISA“ visų pirma užtikrina, kad visi su atitinkamomis duomenų tvarkymo operacijomis susiję įrašai būtų saugomi tais atvejais, kai kompetentingos institucijos pradeda duomenų tvarkymo operaciją tiesiogiai iš vienos sistemos ir tęsia ją kitoje sistemoje.
3. Tokie įrašai gali būti naudojami tik duomenų tvarkymo priimtinumui stebėti siekiant apsaugoti duomenis ir užtikrinti jų saugumą. Šie įrašai deramomis priemonėmis saugomi nuo neleistinos prieigos ir ištrinami praėjus vieniems metams nuo 31 straipsnyje nurodyto saugojimo laikotarpio pabaigos, jeigu jie nereikalingi jau prasidėjusioms stebėjimo procedūroms.

42 straipsnis

Savikontrolė

Valstybės narės užtikrina, kad kiekviena institucija, turinti prieigą prie AIS duomenų, imtųsi priemonių, kurios būtinos, kad būtų laikomasi šio reglamento, ir prireikus bendradarbiautų su priežiūros institucija.

43 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės imasi priemonių, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti, kad už bet kokią į AIS įvestų duomenų naudojimą pažeidžiant šį reglamentą būtų baudžiama taikant sankcijas, įskaitant

administracines ir (arba) baudžiamąsias sankcijas pagal nacionalinę teisę, kurios yra efektyvios, proporcingos ir atgrasomos.

VII SKYRIUS

Su duomenų apsauga susijusios teisės ir priežiūra

44 straipsnis

Teisė gauti informaciją

1. Nedarant poveikio Direktyvos 95/46/EB 10 straipsnyje nustatytai teisei gauti informaciją, atsakinga valstybė narė trečiosios šalies piliečiams, kurių duomenys įrašyti į AIS, pateikia rašytinę informaciją apie:
 - a) tai, kad valstybės narės ir Europolas teisėsaugos tikslais gali gauti prieigą prie AIS; ši informacija pateikiama aiškia ir suprantama kalba;
 - b) trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas turėti vizą, pareigą leisti paimti jų pirštų atspaudus;
 - c) trečiųjų šalių piliečių, kurių duomenys įrašomi į AIS, pareigą leisti įrašyti jų veido atvaizdą;
 - d) tai, kad duomenų rinkimas yra būtinas atvykimo sąlygoms išnagrinėti;
 - e) prieigos prie su jais susijusių duomenų teisę ir teisę prašyti, kad netikslūs su jais susiję duomenys būtų ištaisyti arba kad neteisėtai tvarkomi su jais susiję duomenys būtų ištrinti, įskaitant teisę gauti informaciją apie naudojimosi tomis teisėmis procedūras ir nacionalinių priežiūros institucijų arba, jei taikoma, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno, kurie nagrinėja paraiškas dėl asmens duomenų apsaugos, kontaktinius duomenis.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta informacija pateikiama tuo metu, kai pagal 14, 15 ar 16 straipsnius sukuriamas atitinkamo asmens byla.
3. Laikydamosi 61 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, Komisija parengia bendrą atmintinę ir sukuria svetainę, kuriose pateikiama bent šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija. Atmintinė ir svetainės turinys turi būti aiškūs ir paprasti, parengti kalba, kurią atitinkamas asmuo supranta arba kurią, kaip galima pagrįstai manyti, supranta.

Atmintinė parengiama ir svetainė sukuriama taip, kad valstybės narės galėtų į ją įtraukti papildomą su valstybe nare susijusią informaciją. Ši su valstybe nare susijusi informacija apima bent duomenų subjekto teises, galimybę gauti nacionalinių priežiūros institucijų pagalbą, taip pat duomenų valdytojo biuro ir nacionalinių priežiūros institucijų kontaktinius duomenis.

45 straipsnis

Informavimo kampanija

AIS veikimo pradžioje Komisija, bendradarbiaudama su nacionalinėmis priežiūros institucijomis ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, vykdo informavimo kampaniją, kurios metu visuomenė informuojama apie tikslus, saugomus duomenis, prieigą turinčias institucijas ir asmenų teises.

46 straipsnis
Teisė prieiti prie duomenų, juos taisyti ir trinti

1. Nedarant poveikio Direktyvos 95/46/EB 12 straipsniui, kiekvienas trečiosios šalies pilietis turi teisę gauti su juo susijusius duomenis, kurie įrašyti į AIS, ir apie valstybę narę, perdavusią tokius duomenis į AIS.
2. Jeigu prašymas ištaisyti arba ištrinti duomenis pateikiamas kitai valstybei narei nei atsakinga valstybė narė, prašymą gavusios valstybės narės institucijos per vieną mėnesį patikrina duomenų tikslumą ir jų tvarkymo AIS teisėtumą, jeigu tokią patikrą įmanoma atlikti nesikreipiant į atsakingą valstybę narę. Priešingu atveju valstybė narė, kuri nėra atsakinga valstybė narė, per 14 dienų kreipiasi į atsakingos valstybės narės institucijas ir atsakinga valstybė narė per vieną mėnesį patikrina, ar duomenys tikslūs ir ar jie tvarkomi teisėtai.
3. Jeigu paaiškėja, kad į AIS įrašyti duomenys yra faktiškai netikslūs arba buvo įrašyti neteisėtai, atsakinga valstybė narė arba, kai taikytina, prašymą gavusi valstybė narė pagal 32 straipsnį ištaiso arba ištrina duomenis. Atsakinga valstybė narė arba, kai taikytina, prašymą gavusi valstybė narė atitinkamam asmeniui nedelsdama raštu patvirtina, kad ėmėsi veiksmų su juo susijusiems duomenims ištaisyti arba ištrinti.

Jeigu paaiškėja, kad į AIS įrašyti su viza susiję duomenys yra faktiškai neteisingi arba buvo įrašyti neteisėtai, atsakinga valstybė narė arba, kai taikytina, prašymą gavusi valstybė narė pirmiausia patikrina šių duomenų tikslumą VIS ir prireikus pakeičia juos AIS. Jeigu į VIS įrašyti duomenys sutampa su AIS duomenimis, atsakinga valstybė narė arba prašymą gavusi valstybė narė per 14 dienų susisiečia su už tų duomenų įvedimą į VIS atsakingos valstybės narės institucijomis. Už duomenų įvedimą į VIS atsakinga valstybė narė per vieną mėnesį patikrina su viza susijusių duomenų tikslumą ir jų tvarkymo AIS teisėtumą ir informuoja atsakingą valstybę narę arba prašymą gavusią valstybę narę, kuri prireikus nedelsdama juos pakeičia arba ištrina iš AIS ir, kai taikytina, iš 11 straipsnio 2 dalyje nurodyto asmenų sąrašo.

4. Jeigu atsakinga valstybė narė arba, kai taikytina, prašymą gavusi valstybė narė nesutinka, kad į AIS įrašyti duomenys yra faktiškai netikslūs arba kad jie buvo įrašyti neteisėtai, ta valstybė narė nedelsdama priima administracinį sprendimą, kuriame atitinkamam asmeniui raštu paaiškina, kodėl ji nėra pasirengusi ištaisyti arba ištrinti su juo susijusių duomenų.
5. Atsakinga valstybė narė arba, kai taikytina, prašymą gavusi valstybė narė atitinkamam asmeniui taip pat pateikia informaciją, kurioje paaiškinami veiksmai, kurių jis gali imtis, jei nesutinka su pagal 5 dalį priimtame sprendime pateiktu paaiškinimu. Ji informuoja, kaip pateikti tos valstybės narės kompetentingoms institucijoms arba teismams ieškinį arba skundą ir gauti bet kokią pagalbą, įskaitant iš priežiūros institucijų, kuri numatyta tos valstybės narės įstatimuose, kituose teisės aktuose ir procedūrose.
6. Pagal 1 ir 2 dalis pateiktuose prašymuose pateikiama informacija, būtina atitinkamo asmens tapatybei nustatyti, įskaitant pirštų atspaudus. Tokia informacija naudojama tik tam, kad būtų leista naudotis 1 ir 2 dalyse nurodytomis teisėmis, paskui ji nedelsiant ištrinama.
7. Kai asmuo prašo pateikti jo duomenis pagal 2 dalį, kompetentinga institucija rašytiniame dokumente užfiksuoja, kad toks prašymas buvo pateiktas, kaip jis buvo išnagrinėtas ir kokia institucija jį nagrinėjo, ir nedelsdama pateikia tą dokumentą nacionalinėms priežiūros institucijoms.

47 straipsnis
Bendradarbiavimas teisių į duomenų apsaugą užtikrinimo srityje

1. Valstybių narių kompetentingos institucijos aktyviai bendradarbiauja siekdamos įgyvendinti 46 straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nustatytas teises.
2. Kiekvienoje valstybėje narėje priežiūros institucija atitinkamo asmens prašymu padeda jam pasinaudoti savo teise prašyti ištaisyti arba ištrinti su juo susijusius duomenis pagal Direktyvos 95/46/EB 28 straipsnio 4 dalį, ir konsultuoja jį šiuo klausimu.

Siekdama šių tikslų, duomenis perdavusios atsakingos valstybės narės priežiūros institucija ir prašymą gavusių valstybių narių priežiūros institucijos vienos su kitomis bendradarbiauja.

48 straipsnis
Teisių gynimo priemonės

1. Kiekvienoje valstybėje narėje kiekvienas asmuo turi teisę pateikti tos valstybės narės kompetentingoms institucijoms arba teismams ieškinį arba skundą, jei ta valstybė narė nesuteikė jam priegios prie su juo susijusių duomenų teisės arba teisės tuos duomenis ištaisyti ar ištrinti, kaip nurodyta 46 straipsnyje.
2. Priežiūros institucijos pagalbą teikia per visą skundo ar ieškinio nagrinėjimo laiką.

49 straipsnis
Nacionalinės priežiūros institucijos vykdoma priežiūra

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad pagal Direktyvos 95/46/EB 28 straipsnio 1 dalį paskirta nacionalinė priežiūros institucija ar institucijos stebėtų, ar atitinkama valstybė narė teisėtai tvarko 13–19 straipsniuose nurodytus asmens duomenis, įskaitant jų perdavimą į AIS ir iš jos.
2. Priežiūros institucija užtikrina, kad ne rečiau kaip kas ketverius metus pagal atitinkamus tarptautinius audito standartus būtų atliekamas duomenų tvarkymo operacijų nacionalinėje sistemoje auditas.
3. Valstybės narės užtikrina, kad priežiūros institucija turėtų pakankamai išteklių šiuo reglamentu joms patikėtoms užduotims atlikti.
4. Dėl asmens duomenų tvarkymo AIS kiekviena valstybė narė paskiria instituciją, kuri pagal Direktyvos 95/46/EB 2 straipsnio d punktą turi būti laikoma duomenų valdytoja ir kuriai tenka pagrindinė atsakomybė už tos valstybės narės vykdomą duomenų tvarkymo veiklą. Kiekviena valstybė narė šios institucijos duomenis perduoda Komisijai.
5. Kiekviena valstybė narė teikia priežiūros institucijų prašomą informaciją, visų pirma informaciją apie pagal 35 straipsnį, 36 straipsnio 1 dalį ir 39 straipsnį vykdytą veiklą. Kiekviena valstybė narė suteikia priežiūros institucijoms priegios prie savo įrašų teisę pagal 30 straipsnį ir leidžia joms bet kuriuo metu patekti į visas savo su AIS susijusias patalpas.

50 straipsnis
Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno vykdoma priežiūra

1. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas užtikrina, kad „eu-LISA“ asmens duomenų tvarkymo veikla, susijusi su AIS, būtų vykdoma laikantis šio reglamento.
2. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas užtikrina, kad ne rečiau kaip kas ketverius metus pagal atitinkamus tarptautinius audito standartus būtų atliekamas agentūros vykdomos asmens duomenų tvarkymo veiklos auditas. Tokio audito ataskaita siunčiama Europos Parlamentui, Tarybai, „eu-LISA“, Komisijai ir nacionalinėms priežiūros institucijoms. „eu-LISA“ suteikiama galimybė pateikti pastabas prieš priimant ataskaitą.
3. „eu-LISA“ bet kada suteikia Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui pageidaujamą informaciją, priėjimą prie visų dokumentų ir savo įrašų, nurodytų 41 straipsnyje, ir leidžia jam patekti į visas savo patalpas.

51 straipsnis
Nacionalinių priežiūros institucijų
ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno bendradarbiavimas

1. Nacionalinės priežiūros institucijos ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas aktyviai bendradarbiauja, vykdydami savo įsipareigojimus, ir užtikrina suderintą AIS ir nacionalinių sistemų priežiūrą.
2. Jie keičiasi atitinkama informacija, padeda vieni kitiems atlikti auditą ir patikrinimus, nagrinėja šio reglamento aiškinimo ar taikymo sunkumus, analizuoja problemas, susijusias su vykdoma nepriklausoma priežiūra ar naudojimosi duomenų subjekto teisėmis, rengia suderintus pasiūlymus dėl problemų bendrų sprendimų ir prireikus didina informuotumą apie su duomenų apsauga susijusias teises.
3. Tuo tikslu priežiūros institucijos ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas ne rečiau kaip du kartus per metus rengia posėdžius. Šių posėdžių išlaidas padengia Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas. Darbo tvarkos taisyklės priimamos per pirmąjį posėdį. Prireikus kartu susitariama dėl kitų darbo metodų.
4. Bendra veiklos ataskaita kas dvejus metus siunčiama Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir „eu-LISA“. Šioje ataskaitoje yra kiekvienai valstybei narei skirtas skyrius, kurį parengia tos valstybės narės priežiūros institucija.

52 straipsnis
Teisėsaugos tikslais tvarkomų asmens duomenų apsauga

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad pagal nacionalinę teisę priimtos nuostatos, kuriomis įgyvendinamas Pamatinis sprendimas 2008/977/TVR, taip pat būtų taikomos jų nacionalinių institucijų prieigai prie AIS pagal 1 straipsnio 2 dalį.
2. Valstybių narių prieigos prie asmens duomenų pagal šio reglamento 1 straipsnio 2 dalyje nustatytais tikslais, įskaitant jų perdavimą AIS ir iš jos, teisėtumo stebėseną vykdo nacionalinės priežiūros institucijos, paskirtos pagal Pamatinį sprendimą 2008/977/TVR.
3. Europolas asmens duomenis tvarko laikydamasis Sprendimo 2009/371/TVR ir tai prižiūri nepriklausoma duomenų apsaugos išorės priežiūros institucija. Europolui pagal šį

reglamentą tvarkant asmens duomenis taikomi to sprendimo 30, 31 ir 32 straipsniai. Nepriklausoma duomenų apsaugos išorės priežiūros institucija užtikrina, kad nebūtų pažeistos trečiosios šalies piliečio teisės.

4. Asmens duomenys, gauti iš AIS 1 straipsnio 2 dalies tikslais, tvarkomi tik konkretaus atvejo, su kuriuo susijusių duomenų yra paprašiusi valstybė narė ar Europolas, prevencijos, atskleidimo ar tyrimo tikslais.
5. Centrinė sistema, paskirtosios institucijos, centriniai prieigos punktai ir Europolas saugo paieškų įrašus, kad nacionalinės duomenų apsaugos institucijos ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas galėtų stebėti, ar tvarkant duomenis laikomasi Sąjungos duomenų apsaugos taisyklių. Kai tikslas nėra toks, asmens duomenys, taip pat paieškų įrašai po vieno mėnesio ištrinami iš visų nacionalinių ir Europolo rinkmenų, nebent šie duomenys ir įrašai reikalingi vykstančiam konkrečiam ikiteisminiam tyrimui, dėl kurio jų yra paprašiusi valstybė narė arba Europolas.

53 straipsnis

Protokolavimas ir dokumentavimas

1. Kiekviena valstybė narė ir Europolas užtikrina, kad visos duomenų tvarkymo operacijos, 1 straipsnio 2 dalyje nustatytais tikslais atliktos pagal prašymus suteikti prieigą prie AIS duomenų, būtų protokoluojamos arba dokumentuojamos siekiant patikrinti prašymo priimtinumą, stebėti duomenų tvarkymo teisėtumą, duomenų vientisumą, saugumą ir savikontrolę.
2. Protokole arba dokumente nurodoma:
 - a) tikslus prašymo suteikti prieigą prie AIS duomenų tikslas, įskaitant atitinkamo teroristinio nusikaltimo arba kito sunkaus nusikaltimo pobūdį, o Europolo atveju – tikslus prašymo suteikti prieigą tikslas;
 - b) pateiktos pagrįstos priežastys neatlikti palyginimo su kitų valstybių narių duomenimis pagal Sprendimą 2008/615/TVR, kaip nustatyta šio reglamento 29 straipsnio 2 dalies b punkte;
 - c) nacionalinės bylos numeris;
 - d) nacionalinio prieigos punkto centrinei sistemai pateikto prašymo suteikti prieigą data ir tikslus laikas;
 - f) prireikus būtinybė taikyti 28 straipsnio 2 dalyje nurodytą skubos tvarką ir sprendimas dėl *ex post* tikrinimo;
 - g) palyginimui naudoti duomenys;
 - h) pagal nacionalines taisykles arba Sprendimą 2009/371/TVR – paiešką atlikusio pareigūno ir atlikti paiešką arba teikti prašymą nurodžiusio pareigūno identifikavimo ženklas.
3. Protokolai ir dokumentai naudojami tik duomenų tvarkymo teisėtumo stebėsenai atlikti ir siekiant užtikrinti duomenų vientisumą ir saugumą. 64 straipsnyje nurodytai stebėsenai ir vertinimui gali būti naudojami tik tokie protokolai, kuriuose nėra asmens duomenų. Už prašymų priimtinumą tikrinimą, duomenų tvarkymo teisėtumo, duomenų vientisumo ir

saugumo stebėseną atsakingos kompetentingos nacionalinės priežiūros institucijos, vykdydamos savo pareigas, pateikusios prašymą, gali su tais protokolais susipažinti.

VIII SKYRIUS

Kitų Sąjungos teisės aktų pakeitimai

54 straipsnis

Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo pakeitimas

Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 20 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalimi nedaroma poveikio nė vienos Susitariančiosios Šalies teisei dėl išskirtinių aplinkybių pratęsti užsieniečio buvimą savo teritorijoje ilgesniam kaip 90 dienų laikotarpiui.“

55 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos pakeitimai

Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 iš dalies keičiamas taip:

1) 13 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Jeigu priimamas sprendimas panaikinti arba atšaukti išduotą vizą, sprendimą priėmusi vizų institucija nedelsdama gauna iš VIS [Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. XXX, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo duomenys, nustatomos prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos,] 17 straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis ir eksportuoja juos į atvykimo ir išvykimo sistemą (AIS)*.“

* Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. XXX, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo duomenys, nustatomos prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos (OL ...) [išsamus pavadinimas ir nuorodą į OL].

2) 14 straipsnis papildomas šia dalimi:

„3. Vizų institucija, priėmusi sprendimą pratęsti išduotos vizos galiojimą ir (arba) buvimo pagal išduotą vizą trukmę, nedelsdama gauna iš VIS [Reglamento, kuriuo sukuriamas atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 17 straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis ir eksportuoja juos į AIS.“

3) 15 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies b ir c punktai pakeičiami taip:

„b) pavardės, vardo (-ų); gimimo datos, pilietybės; lyties;

c) kelionės dokumento rūšies ir numerio; kelionės dokumentą išdavusios šalies trijų raidžių kodo ir kelionės dokumento galiojimo pabaigos datos;“

b) įterpiamos šios dalys:

„4. Kad kompetentinga vizų institucija galėtų susipažinti su AIS duomenimis, kurių jai reikia pagal [Reglamento, kuriuo sukuriamas atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 22 straipsnį nagrinėjant prašymus išduoti vizą ir priimant dėl jų sprendimus, jai suteikiama prieiga tiesiogiai iš VIS atlikti minėtame straipsnyje nurodytos rūšies ar rūšių duomenų paiešką AIS.

5. Tuo atveju, jeigu atlikus 2 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad duomenys apie trečiosios šalies pilietį nėra įrašyti į AIS, arba jeigu kyla abejonių dėl trečiosios šalies piliečio tapatybės, kompetentingai vizų institucijai pagal 20 straipsnį suteikiama prieiga prie duomenų tapatybei nustatyti.“

4) III skyriuje įterpiamas šis naujas 17a straipsnis:

„17a straipsnis

Sąveika su AIS

1. AIS pradėjus veikti, kaip nurodyta [Reglamento, kuriuo sukuriamas atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 60 straipsnio 1 dalyje, siekiant didesnio patikrinimų kertant sieną veiksmingumo ir spartos, užtikrinama AIS ir VIS sąveika. Šiuo tikslu „eu-LISA“ sukuria saugų ryšių kanalą tarp AIS centrinės sistemos ir VIS centrinės sistemos, kad būtų užtikrinta AIS ir VIS sąveika. Tiesioginė informacijos paieška abiejose sistemose įmanoma tik jeigu tokia galimybė nustatyta šiame reglamente ir Reglamente (EB) Nr. 767/2008.

2. Užtikrinus reikalaujamą sąveiką, VIS naudojančios vizų institucijos turi galimybę, naudodamosi VIS, susipažinti su AIS duomenimis, kad:

- (a) susipažintų su AIS duomenimis, nagrinėdamos prašymus išduoti vizą ir priimdamos dėl jų sprendimus, kaip nurodyta [Reglamento, kuriuo sukuriamas atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 22 straipsnyje ir šio reglamento 15 straipsnio 4 dalyje;
- (b) tiesiogiai iš VIS gautų su vizomis susijusius duomenis ir eksportuotų juos AIS tais atvejais, kai viza panaikinama, atšaukiama arba pratęsiama pagal [Reglamento, kuriuo sukuriamas atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 17 straipsnį ir šio reglamento 13 ir 14 straipsnius;

3. Užtikrinus sąveiką, AIS naudojančios sienos apsaugos institucijos turi galimybę, naudodamosi AIS, susipažinti su VIS duomenimis, kad:

- (a) gautų su viza susijusius duomenis tiesiogiai iš VIS ir importuotų juos į AIS, kai norima sukurti arba atnaujinti konkrečią vizos turėtojo asmens bylą AIS pagal [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 13, 14 ir 16 straipsnius ir šio reglamento 18a straipsnį;
- (b) tiesiogiai iš VIS gautų su vizomis susijusius duomenis ir importuotų juos tais atvejais, kai viza panaikinama, atšaukiama arba pratęsiama pagal [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 17 straipsnį ir šio reglamento 13 ir 14 straipsnius;
- (c) prie išorės sienų patikrintų vizos autentiškumą bei galiojimą ir (arba) patikrintų, ar pagal Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnį įvykdytos atvykimo į valstybių narių teritoriją sąlygos, kaip nustatyta šio reglamento 18 straipsnio 2 dalyje;
- (d) prie išorės sienų patikrintų, ar trečiųjų šalių piliečiai, kuriems netaikoma pareiga turėti vizą ir kurių asmens byla neįregistruota AIS, buvo anksčiau registruoti VIS pagal [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 21 straipsnį ir šio reglamento 19a straipsnį;
- (e) jeigu vizų turėtojo tapatybės neįmanoma patikrinti AIS, patikrinti vizos turėtojo tapatybę prie išorės sienų ieškant pirštų atspaudų VIS pagal [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 21 straipsnio 2 ir 4 dalis ir šio reglamento 18 straipsnio 6 dalį.

4. Komisija pagal [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 33 straipsnį patvirtina visas reikalingas priemones, kad būtų sukurta [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 34 straipsnyje nurodyta sąveika ir užtikrintas aukšto lygio jos projektavimas. Siekdama užtikrinti sąveiką su AIS, valdymo institucija nustato reikalingus centrinės Vizų informacinės sistemos, kiekvienos valstybės narės nacionalinės sąsajos ir centrinės Vizų informacinės sistemos ir nacionalinių sąsajų ryšių infrastruktūros pakeitimus ir (arba) pritaikymo priemones. Nacionalinę infrastruktūrą pritaiko ir (arba) parengia valstybės narės.“

5) 18 straipsnis pakeičiamas taip:

„18 straipsnis Prieiga prie duomenų tikrinimui išorės sienų perėjimo punktuose

1. Kad tik patikrintų vizų turėtojų tapatybę, vizos autentiškumą, galiojimo terminą, teritorinį galiojimą ir statusą ir (arba) tai, ar įvykdytos Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnyje nustatytos atvykimo į valstybių narių teritoriją sąlygos, kompetentingoms institucijoms, turinčioms kompetenciją pagal Reglamentą (ES) 2016/399 atlikti patikrinimus išorės sienų perėjimo punktuose, suteikiama teisė atlikti paiešką naudojant šiuos duomenis:

- (a) pavardę, vardą (-us); gimimo datą, pilietybę; lytį; kelionės dokumento rūšies ir numerį; kelionės dokumentą išdavusios šalies trijų raidžių kodą ir kelionės dokumento galiojimo pabaigos datą;
- (b) arba vizos įklijos numerį.

2. Siekdama tik 1 dalyje nurodyto tikslo, kai pagal [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 21 straipsnio 2 arba 4 dalį atliekama paieška AIS, kompetentinga sienos apsaugos institucija gali pradėti paiešką VIS tiesiogiai iš AIS naudodama 1 dalies a punkte nurodytus duomenis.

3. Jeigu atlikus paiešką naudojant 1 dalyje nurodytus duomenis paaiškėja, kad VIS saugomi duomenys apie vieną arba kelias išduotas arba pratęstas vizas, kurios galioja laiko ir teritorijos atžvilgiu kertant sieną, kompetentingai sienos apsaugos institucijai tik 1 dalyje nurodytais tikslais suteikiama prieiga prie toliau išvardytų prašymo bylos ir susietos (-ų) prašymo bylos (-ų) duomenų pagal 8 straipsnio 4 dalį, kad ji galėtų su jais susipažinti:

- (a) informacijos apie statusą ir duomenų iš prašymo formos, nurodytų 9 straipsnio 2 ir 4 dalyse;
- (b) nuotraukų;
- (c) įvestų duomenų apie išduotą (-as), panaikintą (-as), atšauktą (-as) vizą (-as) arba jos (jų) galiojimo pratęsimą, nurodytų 10, 13 ir 14 straipsniuose.

Be to, dėl vizų turėtojų, iš kurių nereikalaujama dėl teisinių priežasčių pateikti tam tikrų duomenų arba tokių duomenų negalima faktiškai pateikti, kompetentinga sienos apsaugos institucija gauna pranešimą, susijusį su konkrečių duomenų lauku (-ais), kuris (-ie) pažymimas (-i) „netaikoma“.

4. Jeigu atlikus 1 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad duomenys apie asmenį yra įrašyti į VIS, tačiau įregistruota (-os) viza (-os) negalioja, kompetentingai sienos apsaugos institucijai tik 1 dalyje nustatytais tikslais suteikiama prieiga prie prašymo bylos (-ų) ir susietos (-ų) prašymo (-ų) bylos (-ų) duomenų pagal 8 straipsnio 4 dalį, kad ji galėtų su jais susipažinti:

- (a) informacijos apie statusą ir duomenų iš prašymo formos, nurodytų 9 straipsnio 2 ir 4 dalyse;
- (b) nuotraukų;
- (c) įvestų duomenų apie išduotą (-as), panaikintą (-as), atšauktą (-as) vizą (-as) arba jos (jų) galiojimo pratęsimą, nurodytų 10, 13 ir 14 straipsniuose.

5. Be 1 dalyje nurodyto naudojimosi duomenimis, kompetentinga sienos apsaugos institucija tikrina asmens tapatybę VIS, jeigu atlikus paiešką, naudojant 1 dalyje nurodytus duomenis, paaiškėja, kad duomenys apie asmenį yra įrašyti į VIS ir tenkinama viena iš toliau nurodytų sąlygų:

- (a) asmens tapatybės negalima patikrinti AIS pagal [Reglamento, kuriuo sukuriama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 21 straipsnio 2 dalį, kai:
 - i) vizos turėtojas dar neįregistruotas AIS;
 - ii) sienos perėjimo punkte nėra techninių galimybių naudoti vietoje nuskaitytą veido atvaizdą, todėl vizos turėtojo tapatybės negalima patikrinti AIS;
 - iii) kyla abejonių dėl vizos turėtojo tapatybės;
 - iv) vizos turėtojo tapatybės negalima patikrinti AIS dėl bet kurios kitos priežasties;
- b) asmens tapatybę galima patikrinti AIS, tačiau pirmą kartą nuo asmens bylos sukūrimo tas asmuo ketina kirsti valstybės narės, kuriai taikomas šis reglamentas, išorės sienas.

Sienos apsaugos institucijos patikrina vizos turėtojo pirštų atspaudus ir palygina juos su VIS įregistruotais pirštų atspaudais. Dėl vizų turėtojų, kurių pirštų atspaudų negalima naudoti, 1 dalyje nurodyta paieška atliekama naudojant tik šio straipsnio 1 dalyje nurodytus raidinius skaitmeninius duomenis.

6. Siekdama patikrinti pirštų atspaudus VIS, kaip nustatyta 5 dalyje, kompetentinga institucija gali iš AIS pradėti duomenų paiešką VIS.

7. Kai nepavyksta patikrinti vizos turėtojo ar vizos arba yra abejonų dėl vizos turėtojo tapatybės, vizos ir (arba) kelionės dokumento autentiškumo, šių kompetentingų institucijų tinkamai įgaliojams darbuotojams suteikiama prieiga prie duomenų pagal 20 straipsnio 1 ir 2 dalis.“

6) Įterpiamas šis 18a straipsnis:

„18a straipsnis

VIS duomenų gavimas kuriant ar atnaujinant vizos turėtojo asmens bylos duomenis AIS

1. Siekiant tik sukurti arba atnaujinti vizos turėtojo asmens bylos duomenis AIS pagal [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 13 straipsnio 2 dalį ir 14 bei 16 straipsnius, kompetentingai sienos apsaugos institucijai suteikiama prieiga, kad ji gautų VIS duomenis, kurie yra saugomi VIS ir nurodyti [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 14 straipsnio 1 dalies d, e ir g punktuose, ir importuoti juos į AIS.“

7) Įterpiamas šis 19a straipsnis:

„19a straipsnis

VIS naudojimas prieš sukuriant AIS trečiosios šalies piliečių, kuriems netaikoma pareiga turėti vizą, asmens bylas, kaip nustatyta [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 10 straipsnyje

1. Siekdamas patikrinti, ar asmuo buvo anksčiau įregistruotas VIS, institucijos, turinčios kompetenciją atlikti patikrinimus išorės sienų perėjimo punktuose pagal Reglamentą (ES) 2016/399, susipažįsta su VIS duomenimis:

- (a) prieš sukurdamas AIS trečiosios šalies piliečių, kuriems netaikoma pareiga turėti vizą, asmens bylas, kaip nustatyta [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 15 straipsnyje;
- (b) dėl trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikoma pareiga turėti vizą ir kurių asmens bylą AIS sukūrė valstybė narė, kurioje šis reglamentas netaikomas, kai pirmą kartą po asmens bylos sukūrimo asmuo ketina pereiti valstybės narės, kurioje šis reglamentas taikomas, išorės sienas.

2. Atsižvelgiant į 1 dalį, kai taikoma [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 21 straipsnio 4 dalis, o pagal to reglamento 25 straipsnį atlikus paiešką paaiškėja, kad duomenys apie asmenį neįrašyti į AIS, arba kai taikoma [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 21 straipsnio 5 dalis, kompetentingai sienos apsaugos institucijai suteikiama prieiga atlikti paiešką naudojant šiuos duomenis: pavardę, vardą (-us); gimimo datą, pilietybę; lytį; kelionės dokumento rūšį ir numerį; kelionės dokumentą išdavusios šalies trijų raidžių kodą ir kelionės dokumento galiojimo pabaigos datą.

3. Siekdama tik 1 dalyje nurodytų tikslų, be pagal [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 21 straipsnio 4 dalį AIS pradėtos paieškos, arba tais atvejais, kai taikoma [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 21 straipsnio 5 dalis, kompetentinga sienos apsaugos institucija gali tiesiogiai iš AIS pradėti paiešką VIS naudodama 2 dalyje nurodytus raidinius skaitmeninius duomenis.

4. Jeigu atlikus 2 dalyje nurodytų duomenų paiešką paaiškėja, kad duomenys apie asmenį yra įrašyti į VIS, kompetentingai sienos apsaugos institucijai suteikiama prieiga tik 1 dalyje nustatytais tikslais susipažinti su toliau nurodytais atitinkamos (-ų) prašymo bylos (-ų) ir susietos (-ų) prašymo (-ų) bylos (-ų) duomenimis pagal 8 straipsnio 4 dalį:

- (a) informacijos apie statusą ir duomenų iš prašymo formos, nurodytų 9 straipsnio 2 ir 4 dalyse;
- (b) nuotraukų;
- (c) įvestų duomenų apie išduotą (-as), panaikintą (-as), atšauktą (-as) vizą (-as) arba jos (jų) galiojimo pratęsimą, nurodytų 10, 13 ir 14 straipsniuose.

5. Be to, jeigu, atlikus paiešką, naudojant 2 dalyje nurodytus duomenis, paaiškėja, kad duomenys apie asmenį yra įrašyti į VIS, kompetentinga sienos apsaugos institucija patikrina asmens pirštų atspaudus palygindama juos su VIS įregistruotais pirštų atspaudais. Kompetentinga sienos apsaugos institucija gali pradėti tokį tikrinimą AIS. Dėl asmenų, kurių pirštų atspaudų negalima naudoti, paieška atliekama naudojant tik šio straipsnio 2 dalyje nurodytus raidinius skaitmeninius duomenis.

6. Kai tikrinimo pagal 2 ir (arba) 5 dalis nepavyksta atlikti arba kai kyla abejonių dėl asmens tapatybės arba kelionės dokumento autentiškumo, šių kompetentingų institucijų tinkamai įgaliotiems darbuotojams suteikiama prieiga prie duomenų pagal 20 straipsnio 1 ir 2 dalis. Kompetentinga sienos apsaugos institucija gali AIS pradėti šio reglamento 20 straipsnyje tapatybės nustatymo veiksmus.“

8) 20 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kompetentingos institucijos, įgaliotos pagal Reglamentą (ES) 2016/399 išorės sienos perėjimo punktuose arba valstybių narių teritorijoje atlikti patikrinimus dėl atvykimo į valstybių narių teritoriją, buvimo ar gyvenimo joje sąlygų įvykdymo, turi teisę atlikti asmens pirštų atspaudų paiešką tik siekdamas nustatyti bet kurio asmens, kuris anksčiau galėjo būti įregistruotas VIS arba kuris gali neatitikti ar nebeatitinka atvykimo į valstybių narių teritoriją, buvimo ar gyvenimo joje sąlygų, tapatybę.“

9) 26 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„3a. [Praėjus šešioms mėnesiams nuo Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] įsigaliojimo, valdymo institucija atsako už šio straipsnio 3 dalyje nurodytų užduočių vykdymą.“

10) 34 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kiekviena valstybė narė ir valdymo institucija registruoja visas VIS sistemoje vykdomas duomenų tvarkymo operacijas. Registravimo įrašuose nurodomas prieigos tikslas, nurodytas 6 straipsnio 1 dalyje ir 15–22 straipsniuose, data ir laikas, perduotų duomenų tipas, kaip nurodyta 9–14 straipsniuose, užklausiai naudotų duomenų tipas, kaip nurodyta 15 straipsnio 2 dalyje, 17 straipsnyje, 18 straipsnio 1 ir 5 dalyse, 19 straipsnio 1 dalyje, 19a straipsnio 2 ir 5 dalyse, 20 straipsnio 1 dalyje, 21 straipsnio 1 dalyje ir 22 straipsnio 1 dalyje, ir duomenis įvedusios ar juos gavusios institucijos pavadinimas. Be to, kiekviena valstybė narė saugo įrašus apie darbuotojus, tinkamai įgaliotus atlikti duomenų įvedimo ar gavimo operacijas.

1a. Atliekant 17a straipsnyje išvardytas operacijas, įrašas apie kiekvieną VIS ir AIS atliktą duomenų tvarkymo operaciją saugomas pagal šį straipsnį ir [Reglamento, kuriuo sukurama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS),] 41 straipsnį.“

56 straipsnis
Reglamento (ES) Nr. 1077/2011 pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Agentūra yra atsakinga už antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II), Vizų informacinės sistemos, „Eurodac“ ir atvykimo ir išvykimo sistemos (AIS) operacijų valdymą.“

2) Po 5 straipsnio įterpiamas šis naujas 5a straipsnis:

„5a straipsnis

Su AIS susijusios užduotys

AIS atžvilgiu Agentūra vykdo:

a) X.X.X Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. XXX/20XX, kuriuo sukuriamas atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos prieigos prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos, jai pavestas užduotis;

b) užduotis, susijusias su mokymu AIS sistemos techninio naudojimo klausimais.“

3) 7 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 5 ir 6 dalys pakeičiamos taip:

„5. Su ryšių infrastruktūros operacijų valdymu susijusios užduotys pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 gali būti patikėtos išorės privačiojo sektoriaus subjektams arba įstaigoms. Tokiu atveju tinklo paslaugų teikėjas privalo taikyti 4 dalyje nurodytas saugumo priemonės ir jokiais būdais neturi prieigos prie SIS II, VIS, „Eurodac“ arba AIS operatyvinių duomenų arba prie su SIS II susijusių SIRENE duomenų.

6. Nedarant poveikio galiojančioms sutartims dėl SIS II, VIS, „Eurodac“ ir AIS, šifravimo kodų valdymas toliau priklauso Agentūros kompetencijai ir negalės būti pavestas jokiame privačiojo sektoriaus išorės subjektui.“

4) 8 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Agentūra vykdo mokslinių tyrimų, susijusių su SIS II, VIS, „Eurodac“ ir AIS ir kitų didelės apimties informacinių sistemų operacijų valdymu, eigos stebėseną.“

5) 12 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

a) po s punkto įterpiamas šis naujas sa punktas:

„sa) priima ataskaitas apie AIS kūrimą pagal XXX Reglamento (ES) Nr. XX/XX 64 straipsnio 2 dalį“.

a) t punktas pakeičiamas taip:

„t) priima ataskaitas apie SIS II techninį veikimą atitinkamai pagal Reglamento (EB) Nr. 1987/2006 50 straipsnio 4 dalį ir Sprendimo 2007/533/TVR 66 straipsnio 4 dalį, apie VIS techninį veikimą – pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 50 straipsnio 3 dalį, Sprendimo 2008/633/TVR 17 straipsnio 3 dalį ir apie AIS techninį veikimą – pagal XXX Reglamento (ES) Nr. XX/XX 64 straipsnio 4 dalį.“

b) v punktas pakeičiamas taip:

„v) teikia pastabas dėl Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno audito ataskaitų pagal Reglamento (EB) Nr. 1987/2006 45 straipsnio 2 dalį, Reglamento (EB) Nr. 767/2008 42 straipsnio 2 dalį, Reglamento (ES) Nr. 603/2013 31 straipsnio 2 dalį, XXX Reglamento (ES) Nr. XX/XX 50 straipsnio 2 dalį ir užtikrina, kad būtų imtasi tinkamų tolesnių veiksmų atsižvelgiant į audito rezultatus.“

b) po x punkto įterpiamas šis naujas xa punktas:

„xa) skelbia su AIS susijusius statistinius duomenis pagal XXX Reglamento (ES) Nr. XX/XX 57 straipsnį.“

c) po z punkto įterpiamas šis naujas za punktas:

„za) užtikrina, kad kasmet būtų skelbiamas kompetentingų institucijų sąrašas pagal Reglamento (ES) Nr. XXXX/XX 8 straipsnio 2 dalį.“

6) 15 straipsnio 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Europolas ir Eurojustas gali stebėtojo teisėmis dalyvauti valdybos posėdžiuose, kuriuose svarstomas su SIS II susijęs klausimas dėl Sprendimo 2007/533/TVR taikymo. Europolas stebėtojo teisėmis taip pat gali dalyvauti valdybos posėdžiuose, kuriuose svarstomas su VIS susijęs klausimas dėl Sprendimo 2008/633/TVR taikymo arba su „Eurodac“ susijęs klausimas dėl Reglamento (ES) Nr. 603/2013 taikymo, arba su AIS susijęs klausimas dėl XXX Reglamento (ES) XX/XX taikymo.“

7) 17 straipsnio 5 dalies

g punktas pakeičiamas taip:

„g) nedarydamas poveikio Pareigūnų tarnybos nuostatų 17 straipsniui, nustato konfidencialumo reikalavimus, kad būtų laikomasi Reglamento (EB) Nr. 1987/2006 17 straipsnio, Sprendimo 2007/533/TVR 17 straipsnio, Reglamento (EB) Nr. 767/2008 26 straipsnio 9 dalies, Reglamento (ES) Nr. 603/2013 4 straipsnio 4 dalies ir [XXX Reglamento (ES) XX/XX 34 straipsnio 4 dalies].“

8) 19 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Ekspertines žinias, susijusias su didelės apimties IT sistemomis, ypač rengiant metinę darbo programą ir metinę veiklos ataskaitą, valdybai teikia šios patariamiosios grupės:

- a) SIS II patariamoji grupė;
- b) VIS patariamoji grupė;
- c) „Eurodac“ patariamoji grupė;
- d) AIS patariamoji grupė.“

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„Europolas ir Eurojustas gali paskirti po vieną atstovą į SIS II patariamąją grupę. Europolas taip pat gali paskirti atstovą į VIS ir „Eurodac“ ir AIS patariamąsias grupes.“

IX SKYRIUS

Baigiamosios nuostatos

57 straipsnis

Duomenų naudojimas ataskaitoms ir statistikai

1. Tinkamai įgalioti valstybių narių kompetentingų institucijų, Komisijos, „eu-LISA“ ir FRONTEX darbuotojai tik ataskaitų teikimo ir statistikos tikslais, nematydami atskirų asmenų tapatybės, turi prieigą, kad susipažintų su toliau nurodytais duomenimis:
 - a) informacija apie statusą;
 - b) trečiosios šalies piliečio pilietybė, lytis ir gimimo data;
 - c) atvykimo į valstybę narę data ir sienos perėjimo punktas, išvykimo iš valstybės narės data ir sienos perėjimo punktas;
 - d) kelionės dokumento rūšis ir vizą išduodančios šalies trijų raidžių kodas;
 - e) 11 straipsnyje nurodytų užsibuvusių asmenų skaičius, jų pilietybė ir atvykimo sienos perėjimo punktas;
 - f) įvesti duomenys apie bet kurią atšauktą arba pratęstą leidimą būti;
 - g) trumpalaikę vizą {arba kelionių vizą} išdavusios valstybės narės trijų raidžių kodas, jei taikytina;
 - h) asmenų, kuriems netaikomas reikalavimas duoti pirštų atspaudus pagal 15 straipsnio 2 ir 3 dalis, skaičius;
 - i) trečiųjų šalių piliečių, kuriems neleista atvykti, skaičius, pilietybė, sienos rūšis (sausumos, oro ar jūros) ir sienos perėjimo punktas, kuriame jiems neleista atvykti.
2. Atsižvelgdama į 1 dalį, „eu-LISA“ sukuria ir savo techninėse stotyse įdiegia centrinę saugyklą, kurios prieglobą vykdo ir kurioje saugomi 1 dalyje nurodyti duomenys, iš kurių neturėtų būti įmanoma nustatyti atskirų asmenų tapatybės ir kurioje 1 dalyje nurodytos institucijos galėtų gauti individualiems poreikiams pritaikytas ataskaitas ir statistinius duomenis apie trečiųjų šalių piliečių atvykimą ir išvykimą, atsisakymą leisti jiems atvykti

ir jų užsibuvimą, siekiant gerinti užsibuvimo rizikos vertinimą, didinti patikrinimų kartant sienas veiksmingumą, padėti konsulatams tvarkyti prašymus išduoti vizą ir teikti įrodymus, kuriais būtų grindžiamas Sąjungos migracijos politikos formavimas. Saugykloje taip pat laikoma kasdienė statistinė informacija, susijusi su 4 dalyje nurodytais duomenimis. Prieiga prie centrinės saugyklos suteikiama naudojant saugią prieigą per S-TESTA ir užtikrinant prieigos ir konkrečių naudotojų profilių kontrolę tik ataskaitų teikimo ir statistinių duomenų rinkimo tikslais.

Vadovaujantis 61 straipsnio 2 dalyje nurodyta nagrinėjimo procedūra, priimamos išsamios centrinės saugyklos veikimo taisyklės ir saugyklos taikytinos duomenų apsaugos ir saugumo taisyklės.

3. „eu-LISA“ nustatytos procedūros, kurių paskirtis – stebėti 64 straipsnio 1 dalyje nurodytą AIS kūrimą ir veikimą, apima galimybę minėtu tikslu reguliariai rengti statistinius duomenis, kad būtų užtikrinta stebėseną.
4. Kiekvieną ketvirtį „eu-LISA“ skelbia statistinius duomenis apie AIS, kuriuose rodomas užsibuvusių asmenų, trečiųjų šalių piliečių, kuriems neleista atvykti, ir trečiųjų šalių piliečių, kurių leidimas būti panaikintas arba pratęstas, skaičius, pilietybė ir atvykimo sienos perėjimo punktas, įskaitant atsisakymo leisti atvykti priežastis, taip pat trečiųjų šalių piliečių, kuriems netaikomas reikalavimas duoti pirštų atspaudus, skaičius.
5. Kiekvienų metų pabaigoje statistiniai duomenys įtraukiami į tų metų statistinių duomenų pagal ketvirčius suvestinę. Statistiniai duomenys skirstomi į grupes pagal atskiras valstybes nares.
6. Komisijos prašymu „eu-LISA“ teikia jai statistinius duomenis, susijusius su konkrečiais šio reglamento įgyvendinimo aspektais, taip pat 3 dalyje nurodytus statistinius duomenis.

58 straipsnis

Išlaidos

1. Su centrinės sistemos, ryšių infrastruktūros ir vienodos nacionalinės sąsajos sukūrimu ir veikimu susijusios išlaidos apmokamos iš Sąjungos bendrojo biudžeto.
2. Dėl esamos nacionalinės sienų infrastruktūros integravimo ir prijungimo prie vienodos nacionalinės sąsajos, taip pat dėl vienodos nacionalinės sąsajos prieglobos patirtos išlaidos apmokamos iš Sąjungos bendrojo biudžeto.

Tinkamomis nėra laikomos išlaidos, susijusios su:

- a) valstybių narių projekto valdymo biuru (posėdžiai, komandiruotės, biurai);
- b) nacionalinių sistemų priegloba (plotas, įgyvendinimas, elektra, aušinimas);
- c) nacionalinių sistemų veikimu (operatoriai ir paramos sutartys);
- d) esamų sienų kontrolės ir policijos sistemų pritaikymu nacionalinių atvykimo ir išvykimo sistemų reikmėms;
- e) nacionalinių atvykimo ir išvykimo sistemų projektų valdymu;

- f) nacionalinių ryšių tinklų projektavimu, kūrimu, diegimu, veikimu ir technine priežiūra;
 - g) automatinės sienų kontrolės sistemomis, savitarnos sistemomis ir e. vartais.
- 3. Centrinų prieigos punktų išlaidas ir jų prijungimo prie vienodos nacionalinės sąsajos išlaidas apmoka kiekviena valstybė narė.
 - 4. Kiekviena valstybė narė ir Europolas savo sąskaita sukuria techninę infrastruktūrą, kurios reikia 5 straipsnio 2 daliai įgyvendinti, ir privalo atlyginti su prieigos prie AIS minėtu tikslu užtikrinimu susijusias išlaidas.

59 straipsnis
Pranešimai

- 1. Valstybės narės informuoja Komisiją apie instituciją, kuri laikoma duomenų valdytoju, nurodytu 49 straipsnyje.
- 2. Valstybės narės praneša „eu-LISA“ apie 8 straipsnyje nurodytas kompetentingas institucijas, kurios turi prieigą, kad įvestų, keistų, trintų, tikrintų duomenis arba jų ieškotų.
- 3. Valstybės narės praneša Komisijai apie savo paskirtąsias institucijas ir 26 straipsnyje nurodytus centrinius prieigos punktus ir nedelsdamas praneša apie visus pakeitimus, susijusius su tokiomis institucijomis ar prieigos punktais.
- 4. Europolas praneša Komisijai apie savo paskirtąją instituciją ir 27 straipsnyje nurodytą centrinį prieigos punktą ir nedelsdamas praneša apie visus pakeitimus, susijusius su šia institucija ar prieigos punktu.
- 5. „eu-LISA“ praneša Komisijai apie sėkmingai atliktą bandymą, nurodytą 60 straipsnio 1 dalies b punkte.
- 6. Komisija supažindina valstybes nares ir visuomenę su pagal 1 dalį pranešta informacija, skelbdama ją nuolat atnaujinamoje viešoje svetainėje.

60 straipsnis
Veikimo pradžia

- 1. Komisija nustato datą, nuo kurios AIS turi pradėti veikti, po to, kai įvykdomos šios sąlygos:
 - a) patvirtinamos 33 straipsnyje nurodytos priemonės;
 - b) „eu-LISA“ praneša, kad sėkmingai atliktas išsamus AIS bandymas, kurį ji atlieka bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis,
 - c) valstybės narės patvirtina techninius ir teisinius susitarimus rinkti ir į AIS perduoti 14–18 straipsniuose nurodytus duomenis ir praneša apie juos Komisijai;
 - d) valstybės narės pateikia Komisijai 59 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytus pranešimus.

2. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie bandymo, atlikto pagal 1 dalies b punktą, rezultatus.
3. 1 dalyje nurodytas Komisijos sprendimas skelbiamas *Oficialiajame leidinyje*.
4. Valstybės narės ir Europolas pradeda naudoti AIS nuo tos dienos, kurią Komisija nustato pagal 1 dalį.

61 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Jei daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

62 straipsnis
Patariamoji grupė

„eu-LISA“ sudaro patariamąją grupę ir supažindina ją su praktiniais aspektais, susijusiais su AIS, kurie ypač svarbūs rengiant metinę darbo programą ir metinę veiklos ataskaitą.

63 straipsnis
Mokymas

„eu-LISA“ vykdo užduotis, susijusias su mokymu AIS sistemos techninio naudojimo klausimais.

64 straipsnis
Stebėjimas ir vertinimas

1. „eu-LISA“ užtikrina, kad būtų nustatytos procedūros AIS kūrimui, atsižvelgiant į planavimo uždavinius ir išlaidas, stebėti ir AIS sistemos veikimui stebėti pagal siekiamus techninių rezultatų, sąnaudų veiksmingumo, saugumo ir paslaugų kokybės rodiklius.
2. Praėjus [šešioms mėnesiams nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos – Leidinių biurui, nurodyti faktinę įsigaliojimo datą] ir po to kas šešis mėnesius per AIS kūrimo etapą „eu-LISA“ teikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie pažangą kuriant centrinę sistemą, vienodas sąsajas ir centrinės sistemos ir vienetų sąsajų ryšių infrastruktūrą. Pasibaigus kūrimo etapui, Europos Parlamentui ir Tarybai teikiama ataskaita, kurioje išsamiai paaiškinama, kaip buvo įgyvendinti, visų pirma, su planavimu ir išlaidomis susiję uždaviniai, taip pat pagrindžiami bet kokie nukrypimai.
3. Techninės priežiūros tikslais „eu-LISA“ turi prieigą prie būtinos informacijos, susijusios su AIS atliekamomis duomenų tvarkymo operacijomis.
4. Praėjus dvejiems metams nuo AIS veikimo pradžios ir vėliau kas dvejus metus „eu-LISA“ teikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai AIS techninio veikimo, įskaitant jos saugumą, ataskaitą.
5. Praėjus trejiems metams nuo AIS veikimo pradžios, o vėliau kas ketverius metus Komisija parengia bendrąjį AIS įvertinimą. Jame apsvairstomi tikslų įgyvendinimo rezultatai ir

poveikis pagrindinėms teisėms ir įvertinamas nuolatinis sistemos loginio pagrindo tinkamumas, reglamento taikymas, AIS saugumas ir bet koks poveikis būsimoms operacijoms, taip pat pateikiamos visos reikalingos rekomendacijos. Komisija vertinimo ataskaitą perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

6. Valstybės narės ir Europolas teikia „eu-LISA“ ir Komisijai informaciją, kuri būtina 4 ir 5 dalyse nurodytoms ataskaitoms parengti, vadovaudamosi kiekybiniais rodikliais, kuriuos iš anksto nustato Komisija ir (arba) „eu-LISA“. Ši informacija neturi trikdyti darbo metodų ar apimti informacijos, atskleidžiančios paskirtųjų institucijų šaltinius, darbuotojus arba tyrimus.
7. „eu-LISA“ teikia Komisijai informaciją, kuri būtina 5 dalyje nurodytiems bendriesiems vertinimams parengti.
8. Kiekviena valstybė narė ir Europolas, atsižvelgdami į nacionalinės teisės nuostatas dėl neskelbtinos informacijos viešinimo, parengia metines ataskaitas apie prieigos prie AIS efektyvumą teisėsaugos tikslais, kuriose pateikiama informacija ir statistiniai duomenys apie:
 - (a) konkretų naudojimosi duomenimis tikslą (siekiant nustatyti tapatybę arba susipažinti su atvykimo ir išvykimo įrašais), įskaitant teroristinio ar kito sunkaus nusikaltimo rūšį;
 - (b) pagrįstas priežastis, kuriomis pagrindžiamas įtarimas, kad įtariamajam, nusikaltimo vykdytojui arba aukai taikomas šis reglamentas;
 - (c) pateiktas pagrįstas priežastis neatlikti informacijos paieškos kitų valstybių narių automatinėse pirštų atspaudų tapatybės nustatymo sistemose pagal Sprendimą 2008/615/TVR, kaip nustatyta 29 straipsnio 2 dalies b punkte;
 - (d) prašymų suteikti prieigą prie AIS teisėsaugos tikslais skaičių;
 - (e) sėkmingo tapatybės nustatymo atvejų skaičių ir pobūdį;
 - (f) skubos tvarkos išimtiniais atvejais būtinybę ir taikymą, įskaitant atvejus, kai skubos pagrįstumo centrinis prieigos punktas per *ex post* patikrinimą nepripažino.

Valstybių narių ir Europolo metinės ataskaitos perduodamos Komisijai ne vėliau kaip kitų metų birželio 30 d.

65 straipsnis *Įsigaliojimas ir taikymas*

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas